ÅRSRAPPORT

2018

Norsk filminstitutt

INNHOLD

DEL I

STYRETS OG LEDERS BERETNING 6

DEL II

INTRODUKSJON AV VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL 10

DEL III

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER 14

Kapittel 1: Samlet vurdering av måloppnåelse 18

Kapittel 2: Prioriterte områder og særskilte utfordringer 24

Kapittel 3: Tilskuddsforvaltning i NFI 28

Kapittel 4. Mangfold i norsk film og filmkultur 36

Kapittel 5: Norsk films anerkjennelse internasjonalt 42

Kapittel 6: Publikums tilgang til film 50

Kapittel 7: Norsk films oppslutning i befolkningen 54

Kapittel 8: Møteplasser mellom filmen og publikum 60

Kapittel 9: En bærekraftig bransje 66

Kapittel 10: Den regionale filmutviklingen 70

Kapittel 11: Kunnskap og kompetanse innen filmområdet 78

DEL IV

STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN 82

DEL V

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER 88

DEL VI

ÅRSREGNSKAP 92

DEL I

Styrets og leders beretning

Styrets og leders beretning

NFI skal styrke og fremme norsk film og filmens plass i samfunnet! Gjennom vår virksomhet som tilskuddsforvalter, kunnskaps- og kompetansesenter og filmformidler skal vi være i stand til å omstille og fornye oss og til enhver tid ha det rette virkemiddelapparatet – og slik legge til rette for et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring, solid publikumsoppslutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi.

Et godt år for norsk film

2018 var et godt år for norsk kinofilm, med over tre millioner besøkende på kino og for første gang en markedsandel for norsk film over 25 prosent. Spillefilmen Skjelvet trakk nesten 600.000 besøkende til norske kinoer over hele landet og bidro dermed til det høye samlede kinobesøket.

Også internasjonalt er det mye å glede seg over: Tuva Novotnys regidebut *Blindsone*, som hadde norsk premiere høsten 2018, deltok i konkurranseprogrammet under den prestisjefylte filmfestivalen i San Sebastian – hvor Pia Tjelta mottok prisen for beste kvinnelige skuespiller for sin sterke rolleprestasjon i filmen. Dramaserien *Heimebane* ble ikke bare godt mottatt av publikum og kritikere her hjemme, men ble i tillegg invitert til fem store internasjonale festivaler og nominert til flere priser – mens *Lykkeland* vant to priser under den nye festivalen Cannes Series, én for beste manus og én for beste musikk.

Dokumentarfilmen *The Privacy of Wounds* ble vist i konkurranseprogrammet på verdens viktigste dokumentarfilmfestival, IDFA, og kortfilmen *To Plant a Flag*, regissert av gullpalmevinner Bobbie Peers, ble vist på Nord-Amerikas største filmfestival i Toronto. Filmen handler om den amerikanske treningen av astronauter før månelandingen i 1969, og har siden blitt solgt til Smithsonian National Air and Space Museum i Washington, D.C., som skal vise filmen som en del av 50 årsjubileet for månelandingen. Det norske spillet *Mitt barn lebensborn* var på The New Yorkers liste over de beste spillene fra 2018, og suksessen *Fun Run 3* er tre år etter lansering fremdeles på topp 15 blant alle spill i amerikanske AppStore – og med godt over 100 millioner nedlastninger.

2018 i kroner og øre

Tilskuddsforvaltning er en sentral del av NFIs virksomhet, og som forvalter av regjeringens filmpolitikk fordelte NFI om lag 649 millioner kroner i 2018 (638 MNOK i 2017). Av dette gikk 447 millioner kroner til utvikling, produksjon og lansering av kinofilm, kortfilm, dokumentar, dramaserier og spill (432 MNOK i 2017). 57 millioner kroner ble tildelt over insentivordningen (63 MNOK i 2017) og 49 millioner kroner gikk til formidlingstiltak inkludert innkjøpsordningene (48,3 MNOK i 2017). I tillegg ble det blant annet gitt tilskudd til manusutvikling og stipend til kurs i utlandet, samt at NFI fordelte om lag 77 millioner kroner til regionale filmvirksomheter etter fastsatte kriterier (75 MNOK i 2017).

Mangfold i alle deler av virksomheten

NFI jobber for å inkludere nye stemmer og bryte vante mønstre fordi vi mener det vil heve kvaliteten, øke relevansen og styrke bærekraften i norsk film og filmkultur. NFI utarbeidet derfor i 2018 en handlingsplan for inkludering og representativitet, som skisserer en rekke nye tiltak som skal legge til rette for skaper- innholds- og brukermangfold innenfor alle NFIs virksomhetsområder i årene som kommer.

Cinemateket jobber for størst mulig mangfold i tilbudet til publikum. Dette gjøres både gjennom egne aktiviteter og valg av samarbeidspartnere. Det er også et mål at Cinemateket skal oppleves som et lavterskeltilbud og være tilgjengelig for flest mulig. Dette er kanskje også en medvirkende årsak til at besøkstallene på Cinemateket holder et stabilt høyt nivå også i 2018. Besøket på Cinematekets egne visninger var i 2018 noe lavere enn det foregående året, men likevel det nest høyeste i Cinematekets historie.

50/50!

Likestilling i filmbransjen har lenge vært et filmpolitisk mål, og NFIs målsetting om en 50/50-fordeling av menn og kvinner i prosjekter med utviklings- og produksjonstilskudd fra NFI ble i 2018 oppnådd totalt for alle formater – og med god margin for produksjonstilskudd til kunstnerisk vurdert spillefilm hvor kvinneandelen var hele 68 prosent. For å kunne oppnå full likestilling og varige endringer i bransjen må vi imidlertid kunne vise til en 50/50-fordeling over tid og for alle formater. Det betyr at vi må ha fortsatt høy bevissthet knyttet til spørsmål om likestilling, og ha virkemidler rettet mot ulike deler av bransjen. NFI lanserte i 2018 UP, et nytt utviklingsprogram for kvinnelig filmskapere i samarbeid med Talent Norge. Programmet er ett av flere virkemidler for å nå målet om en vedvarende og stabil kjønnsbalanse, og skal bidra til talentutvikling, kompetanseheving og nettverksbygging. Målet er at minst 80 prosent av deltagerne skal produsere film innen tre år etter endt deltagelse i programmet.

Internasjonalt arbeid

NFI arbeider systematisk for å legge til rette for at norske filmskapere, filmer, spill og dramaserier kan nå ut over Norges grenser, både for å skaffe penger og investeringer og for å nå et større publikum gjennom festivaler og markeder. Den største satsingen i 2018 har vært forberedelsen av Berlinalen 2019 hvor Norge var fokusland på European Film Market. Filmfestivalen i Berlin er en av de største og viktigste arenaene for internasjonalt filarbeid – og at Norge er fokusland representerer en stor mulighet for norsk film.

Dataspill opererer og orienterer seg i enda større grad enn film i et internasjonalt, globalt marked. I 2017 var kun ti prosent av den totale omsetningen på 358 millioner kroner omsatt i Norge. Dette understreker viktigheten av en internasjonal orientert satsning hvis norske dataspill skal kunne vokse som en merkevare og som en samlet bransje. NFI hadde i 2018 en særskilt internasjonal satsing på dette feltet, blant annet med ekstra tilskudd til internasjonal lansering av dataspill og kompetansehevende tiltak knyttet til dette.

Virksomhetsstyring og internkontroll

God virksomhetsstyring er et sentralt mål for NFI, og instituttet jobber kontinuerlig med å være en omstillingsdyktig og fleksibel organisasjon som raskt tilpasser seg endringer i rammebetingelser, omgivelser og oppdrag. NFI har i lengre tid jobbet med å implementere nye digitale løsninger, blant annet et nytt saksbehandlingssystem for å forenkle og forbedre tilskuddsforvaltningen. Etter at NFI i 2018 var underlagt en forvaltningsrevisjon, har instituttet gått grundig inn i tilbakemeldingene som kom fra Riksrevisjonen og styrket virksomhetsstyringen og kontrollrutinene gjennom forbedrede planer, rutiner og verktøy. Nå er NFIs hovedfokus på å ta i bruk de nye verktøyene og rutinene.

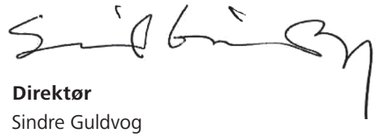

Direktør
Sindre Guldvog

Styreleder
Marit Reutz

DEL II

Introduksjon av
virksomheten og hovedtall

Introduksjon av virksomhet og hovedtall

Samfunnsoppdraget
Norsk filminstitutt (NFI) er underlagt Kulturdepartementet og er forvaltningsorgan for staten på filmområdet og rådgiver i filmpolitiske spørsmål. Gjennom forskrifter og mandat har NFI ansvaret for å sette regjeringens filmpolitikk ut i livet. Målene for norsk filmpolitikk i 2018 fremgår av Kulturdepartementets tildelingsbrev til NFI, og utdypes i Meld. St. 30 (2014–2015) *En framtidsrettet filmpolitikk* som ble lagt frem for Stortinget i 2015.

Målene for 2018 er å legge til rette for:

1. Et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet
2. God formidling og tilgjengeliggjøring for publikum
3. Solid publikumsoppslutning
4. En profesjonell filmbransje med sunn økonomi

Målene skal følges opp gjennom følgende styringsparametere:

a) Bredde og variasjon i tilbudet av norske audio visuelle produksjoner
b) Kvaliteten på norske audiovisuelle produksjoner
c) Publikums tilgang til norske audiovisuelle produksjoner av kunstnerisk eller kulturell verdi
d) Gode møtepunkter mellom filmen og publikum
e) Publikumsoppslutning om audiovisuelle produksjoner i Norge
f) Publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner i utlandet
g) Kompetansenivået i bransjen
h) Bærekraft i norske produksjonsmiljø
i) Fremme den regionale utviklingen innen filmområdet

Organisering
NFI ledes av direktør Sindre Guldvog som rapporterer til et styre. Styret i NFI er oppnevnt av Kulturdepartementet og ledes av:

Styreleder
Marit Reutz
Styreleder/-medlem i diverse styrer, selvstendig næringsdrivende, Oslo

Styremedlemmer
Elisabeth Storaas Heggen
Styrets nestleder
Kommunaldirektør i Oslo kommune ved byrådsavdeligen for kultur, idrett og frivillighet, Oslo

Tove Nedreberg
Adm. direktør i Adresseavisen/Adresseavisen Gruppen, Trondheim

Bjørn Eirik Olsen
Daglig leder i SpareBank 1 Nord-Norge kulturnæringsstiftelse, Tromsø

Eirik Sandberg Ingstad
Redaksjonsjef NRK underholdningsavdelingen, Oslo

Daniel Nordgård
Varamedlem, forsker ved Agderforskning og universitetslektor ved Universitetet i Agder, Kristiansand

Toril Simonsen
Ansattrepresentant, Oslo

Rune Tellefsen
Ansattrepresentant, vara, Oslo

ORGANISASJONSKART NFI

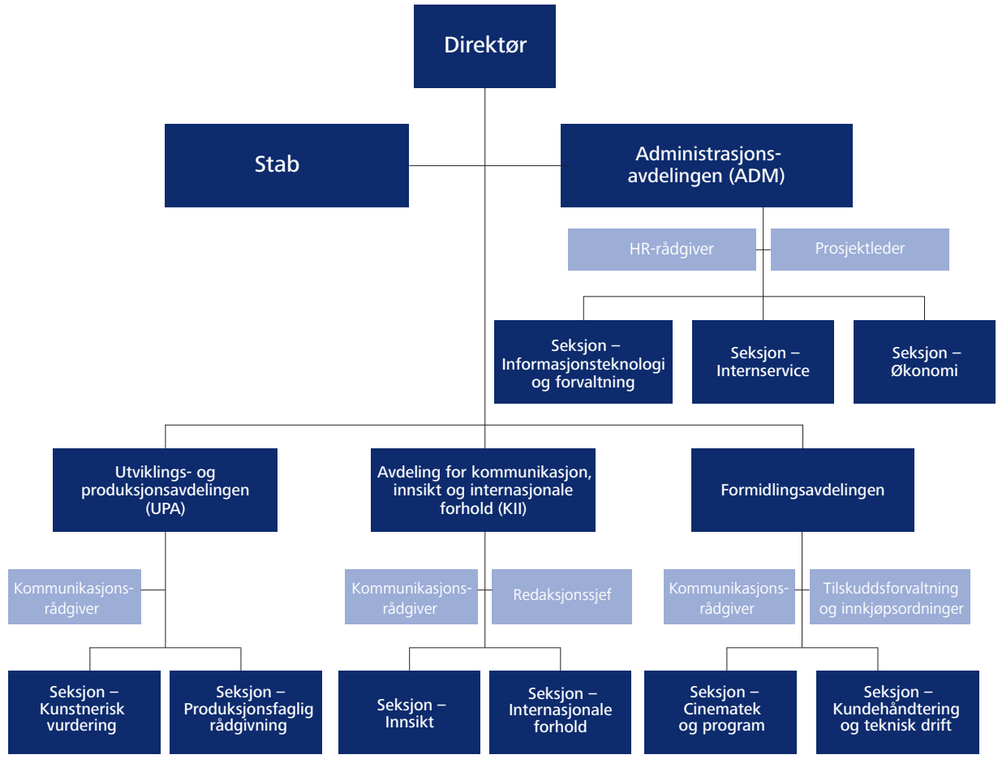

Tabell 1 Nøkkeltall norsk film, 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Norske kinofilmer - besøkstall	2 706 467	2 465 049	3 132 678	2 124 502	3 048 463
Norsk markedsandel - kinofilm	24,4%	21,1%	24,3%	18,1%	25,1%
Antall kinofilmer med ordinær distribusjon	34	23	25	35	33
Norske kinofilmers eksportverdi (basert på premiereår), millioner kroner	69,2	87,3	-	-	-
Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler: Kino-, kort- og dokumentarfilm	8	6	12	5	7
Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler: Kino-, kort- og dokumentarfilm	58	49	53	56	53
Internasjonale priser: tv-drama	9	9	7	6	4
Internasjonale priser: dataspill	-	7	8	10	10
Kvinneandel i kinofilm med produksjonstilskudd fra NFI	53,9 %	35,7 %	31,7 %	33,6 %	52,5 %
Kvinneandel i dokumentarfilm med produksjonstilskudd fra NFI	36,4 %	37,0 %	53,9 %	35,0 %	23,0 %
Kvinneandel i kortfilm med produksjonstilskudd fra NFI	61,3 %	50,0 %	43,4 %	55,6 %	60,4 %
Besøk på filmfestivaler med tilskudd fra NFI	-	-	-	296 797	236 988
Samlet besøkstall for Cinematekene i Norge	-	-	-	114 897	114 798
Besøk på utenlandsk kvalitetsfilm med støtte fra NFI	-	-	231 260	325 565	267 251

Tabell 2 Nøkkeltall volum NFI, 2014–2018

Aktivitetsområde	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskuddsforvaltning:					
Antall søknader					
Utvikling, produksjon, lansering	1115	1120	1053	953	812
Stipend	497	511	387	305	407
Filmformidling	111	164	462	567	596
Sum	**1723**	**1795**	**1902**	**1734**	**1654**
Antall tilskudd					
Utvikling, produksjon og lansering	429	477	436	417	387
Stipend	221	208	181	158	173
Filmformidling	83	105	236	266	309
Sum	**733**	**790**	**853**	**841**	**763**
Prosentandel tilskudd	43	44	45	49	46
Lansering:					
Antall festivaler med norske titler i konkurranse eller offisielt program	465	459	462	475	457

Tabell 3 Nøkkeltall fra årsregnskapet 2014-2018

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2014–2018 (mill kr)	2014	2015	2016	2017	2018
Samlet driftsramme utgifter/tilskudd post 01-99	621,92	637,94	725,46	748,99	828,83
Andel driftsutgifter ift. fond/tilskudd (tildelte rammer)	19,7 %	18,8 %	17,1 %	18,1 %	16,1 %
Post 01 - Driftsutgifter					
Driftsramme i tildelingsbrev 5)	100,78	100,01	104,97	113,84	114,2
Utnyttelsesgrad 4)	99 %	100 %	95 %	102 %	98%
Antall reelle årsverk 1)	85,5	85,9	85,3	86,6	87,1
Lønns- og personalutgifter per reelle årsverk	0,69	0,70	0,72	0,80	-
Lønns- og personalutgifter (kto.klasse 5) - andel av driftsutgifter 3)	59 %	60 %	61 %	60 %	62%
Husleie inkl. fellesutgifter og strøm - andel av driftsutgifter	15 %	15 %	15 %	13 %	15%
Kjøp av tjenester 2) - andel av driftsutgifter 3)	7 %	9 %	8 %	7 %	8%
Post 01 - Driftsinntekter					
Driftsramme i tildelingsbrev	8,39	5,88	6,63	6,82	5,65
Utnyttelsesgrad 4)	65 %	100 %	98 %	81 %	108%
Post 21 - Spesielle driftsutgifter					
Driftsramme i tildelingsbrev	9,88	13,88	9,33	8,50	6,77
Utnyttelsesgrad (disponert)	48 %	57 %	60 %	71 %	140%
Post 50–73 og 78 Fond/ tilskudd					
Driftsramme i tildelingsbrev 7)	512,75	532,05	613,85	628,33	708,98
Utnyttelsesgrad (disponert ift. tildelt ramme)	104 %	99 %	99 %	104 %	100 %
Kapittel 5568 post 75 Kinoavgift					
Ramme i tildelingsbrev 6)			24,00	24,00	24,00
Utnyttelsesgrad (innbetalt)			91 %	100 %	125 %

DEL III

Årets aktiviteter
og resultater

Samlet vurdering av måloppnåelse

Samlet vurdering av måloppnåelse

NFI skal sette Regjeringens filmpolitikk ut i livet, og i dette kapittelet gjør vi en samlet vurdering av i hvilken grad NFIs virksomhet har bidratt til å oppfylle målsettingene for norsk filmpolitikk om et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring, solid publikumsoppslutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. NFIs virksomhet kan grovt deles inn i tre hovedfunksjoner: Tilskuddsforvalter, kunnskaps- og kompetansesenter og filmformidler. Innenfor alle tre virksomhetsområdene har NFI virkemidler og tiltak som på ulike måter er innrettet for å ivareta de filmpolitiske målene. NFIs viktigste virkemiddel for måloppnåelse er tilskuddsforvaltningen. Til sammen fordelte NFI 649 millioner kroner i 2018 gjennom de ulike tilskuddsordningene for utvikling, produksjon, lansering, filmformidling, innkjøpsordninger, stipender, insentivordning og tilskudd til de regionale filmvirksomhetene.

NFI er den største kilden til finansiering av film i Norge

Nesten 450 millioner kroner i tilskuddsmidler ble i 2018 kanalisert til den produserende bransjen, og NFI er den største kilden til finansiering av film i Norge. Norge er et lite språkområde og marked og uten disse midlene ville hovedtyngden av filmene som blir produsert i dag ikke blitt laget, og publikum ville ikke hatt et bredt tilbud av kvalitetsfilmer på norsk. Tilskuddsordningene er det viktigste virkemiddelet for å oppnå målene om mangfold og kvalitet i norsk film – og filmer med høy publikumsoppslutning. NFIs tilskuddordninger bidrar også til å skape kontinuitet i fagmiljøene og redusere risikoen i de mest kritiske fasene i filmproduksjon, både gjennom forhånds- og etterhåndstilskudd. Slik bidrar NFI til målet om en bærekraftig bransje med sunn økonomi.

NFI bidrar til mangfold i norsk film og filmkultur

NFI skal legge til rette for et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet. I dette ligger det blant annet at norsk film og filmkultur skal oppleves som relevant og være representativt for hele befolkningen.NFIs arbeid for inkludering og representativitet i norsk film og filmkultur er sentral for oppnåelsen av alle de filmpolitiske målene. Kjønnsbalanse og representasjon er viktig i et demokrati- og ytringsperspektiv. Dette gjelder i hele verdikjeden, fra hvem som skaper historiene, hvem de handler om og hvem som ser dem. NFI har i tråd med resultatmålene for 2018 utarbeidet en ny handlingsplan for inkludering og representativitet i norsk film og filmkultur som skisserer nye tiltak innenfor alle NFIs virksomhetsområder.

NFI bidrar til god kjønnsbalanse og produksjon av barnefilm

Kvinneandelen i utviklings- og produksjonstilskudd totalt for alle formater var i 2018 51 prosent, og dermed innenfor målsettingen om en 50/50-fordeling innen 2020. Dette er en effekt av NFIs virkemidler for en bedre kjønnsbalanse i norsk film, blant annet tiltak som moderat kjønnskvotering. NFI bidrar også til at det lages filmer for barn, og etterhåndstilskuddet er innrettet slik at det skal stimulere til produksjon av barnefilm. Totalt ga NFI 82,7 millioner kroner i produksjons- og etterhåndstilskudd til barnefilm, noe som er betydelig, men likevel lavere enn i 2017 da tilsvarende tall var 147,5 millioner kroner. Ettersom etterhåndstilskuddet er en automatisk ordning, er det naturlig at tilskuddsstørrelsen vil variere fra år til år.

NFI bidrar til regional filmutvikling

Styrking av film- og spillmiljø i regionene står sentralt i filmpolitikken, og det er en filmpolitisk målsetting å ta hele landet i bruk. En styrking av produksjonsmiljøene i regionene bidrar til økt konkurranse og et større mangfold i bransjen ved at flere stemmer og historier kommer til uttrykk. NFI ga i 2018 totalt 119,3 millioner kroner til produksjonsmiljø utenfor hovedstadsregionen, gjennom henholdsvis fordelingen av ordinært produksjonstilskudd og gjennom fordelingen av midler til de regionale filmvirksomhetene.

NFI skaper muligheter for norsk film og spill i utlandet

Gjennom NFIs internasjonale arbeid legges det til rette at norsk film er synlig og tydelig tilstede internasjonalt og at det skapes internasjonale møteplasser og nettverk der norsk filmbransje kan delta. En særskilt satsing i 2018 er arbeidet med å forberede Norge som fokusland under Berlinalen 2019, som er et viktig virkemiddel for å synliggjøre norsk film og skape nettverk og muligheter for norske filmskapere og norsk filmbransje i utlandet. NFI har i 2018 også hatt en egen internasjonal satsing på spill. Formålet var å bidra til økt kompetanse og bidra til økt omsetning og eksport av norske spill, blant annet ved å gi bransjen mulighet til å utforske nye markeder, plattformer og samarbeidspartnere.

NFI bidrar til filmer av høy kvalitet

Norsk films anerkjennelse internasjonalt er et mål på kvaliteten på norsk film. Norske spillefilmer, dokumentarer og kortfilmer deltok 53 ganger på anerkjente, internasjonale festivaler i 2018, og norske spillefilmer, dokumentarer, kortfilmer, dramaserier og spill vant eller ble nominert til 36 prestisjetunge priser. Et klart flertall av filmene hadde mottatt forhåndstilskudd fra NFI. Også virkemidler innenfor NFIs internasjonale arbeid er viktige bidrag i å muliggjøre disse resultatene. Internasjonal anerkjennelse kan også måles i oppslutningen om norsk film på kino i utlandet. Norske kinofilmer har i snitt jevnt over god oppslutning på kino i utlandet, selv om filmer med kinopremiere i Norge i 2016 gjorde det dårligere enn snittet for perioden 2002-2016 totalt.

NFI bidrar til gode møter mellom filmen og publikum

NFI skal legge til rette for god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum, og gjøre dette både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. NFIs virksomhet bidrar til gode møtepunkter mellom film og publikum i hele landet, både gjennom driften av Cinemateket i Oslo, tilskudd til driften av cinematek i sju andre byer og tilskudd til distribusjon av internasjonal kvalitetsfilm, tilskudd til filmfestivaler og andre filmkulturelle tiltak. Cinemateket i Oslo hadde i 2018 det nest høyeste besøkstallet på visninger i egen regi noensinne. I tillegg deltok over 10 000 elever på visninger for skoler og barnehager. Besøket på de norske cinematekene i 2018 var til sammen 114 897, mer eller mindre det samme besøkstallet som i 2017.

NFI bidrar til god formidling og god tilgjengeliggjøring av film og spill

Il tillegg til å sørge for god formidling gjennom Cinematek-drift og tilskudd til filmkulturelle tiltak, skal NFI skal også bidra til at publikum har tilgang til film på nye visningsplattformer. NFIs innkjøpsordninger for film og spill er et virkemiddel som bidrar til at film i ulike formater, inkludert dataspill, gjøres tilgjengelig for publikum. Gjennom innkjøpsordningen for kort- og dokumentarfilm ble det kjøpt inn 85 filmer i 2018, og gjennom innkjøpsordningen for dataspill ble det kjøpt inn ti spill for bruk gjennom norske bibliotek. NFI følger med på norske filmers tilgjengelighet på de digitale plattformene i markedet, og har også i 2018 gjort en kartlegging av norske kinofilmers tilgjengelighet i dette markedet. Kartleggingen bekrefter funnene fra tidligere år som viser at tilgjengeligheten av norsk film totalt sett er god, men relativt dårlig i de mest populære strømmetjenestene. Dette påvirker i hvilken grad publikum eksponeres for norsk film, som igjen har betydning for seeroppslutningen om norske filmer og serier på disse plattformene.

NFI bidrar til høy publikumsoppslutning om norsk film

Det bringer oss over til det filmpolitiske målet om solid publikumsoppslutning. Det er en målsetting at norske filmer skal sees på alle relevante plattformer, og estimater for norsk markedsandel i digitale visningstjenester var i 2018 12,5 prosent for serier og 7,4 prosent for filmer. Dette er en liten økning fra 2017, da estimatene var henholdsvis 11,2 og 6,7 prosent. 2018 var et sterkt år for norsk film på kino med over tre millioner solgte billetter og en norskandel som for første gang var over 25 prosent. NFI skal ha tilskuddordninger som stimulerer til at det produseres filmer med stort publikumspotensial. Filmer med tilskudd over markedsordningen oppnår vesentlig høyere besøkstall enn konsulentvurdert film eller filmer uten forhåndsstilskudd. Mens NFI har virkemidler som stimulerer til høy publikumsoppslutning på kino, har NFI begrenset med virkemidler for å påvirke tilgjengeligheten og synligheten av norske filmer på nye plattformer. Implementeringen av det reviderte AMT-direktivet blir et viktig virkemiddel for å fremme norsk og europeisk film i strømmetjenestene.

NFI setter dagsorden og inviterer til debatt om viktige tema for bransjen

Den norske filmbransjen opplever et inntektstap ettersom fallet i det fysiske markedet ikke har blitt kompensert av inntekter fra digitale visningsplattformer. Dette påvirker oppfyllelsen av målet om en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. NFI har hatt dette temaet på dagsorden gjennom 2018, blant annet ved å arrangere debatt under Arendalsuka og gjennom flere oppslag i dagspressen. NFI opprettholder anbefalingen som er gitt til Kulturdepartementet om at Norge bør benytte mulighetene som ligger i det nylig reviderte EU-direktivet for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet) og innføre medfinansieringsplikt i tillegg til kravene om programkvoter og synlighet.

NFI bidrar til utvikling og kompetanseheving

Kunnskap og kompetanse innen filmområdet er sentralt for oppnåelsen av alle de filmpolitiske målene. NFI bidrar til at bransjen har tilgang til relevante kurs, verksteder og seminarer som bidrar til utvikling og kompetanseheving. De kompetansehevende tiltakene utvikles i dialog med bransjen og med utgangspunkt i filmskapernes behov. En strategisk viktig satsing i 2018 er UP, et nytt utviklingsprogram for kvinnelige filmskapere i samarbeid med Talent Norge, som er ett av flere virkemidler NFI har iverksatt for å bidra til en god og vedvarende kjønnsbalanse i norsk film.

NFI bidrar til en kunnskapsbasert filmpolitikk

Filmpolitikk- og forvaltning må bygge på solid kunnskap om filmfeltet og hvilke utviklingstrekk og utfordringer norsk film og filmkultur står ovenfor. NFI utarbeider hvert år statistikk på filmområdet, blant annet for å følge utviklingen innen økonomi og marked, publikumsoppslutning og tilgjengelighet og kjønnsbalanse og mangfold. Formålet er å skaffe kunnskap om filmmarkedet og filmbransjen for å kunne gi kunnskapsbaserte råd til beslutningstagere på filmfeltet og undersøke effekten av NFIs tiltak og virkemidler.

NFIs virksomhet er et viktig bidrag i oppfyllelsen av kulturpolitikkens samfunnsmål

Gjennom rollen som tilskuddsforvalter, kunnskaps- og kompetansesenter og filmformidler skal NFI være i stand til å omstille og fornye seg og til enhver tid ha det rette virkemiddelapparatet for god måloppnåelse. En samlet vurdering viser at NFI innenfor de forskjellige virksomhetsområdet har tiltak og virkemidler som på ulike måter bidrar til oppfyllelsen av de filmpolitiske målene. En inkluderende, tilgjengelig, engasjerende og bærekraftig norsk film og filmkultur er også et viktig bidrag i oppfyllelsen av kulturpolitikkens samfunnsmål om «*eit levande demokrati der alle er frie til å ytre seg, og der mangfald, skaparkraft og kreativitet er høgt verdtsett. Eit inkluderande samfunn der kunst og kultur av yppparste kvalitet inspirerer, samlar og lærer oss om oss sjølv og omverda*».

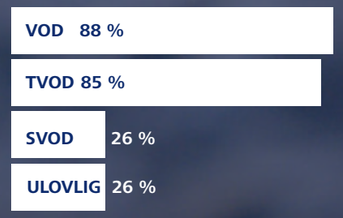

88% av norske premierefilmer de siste tre årene er tilgjengelig på VOD-tjenester, men kun 26% er tilgjengelig på SVOD-tjenester (Netflix, HBO).

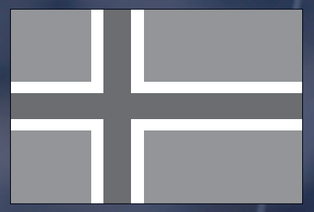

Totalt ga NFI 119,3 millioner kroner i 2018 til produksjonsmiljø utenfor hovedstadsregionen, gjennom henholdsvis fordelingen av ordinært produksjonstilskudd og gjennom fordelingen av midler til de regionale filmvirksomhetene.

NFI gir tilskudd tilsvarende 26 % av de totale produksjonsbudsjettene til alle prosjekter som mottar produksjonstilskudd.

I 2018 var rammene for insentivordningen satt til 57 millioner kroner, og pengene ble fordelt på de tre dramaseriene Alt for Norge, Wisting og Beforeigners.

49 mill.

Det ble i 2018 utdelt over 49 millioner kroner til filmformidlingstiltak.

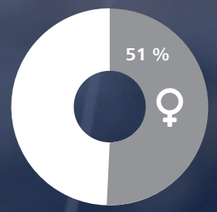

Kvinneandelen i utviklings- og produksjonstilskudd totalt for alle formater var i 2018 51 prosent.

Nøkkeltall priser og nominasjoner for norsk film: 53 deltagelser på prestisjefylte festivaler,30 nominasjoner for større priser for norsk film og spill, 16 priser tildelt norsk film, drama og dataspill.

NFI ga i 2018 totalt 82,7 millioner kroner i produksjons- og etterhåndstilskudd til barnefilmm

447 mill.

Det ble i 2018 gitt 447 millioner kroner i tilskudd til utvikling, produksjon og lansering av norsk film og spill.

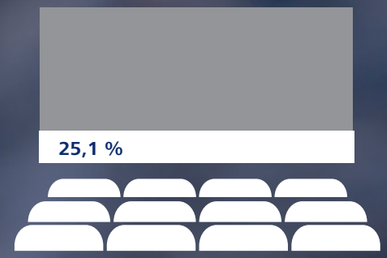

Norsk film oppnådde den største markedsandelen på kino siden man begynte å måle dette, med 25,1 prosent.

84% av pengene gitt i tilskudd til produksjon av film gikk til Oslo og Akershus.

CINEMATEKET

Det var 68 647 besøkende på det nasjonale Cinemateket i Oslo. Totalt 46 331 besøkende ved de regionale cinematekene.

Estimert norskandel på VOD-tjenester i 2018 var 7,4 prosent for filmer og 12,5 prosent for tv-serier.

97 filmer
10 spill

97 filmer og 10 spill ble gjort tilgjengelig for den norske befolkningen gjennom innkjøpsordningene.

Prioriterte områder og særskilte utfordringer

DEL III

Prioriterte områder og særskilte utfordringer

Kulturdepartementet har i tildelingsbrev for 2018 fremhevet følgende prioriterte områder og særskilte utfordringer:

Tilgjengelig innhold og utvikling av nye forretningsmodeller
NFI anbefaler at Norge benytter seg av handlingsrommet i AMT-direktivet og at det innføres krav om kvoter for norsk og europeisk programinnhold, fremhevingsplikt av dette innholdet, og et pålegg om at VOD-tjenestene skal bidra økonomisk til produksjon av norske og europeiske filmer og serier i for av direkte investeringer eller ved innbetaling til filmfondet. Det vises i denne sammenheng til filmforliket, jf. innst. 83 S (2015-2016) og komiteens merknad om at "kinoene mener det vil være konkurransevridende dersom de betaler inn en avgift som kan gå til støtte til formidling av audiovisuelt innhold forbeholdt andre plattformer enn kino" og at "komiteen ber regjeringen utsette gjennomføringen av [plattformnøytralitet] frem til det er avklart hvordan de ulike leddene i verdikjeden som tjener penger på å formidle norsk film og audiovisuelt innhold, vil bidra til å finansiere nytt audiovisuelt innhold.

NFI bidrar til at norsk audiovisuelt innhold av høy kvalitet blir tilgjengelig og synlig for publikum gjennom innkjøpsordningene for film og spil og tilskudd til lansering i Norge og utlandet. NFI undersøker også hvert år tilgjengeligheten til nyere norsk kinofilm i ulike VOD-tjenester. For en nærmere omtale se kapittel 6 «Publikums tilgang til film» og kapittel 9 «Bærekraft i det norske produksjonsmiljøet».

Videreføring av arbeidet for en bedre kjønnsbalanse
NFI har i 2018 videreført arbeidet med jevnere kjønnsbalanse. Se nærmere omtale i kapittel 4 «Mangfold i norsk film og filmkultur» og kapittel 11 «Kunnskap og kompetanse innen filmområdet».

Organiseringen av det nasjonale filmkommisjonsarbeidet
NFI fikk i oppdrag å fortsatt samarbeide med de regionale filmvirksomhetene og andre berørte aktører i bransjen om organiseringen av det nasjonale filmkommisjonsarbeidet. Det ble avsatt tre millioner kroner i Statsbudsjettet til et nasjonalt filmkommisjonsarbeid utenfor NFI. NFI har i 2018 vært i dialog med Departementet om å opprette en frittstående nasjonal filmkommisjon i Oslo, basert på NFI og Filmregs omforente forslag fra 2017. I NFIs tildelingsbrev for 2019 ble det presisert at Filmkommisjonen skal ligge utenfor Oslo.

Satsing på kulturell og kreativ næring
Post 50 ble også i 2018 økt med én million kroner til tiltak som retter seg mot støtteapparatet rundt kunstneres internasjonalisering. NFI utlyste midlene som tilskudd til pilotprosjekter for å markedsføre et eller flere audiovisuelle produksjoner (dramaserie, spillefilm, kortfilm, dokumentarfilm eller spill) internasjonalt. Vi prioriterte tilskudd til prosjekter der søker ville utforske nye salgsmetoder og plattformer, nye forretningsmodeller og nye samarbeidspartnere eller helt nye markeder/territorier med målsetting om å bidra til at en større andel av inntektene ved internasjonalt salg går til norske rettighetshavere. Vi mottok ti søknader totalt, hvorav to fikk innvilget tilskudd. Alle som mottok tilskudd til pilotprosjekt forplikter seg til å dele sine erfaringer med bransjen – noe NFI vil legge til rette for når prosjektene er gjennomført i 2019.

Internasjonal satsing på dataspill
NFI har i 2018 hatt en internasjonal satsing på dataspill. Se nærmere omtale i kapittel 5 «Norsk films anerkjennelse internasjonalt».

Driften av Filmmuseet
Driften av Filmmuseet er overført fra NFI til Nasjonalmuseet med virkning fra 1. juli 2018. Dette innbefatter arbeidsgiveransvaret for en ansatt. Statsbudsjettet 2019 stadfester at Nasjonalmuseet tok over den formelle driften av museet fra og med 2018. Samtidig er det enighet om at Filmmuseet inntil videre, fortsatt er lokalisert i Filmens hus. NFI har i den forbindelse inngått avtale med Nasjonalmuseet om utlån av arbeidstakeren knyttet til virksomheten. Utlånsavtalen varer fram til 30.6.2019. NFI har overført fire esker med arbeidsarkiv til Filmmuseet. Herfra har vi skannet og registrert signerte avtaler og korrespondanse som eventuelt ikke var i arkivet fra før. Gjenstandsoversikt, inkludert bilder av gjenstander og manualer som tilhører museet har NFI ikke bevart kopier av, men det forutsettes at dette ivaretas videre av Nasjonalmuseet i forbindelse med overtakelse av selve samlingen. Overføringen av Filmmuseet til Nasjonalmuseet er fra høsten 2018 gått over i fase 2, som omfatter den praktiske overføring av de fysiske gjenstandene knyttet til Filmmuseet.

Norge som fokusland under Berlinalen
NFI har i 2018 fortsatt arbeidet med å planlegge Norge som fokusland under europeisk filmmarkedet på Berlin Internasjonale filmfestival. Se nærmere omtale kapittel 5 «Norsk films anerkjennelse internasjonalt».

Stortingsmelding om kultur
NFI arrangerte høsten 2017 et innspill-seminar for filmbransjen til arbeidet med stortingsmeldingen om kultur, hvor aktører fra ulike deler av bransjen ble invitert til å komme med innspill. I etterkant av seminaret koordinerte NFI et skriftlig innspill til Kulturdepartementet. NFI har også i 2018 vært tilgjengelig for Kulturdepartementet i arbeidet med stortingsmeldingen.

Strategiarbeid
NFI har i 2018 revidert strategisk plan for perioden 2019-2021, fastsatt overordnet handlingsplan for 2018 og avdelingsvise handlingsplaner og utviklet et verktøy for helhetlige tiltaksplaner som tydeliggjør sammenhengen mellom politiske mål/ styringsparametere, strategisk plan, mål for internkontroll og HMS. Planen beskriver også resultat- og gevinstmål, risikofaktorer og fremdriftsplan for hvert tiltak, samt status og oppnådde resultater pr. første og andre halvår.

Utvikle en fleksibel og omstillingsdyktig organisasjon
Dette er et kontinuerlig arbeid, men særskilte gjennomførte tiltak i 2018 som svarer opp på dette, har vært:

- Planlegging av nye lokaler med kontorløsninger som skal støtte opp under fleksibilitet, samhandling og fremtidige endringer
- Evaluering av omorganiseringen 2016 og oppfølging av dette
- Kompetansekartlegging

Tilskuddsforvaltning i NFI

Tilskuddsforvaltningen er NFIs viktigste virkemiddel for måloppnåelse. Til sammen fordelte NFI 649 millioner kroner i 2018 gjennom tilskuddsordninger for utvikling, produksjon, lansering, filmformidling, innkjøpsordninger, stipender, insentivordning og tilskudd til de regionale filmvirksomhetene. Tilskuddsordningene er innrettet for å på ulike måter ivareta alle de filmpolitiske målene. Gjennom tilskuddsforvaltningen sørger NFI for et rikere tilbud av film og filmkultur i Norge – og bidrar på denne måten til et levende demokrati der mangfold, skaperkraft og kreativitet er høyt verdsatt.

Tilskuddsforvaltning i NFI

NFI deler årlig ut en rekke tilskudd til film, serie- og spillrelaterte formål, og tilskuddsforvaltningen utgjør en sentral del av NFI sin virksomhet. Tilskuddene er innrettet for å ivareta de filmpolitiske målene i sin helhet, og varierer derfor vidt i type og formål. I dette kapitlet presenteres en overordnet oversikt over utdelte tilskudd i regi av NFI for året 2018.

Oversikten er delt inn etter tre hovedkategorier. Først presenteres utviklings-, produksjons-, lanserings- og etterhåndstilskudd til film og spill. Deretter følger en oversikt over tilskudd relatert til filmformidlingstiltak og til slutt en oversikt over de gjenværende tilskuddsordningene. Tilskudd til regionale filmvirksomheter presenteres i kapittel 10 Den regionale filmutviklingen.

Utviklings-, produksjons-, lanserings- og etterhåndstilskudd

NFI deler ut tilskuddsmidler til utvikling, produksjon og lansering til filmformatene dokumentar, spillefilm, dramaserier, dataspill og kortfilm. Tabell 4 og 5 presenter en oversikt over fordelingen av disse tilskuddene for 2018. Nærmere spesifisert viser tabell 4 antall søknader og tilskudd etter format og formål, hvorav tabell 5 viser fordelingen av tildelte midler etter samme inndeling. Tabell 5 inkluderer fordelingen av etterhåndstilskudd i 2018.

Tabell 4 Antall søknader og tilskudd etter format og tilskuddstype

	Utvikling		Produksjon		Lansering Norge		Lansering utland	
Format	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd
Kunstnerisk vurdert spillefilm	97	47	33	8	10	10	16	13
Nye veier	3	3	1	1	1	1	-	-
Spillefilm, markedsvurdering	-	-	26	4	2	2	1	1
Minoritetsamproduksjoner	-	-	20	5	2	2	-	-
Spillefilm og kinodokumentar, ingen forhåndsstøtte	-	-	-	-	10	8	10	6
Sum spillefilm	**100**	**50**	**80**	**18**	**25**	**23**	**27**	**20**
Kortfilm	15	3	117	25	-	-	32	25
Nye veier kortfilm	15	2	1	1	-	-	-	-
Sum kortfilm	**30**	**5**	**118**	**26**	**-**	**-**	**32**	**25**
Dokumentar, enkeltstående	74	39	50	20	-	-	15	13
Nye veier dokumentar	19	4	2	2	-	-	-	-
Dokumentarserier	10	5	5	-	-	-	2	2
Kinodokumentar	17	11	11	6	4	4	6	4
Sum Dokumentar	**120**	**59**	**68**	**28**	**4**	**4**	**23**	**19**
Dramaserier	40	38	23	10	-	-	12	10
Nye veier til serier	12	4	-	-	-	-	-	-
Sum dramaserier	**52**	**42**	**23**	**10**	**-**	**-**	**12**	**10**
Dataspill	70	27	-	-	2	1	26	20
Totalt	**372**	**183**	**289**	**82**	**31**	**28**	**120**	**94**

Tabell 5 Fordeling av tilskuddsmidler på format og tilskuddstype

Format	Utvikling [1]	Produksjon	Lansering Norge	Lansering utland	Etterhåndsstøtte	Totalt
Kunstnerisk vurdert spillefilm	12 002 200	55 265 800	12 499 378	1 807 835	39 205 960	120 781 173
Nye veier	1 740 000	5 620 000	1 000 000	-	-	8 360 000
Spillefilm, markedsvurdering	-	44 000 000	4 065 196	150 000	58 980 096	107 195 292
Minoritetsamproduksjoner	-	10 045 057	525 000		583 618	11 153 675
Spillefilm og kinodokumentar, ingen forhåndsstøtte	-	-	9 014 371	445 153	34 974 970	44 434 494
Sum spillefilm	**13 742 200**	**114 930 857**	**27 103 945**	**2 402 988**	**133 744 644**	**291 924 634**
Kortfilm	370 000	13 102 000		893 114		14 365 114
Nye veier kortfilm	816 120	1 035 000	-	-	-	1 851 120
Sum kortfilm	**1 186 120**	**14 137 000**	**-**	**893 114**	**-**	**16 216 234**
Dokumentar, enkeltstående	10 095 000	12 905 000	-	1 110 282		24 110 282
Nye veier dokumentar	2 476 145	6 633 630	-	-	-	9 109 775
Dokumentarserier	1 250 000	-	-	396 263	-	1 646 263
Kinodokumentar	3 445 000	9 150 000	2 396 006	285 225	4 465 141	19 741 372
Sum Dokumentar	**17 266 145**	**28 688 630**	**2 396 006**	**1 791 770**	**4 465 141**	**54 607 692**
Dramaserier	11 042 500	44 600 000	-	830 132	-	56 472 632
Nye veier til serier	3 702 500	-	-	-	-	3 702 500
Sum dramaserier	**14 745 000**	**44 600 000**	**-**	**830 132**	**-**	**60 175 132**
Dataspill	19 875 000	-	82 350	3 788 329	-	23 745 679
Totalt	**66 814 465**	**202 356 487**	**29 582 301**	**9 706 333**	**138 209 785**	**446 669 371**

[1] NFI deler årlig ut rammetilskudd til utvikling til produksjonsselskaper. Etter tildeling vil tilskudd fra rammen utløses gjennom søknader om prosjekttilskudd i en treårsperiode. Tabellen viser dermed alle utviklingstilskudd og tilskudd utløst fra rammetilskudd.

Formålet med tilskudd etter kunstnerisk vurdering er å stimulere til utvikling og produksjon av film av høy kunstnerisk og produksjonsmessig kvalitet. Tilskudd til utvikling av spill er hovedsakelig rettet mot at barn og unge skal få tilgang på spill av høy kvalitet og for å støtte opp om og utvikle spillbransjen. Tilskudd etter markedsvurdering gis til utvikling av dramaserier og produksjon av spillefilmer. Intensjonen er å stimulere til dramaserier og spillefilmer av høy kvalitet og høyt publikumspotensial. Tilskudd til samproduksjoner med utenlandsk hovedprodusent (minoritetssamproduksjoner) gis til utvikling og produksjon av film med høy kunstnerisk og produksjonsmessig kvalitet som stimulerer til profesjonalisering av norsk bransje gjennom økt internasjonalt samarbeid. Tilskudd til lansering skal bidra til at hver film kan nå sitt optimale publikumspotensial, hevde seg internasjonalt og øke produksjonsforetakets inntekter fra filmen. Sammen sørger disse tilskuddene for at det er et bredt og variert tilbud av film og spill innen ulike sjangre og til ulike målgrupper og legger til rette for enn sterkere bransje enn hva som ville vært tilfellet uten offentlig tilførsel av målrettede midler.

Det ble i 2018 mottatt 372 søknader om tilskudd om utvikling, hvorav 183, eller 49 prosent av disse mottok tilskudd. Summen av tilskudd til utvikling var rett i underkant av 67 millioner kroner. Av 289 søknader om produksjonstilskudd mottok 82, eller 28 prosent av søknadene, tilskudd rett i underkant av 203 millioner kroner. Lanseringstilskudd utgjorde totalt 39 millioner kroner, hvorav hhv. 29,5 og 9,7 millioner kroner gikk til lanseringstilskudd til norske produksjoner i Norge og i utlandet.

Tabell 6 Fordeling av tilskudd etter format, 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Hele perioden
Dataspill	5 %	5 %	6 %	5 %	5 %	5 %
Dokumentar	11 %	12 %	8 %	15 %	10 %	11 %
Dramaserier	2 %	13 %	9 %	14 %	14 %	10 %
Kortfilm	4 %	5 %	5 %	5 %	4 %	5 %
Spillefilm	77 %	65 %	72 %	61 %	66 %	68 %

Etterhåndstilskuddet er en automatisk ordning som gis til filmer som oppnår besøkstall på kino over et bestemt nivå. Filmer som kvalifiserer for tilskudd kan hente ut støtte opp til tre år etter premieredato. Ordningen skaper insentiv for produsentene til å jobbe for å utnytte av prosjektenes markedspotensial. Film rettet mot barn og unge mottar 200% av produsentenes omsetning, og er dermed spesielt rettet mot produksjon av barnefilm. Ettersom støtteordningen ikke er avhengig av at man har mottatt tidligere forhåndsstøtte, reduserer den risikoen ved investering i filmproduksjon for alle realiserte filmprosjekter, noe som inviterer til en høyere andel av privat kapital i norsk filmproduksjon. Det ble i 2018 utdelt totalt 138 millioner kroner i etterhåndstilskudd fordelt på 37 prosjekter, hvorav 97 prosent av midlene gikk til spillefilm.

Tilskuddsmottagere som trekker søknaden etter innstilt eller mottatt tilskudd må tilbakebetale tildelte midler. Dette skjer ytterst sjelden.

Fordeling på format

Tabell 6 viser prosentandelen av tilskuddsmidler fordelt på tilskuddstype for de ulike formatene spillefilm, kortfilm, dokumentar, dramaserier og dataspill i perioden 2014-2018. Spillefilm var formatet som mottok den største andelen av de totale tilskuddene, tilsvarende 66 prosent av det totale. Dokumentar og dramaserier mottok hhv. 10 og 14 prosent og kortfilm mottok fire prosent. Dataspill, som kun kan motta utviklings- og lanseringstilskudd, mottok fem prosent av de totale tilskuddene.

Hvis man ser på variasjonen i fordelingen av tilskuddsmidler etter format fra 2014 til 2018 ser man at det er en viss variasjon fra år til år. Det bør bemerkes at 2014 representerte en situasjon utenfor normalen, noe som forklarer den lave tilskuddsandelen til dramaserier (og den tilsvarende høyere andelen til spillefilm) dette året. Ser man vekk fra 2014 vil fordelingen for perioden sett under ett være svært lik fordelingen for 2018. I så måte representerer 2018 et normalår når det gjelder fordelingen av tilskuddsmidler til de ulike formatene.

Tilskudd til filmformidling

Formålet med NFIs tilskuddsordninger for filmformidling er å bidra til økt kvalitet og bredde i filmtilbudet, og stimulere filmkulturen i Norge. Tilskuddene skal videre gi økt tilgang til kvalitetsfilm for barn og voksne på kino og andre plattformer. De skal bidra til formidling av filmhistorie og kunnskap om norsk og utenlandsk film, og til ytterlige utvikling av et profesjonelt miljø for filmformidling i Norge.

Tilskudd som inngår i disse ordningene er blant annet tilskudd til festivaler, lokal cinematekdrift, markedsføringskampanjer og distribusjon av film.

Tabell 7 under gir en oversikt over alle disse tilskuddene. Totalt sett utgjorde filmformidlingstilskudd 49 millioner kroner i 2018, med 596 søknader, 286 avslag og 310 tilskudd. Den største posten utgjorde tilskudd til arrangementer og festivaler, med nesten 23 millioner, hvorav 23 tilskudd gikk til filmfestivaler og 66 tilskudd gikk til lokale kinotiltak og andre filmkulturelle tiltak. Innkjøpsordningen hadde 181 søknader og 107 tilskudd og utgjorde totalt fire millioner kroner. Videre fikk 91 filmtitler totalt støtte til distribusjon og seks lokale cinematek mottok driftsstøtte. Utdypende informasjon rundt konkrete tiltak og fordelingen av disse tilskuddene er å finne i kapittel 6 og 8.

Tabell 7 Tilskudd til filmformidling

Tiltak	Søknader	Avslag	Tilskudd	Tilskudd kr
Filmfestivaler	32	9	23	20 000 000
Lokale kinotiltak	56	17	39	1 600 500
Filmkulturelle tiltak	55	28	27	1 264 000
Sum tilskudd til arrangement	**143**	**54**	**89**	**22 864 500**
Cinematek utenfor Oslo	6	0	6	5 055 000
Norsk filmklubbforbund (NFK)	1	0	1	3 149 000
Sum tilskudd til cinematek- og filmklubbvirksomhet	**7**	**0**	**7**	**8 204 000**
Nasjonale kampanjer	5	2	3	1 900 000
Utgivelser tidsskrift	13	4	9	1 960 000
Sum tilskudd markedsføring	**18**	**6**	**12**	**3 860 000**
Bransjetiltak/seminar	5	3	2	2 200 000
Film- og kinoteknisk rådgivning	1	0	1	900 000
Sum kompetansehevende tiltak	**6**	**3**	**3**	**3 100 000**
Antall filmtitler gitt tilskudd til kinodistribusjon	68	38	30	3 265 000
Antall filmtitler avsatt underskuddsgaranti	14	8	6	1 875 000
Versjonering av barnefilm	13	7	6	1 015 000
Videodistribusjon	146	96	50	1 051 500
Sum tilskudd gitt til distribusjon	**241**	**149**	**91**	**6 369 732**
Innkjøpsordning film	168	71	97	2 502 800
Innkjøpsordning spill	13	3	10	1 606 250
Sum innkjøpsordningene	**181**	**74**	**107**	**4 236 555**

Insentivordning, Sørfond, stipend og andre ordninger

NFI forvalter også en rekke andre ordninger, som insentivordningen for film og serier, Sørfond og tilskudd til enkeltpersoner. En oversikt over alle disse ordningene er å finne i tabell 8.

Den største ordningen, målt i tildelte penger er insentivordningen. Insentivordningen er en refusjonsbasert ordning hvor produksjoner som skal produseres, helt eller delvis, i Norge og som kvalifiserer til gitte kriterier kan søke om tilskudd på inntil 25 prosent av godkjente kostnader. Blant kriteriene er det et krav om en betydelig budsjettstørrelse[2], noe som medfører at ordningen retter seg mot store produksjoner.

Formålet med ordningen er å gjøre Norge til en attraktiv lokasjon for større filmproduksjoner. Dette vil kunne bidra til økt kompetanse og erfaring for den norske filmbransjen gjennom bruk av norske lokale filmarbeidere. Videre vil det endelige produktet være med på å sette Norge på kartet i filmverdenen og derved fremme norsk kultur, historie og natur på en global skala. Sist, men ikke men ikke minst vil man kunne styrke internasjonalt samarbeid og knytte kontakter til større internasjonale produksjonsselskap og aktører.

I 2018 var rammene for insentivordningen satt til 57,4 millioner kroner, og pengene ble fordelt på de tre dramaseriene *Alt for Norge*, *Wisting* og *Beforeigners*. Norsk drama sine store ambisjoner, høye budsjetter, stor grad av internasjonal finansiering og bred internasjonal distribusjon som bidro at de ble innstilt for insentivtildelinger i 2018. Gjennom tilskuddene fikk man forsikret at disse produksjonene blir filmet i Norge med norske filmfolk, hvor de uten ordningen etter all sannsynlighet hadde flyttet store deler eller hele produksjonen utenlands.

Tre av ordningene, manuskriptutvikling, VIP-stipend og ideutvikling (nye veier), er rettet mot å støtte opp om produksjoner på et tidlig stadium. Til sammen utgjorde disse tilskuddsordningene 77 tilskudd og 9,5 millioner kroner i utdelt støtte.

Litt over 2 millioner kroner ble utdelt til 147 ulike stipend til kurs i utland. En tilnærmet lik sum ble utdelt til felles lanseringstiltak på internasjonale arenaer.

INSENTIVORDNINGEN SETTER NORSK NATUR I FOKUS

Mission Impossible: Fallout ble i 2017 tildelt 6,3 millioner kroner over insentivordningen for de deler av produksjonen som foregikk i Norge. Filmen som ble lansert i 2018 endte opp med å bli en gigantisk global publikums- og kritikersuksess. Sentralt i filmen er en rekke scener filmet ved fjellplatået Preikestolen på nordsiden av Lysefjorden. De spektakulære scenene fikk stor internasjonal oppmerksomhet og var med på å sette fokus på Norges natur og synliggjøre landet som en interessant arena for innspilling av film.

Foto: Mission Impossible: Fallout, Skydance Media, Bad Robot Productions, Alibaba Pictures

Tabell 8 Andre tilskuddsordninger

	2014		2015		2016		2017		2018	
Tilskuddsordning	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd
Insentivordning film- og serier	-	-	-	-	2	37 800 000	9	62 975 000	3	57 400 000
Sørfond	5	2 000 000	7	3 000 000	9	3 500 000	8	4 000 000	6	3 000 000
Manuskriptutvikling	49	8 295 000	45	8 000 000	29	7 720 000	59	7 300 000	59	7 075 000
VIP-Stipend	6	1 200 000	6	1 200 000	6	1 200 000	6	1 200 000	6	1 200 000
Ideutvikling nye veier	4	300 000	4	400 000	4	400 000	4	400 000	12	1 200 000
Stipend til kurs i utlandet	159	1 531 600	157	1 732 847	137	1 377 600	91	1 353 550	147	2 325 290
Filmrekrutteringsstipend	4	200 000	3	150 000	2	100 000	5	250 000	4	200 000
Felles lanseringstiltak internasjonale arenaer	-	-	13	2 196 280	6	872 751	8	1 900 645	12	2 442 308
Sum	**227**	**13 526 600**	**235**	**14 482 847**	**195**	**52 970 351**	**190**	**79 379 195**	**249**	**74 842 598**

[2] For spillefilm må minimum produksjonsbudsjett være 25 millioner kroner, for dokumentarfilm må budsjett være minst 10 millioner, og hhv. 10 og 5 millioner per episode for drama- og dokumentarserier.

Mangfold i norsk film og filmkultur

God kjønnsbalanse og mangfold er en forutsetning for et inkluderende samfunn der kunst og kultur av ypperste kvalitet inspirerer, samler og lærer oss om oss selv og omverden. NFI bidrar gjennom et målrettet virkemiddelapparat til mangfold i norsk film og filmkultur. Det er stor konkurranse om NFIs tilskuddsmidler, og når NFI kommuniserer tydelige forventninger til bransjen, enten i form av strategiske mål eller konkrete krav, så ser vi at bransjen raskt følger etter. NFI kommuniserte høsten 2017 at vi ville oppnå en kjønnsbalanse på 50/50 innen 2020, og allerede i 2018 var kvinneandelen for prosjekter som mottok utviklings- og produksjonstilskudd fra NFI 51 prosent. I tråd med resultatmålene utarbeidet NFI i 2018 en handlingsplan for inkludering og representativitet i norsk film og filmkultur som skisserer nye tiltak innenfor alle NFIs virksomhetsområder og som er rettet mot alle ledd i verdikjeden: fra hvem som skaper historiene, hvem de handler om og hvem som ser de.

Mangfold i norsk film og filmkultur

Styringsparameter a) Bredde og variasjon i tilbudet av audiovisuelle produksjoner

NFIs arbeid med inkludering og representativitet er sentral for måloppnåelse innen alle de filmpolitiske målene: Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring, solid publikumsoppslutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. I Meld. St. 8 Kulturens kraft (2018-2019) inngår «relevans og representativitet i kulturlivet» som et av flere mål for kulturpolitikken. Meldingen legger vekt på økt representasjon i alle ledd, en mer mangfoldig rekruttering til kunst- og kulturrelaterte yrker, å øke det kulturelle mangfoldet og å nå ut til nye publikumsgrupper.

Norsk filmkultur må være i stand til å omstille og fornye seg ettersom samfunnet vi er en del av endrer seg. Det betyr at vår oppfatning av kvalitet og kulturell verdi må være gjenstand for evaluering og fornying. God kjønnsbalanse og bred representasjon er viktig i et demokrati- og ytringsperspektiv. Dette gjelder hele verdikjeden, fra hvem som skaper historiene, hvem de handler om og hvem som ser de. Slik blir bred representasjon også en avgjørende faktor i utviklingen av norsk film som næring. Norsk film bør være inkluderende og representativ med hensyn til kjønn, etnisitet, urfolk og nasjonale minoriteter, alder, seksuell orientering, geografisk tilhørighet, funksjonsevne og sosial bakgrunn.

NFI har flere virkemidler for en mer mangfoldig film og filmkultur, som tiltak for bedre kjønnsbalanse, tiltak som stimulerer til produksjon av barnefilm og filmkulturelle tiltak for barn og unge over hele landet. NFI har over lengre tid praktisert moderat kjønnskvotering i konsulentordningene, i rammefinansiert utviklingstilskudd og i utdelingen av VIP-stipend. Fra og med 2017 har vi også praktisert moderat kjønnskvotering i markedsordningen. Av kompetansehevende tiltak har NFI blant annet introdusert et nytt utviklingsprogram for kvinnelige filmskapere, UP, i samarbeid med Talent Norge (se mer kap. 11) – og høy prioritering av kvinner i ordningen med filmrekrutteringsstipend. NFI arrangerte også et heldagsseminar høsten 2018 med tittelen «Stories we (choose to) tell». I tillegg utarbeides det en årlig rapport om kjønnsbalansen i norsk film. I Cinemateket jobbes det bevisst med å programmere et mangfoldig tilbud til publikum, og for at Cinemateket skal oppleves som et «lavterskel»-tilbud.

STORIES WE (CHOOSE TO) TELL

Et seminar om mangfold i film med formål om å inspirere til handling og øke kunnskap og bevisstheten om problemstillinger knyttet til mangfold. Norske og internasjonale gjester som dokumentarfilmskaper Deeyah Khan var tilstede og presenterte og debatterte. Blant punktene som ble diskutert var de økonomiske fordelene med mangfold foran og bak kamera og hvordan Norge ligger an i forhold til og hva vi har å lære av hva andre land allerede har fått til når det gjelder diversitet og representativitet.

Innrettingen av etterhåndstilskuddet har effekt på måloppnåelsen knyttet til produksjon av barnefilm. Etterhåndstilskuddet utgjør 100 prosent av filmens dokumenterte inntekter for filmer som oppfyller kriteriene, mens for barnefilmer utgjør tilskuddet 200 prosent av dokumenterte inntekter – noe som stimulerer til produksjon av barnefilm. NFI har også et regionalt ansvar og skal også legge til rette for gode møter mellom filmen og publikum over hele landet, bygge opp streke produksjonsmiljø i regionene og bidra til å få frem historier fra ulike deler av Norge (se mer kap. 10).

Ny handlingsplan for diversitet og representativitet i norsk film og filmkultur

Resultatmål: NFI skal i 2018 utarbeide en handlingsplan for diversitet og representativtet i norsk film og filmkultur.

NFI har i 2018 utarbeidet en ny handlingsplan for inkludering og representativitet i norsk film og filmkultur, «Relevans. Publikum. Bærekraft.» Planen introduserer tiltak innenfor alle NFIs virksomhetsområder, både når det gjelder tilskuddsforvaltning, kunnskaps- og kompetansehevende virksomhet og tiltak i NFIs interne drift. Et sentralt mål med planen er at norsk film og filmkultur i større grad skal speile befolkningen og den samtiden vi er en del av, både når det gjelder kjønn, etnisitet, urfolk og nasjonale minoriteter, alder, seksuell orientering, funksjonsevne og sosial bakgrunn. Handlingsplanen gjelder for perioden 2019 til 2023, med evaluering og justering underveis. Planen i sin helhet er publisert på NFIs nettsider.

Kjønnsbalansen i norsk film

Resultatmål: Andelen kvinner og menn i nøkkelposisjoner i prosjekter som mottar produksjonstilskudd frå NFI skal i henhold til stortingets anmodningsvedtak være minst 40%. NFIs mål er 50/50 innen 2020.

Andelen kvinner og menn i nøkkelposisjoner[3] i prosjekter som mottar produksjonstilskudd fra NFI skal i henhold til stortingets anmodningsvedtak være minst 40 prosent. NFIs mål er 50/50 innen 2020. For å få til en stabil og vedvarende kjønnsbalanse er det behov for tiltak mot ulike deler av bransjen og veien mot ferdig film, og NFI har derfor iverksatt virkemidler både når det gjelder talentutvikling og kompetanseheving og fordeling av utviklings- og produksjonsmidler. NFI har over lengre tid praktisert moderat kjønnskvotering i konsulentordningene. Fra og med 2017 har vi også praktisert moderat kvotering i markedsordningen. Det er enklere å vurdere den umiddelbare effekten av tiltak som moderat kvotering enn for eksempel et kompetansehevende tiltak, men sistnevnte kan være av stor betydning for å få til en vedvarende og stabil kjønnsbalanse på lang sikt.

I 2018 var kvinneandelen i prosjekter med utviklings- og produksjonstilskudd fra NFI (totalt, alle formater) 51 prosent, og således innenfor målet om en 50/50-fordeling. Det er samtidig viktig å understreke at resultater for enkeltår må leses med forsiktighet, da det kan være utslag av tilfeldige variasjoner, og ikke nødvendigvis er uttrykk for varige endringer i bransjen. For å kunne oppnå full likestilling og varige endringer i bransjen må vi kunne vise til en 50/50-fordeling over tid i både søknads- og tilskuddsmassen for alle formater. I tabell 9 følger en oversikt over kvinneandelen[4] innenfor de ulike formatene og ordningene.

[3] Nøkkelposisjoner er definert som: produsent, regissør og manusforfatter.
[4] Kvinneandeler regnes ut på følgende måte: Hvis et prosjekt har (eksempelvis en dokumentarfilm) én regissør og denne er personen er kvinne blir prosjektet tildelt 1 poeng. Hvis det er to regissører og én av disse er kvinne blir prosjektet tildelt 0.5 poeng. Siden dette er andeler vil det ikke være mulig for et prosjekt å få mer enn 1 poeng. De samme beregningene utføres for hhv. Produsent og manusforfatter.

Tabell 9 Kvinneandel i søknader og tilskudd om produksjonstilskudd 2018

	Søknadsmassen	Tilskuddsmassen
Spillefilm og kinodokumentar[5]	47 %	53 %
markedsvurderte	43 %	25 %
kunstnerisk vurdert (inkl. pakke)	51 %	68 %
kinodokumentar	43 %	44 %
Dokumentar	34 %	23 %
Dramaserier	42 %	41 %
Kortfilm	42 %	60 %
Totalt	42 %	48 %

Tabell 9 viser kvinneandel blant alle søknader og tilskudd om produksjonstilskudd i 2018. Kvinneandelen er høyere i tilskudds- enn i søknadsmassen totalt sett, men ikke for alle formater. Markedsvurderte filmer (43 prosent av søknader og 25 prosent av tilskudd), dokumentarer (34 prosent av søknader og 23 prosent av tilskudd) og til en viss grad dramaserier (42 prosent av søknader og 41 prosent av tilskudd) har lavere kvinneandel enn søknadsmassen.

2018 er det andre året hvor det er praktisert moderat kvotering i markedsordningen. Mens dette fikk et svært positivt utslag på 2017-tallene, ser vi ikke tilsvarende effekt på kvinneandelen i markedsordningen i 2018. For 2017 var kvinneandelen i markedsordningen 37,4 prosent, som med god margin er det høyeste målt så langt for denne ordningen. Også i søknadsbunken var andelen i 2017 over 30 prosent. Selv om kvinneandelen i søknadsmassen var over 40 prosent i markedsordningen i 2018, er ikke kvinneandelen blant prosjektene med tilskudd over markedsordningen mer enn 25 prosent. Det betyr at de fleste av prosjektene med flere kvinner i nøkkelposisjoner[6] ikke har nådd opp i konkurransen om høyest publikumsestimat. Ordningen med moderat kvotering i markedsordningen fungerer slik at prosjekter med flest kvinner i nøkkelposisjoner tildeles tilskuddet, fremfor andre prosjekter med tilsvarende høyt publikumsestimat (+/- 50.000).

Når kvinneandelen samlet sett likevel er over 50 prosent for produksjonstilskudd til spillefilm og kinodokumentar, har dette sammenheng med at kvinneandelen i kunstnerisk vurdert spillefilm var hele 68 prosent i 2018.

Lengst unna målet om en 50/50-fordeling er vi når det gjelder dokumentar, hvor kvinneandelen er 23 prosent. Totalt er kvinneandelen i tilskuddsmassen for produksjonstilskudd 48 prosent. Resultatene fra tabell 9 sammenlignes over tid i tabell 10.

Resultatene i tabell 10 viser en positiv utvikling for alle formater i 2018, med unntak av dokumentar. Kvinneandelen for spillefilm og kinodokumentar er den største siden målingene startet, med en økning fra 35,4 til 53 prosent. For kortfilm er det den nest største siden rekordåret 2014 (med en reduksjon på 1 prosentpoeng). Samtidig må det bemerkes at dokumentarer har den laveste kvinneandelen siden målingene startet.

Kvinneandel for produksjonstilskudd – fordelt etter nøkkelposisjoner

Fordelingen på nøkkelposisjoner er over 50 prosent for både regissører og manusforfattere, mens produsenter ligger på 49 prosent. Hvis vi ser bort fra kinodokumentarer og kun fokuserer på spillefilmer øker andelene for samtlige nøkkelroller, noe som indikerer at kinodokumentarer har en lavere kvinneandel enn spillefilmer i 2018. Tilsvarende mønstre er også gjeldende for kortfilmer.

Som tidligere nevnt har dokumentarer den laveste totale kvinneandelen i 2018, det må likevel påpekes at det er en del variasjon etter nøkkelposisjoner. Blant regissører og manusforfattere er begge andelene under 20 prosent, men for produsenter er denne på ca. 40. Blant dramaserier er kvinneandelen for regissører og produsenter på henholdsvis 35 og 37 prosent, men andelen blant manusforfattere er på 52 prosent.

[5] Ikke inkludert minoritetssamproduksjoner.
[6] Når det gjelder markedsordningen er også hovedrolle inkludert i tillegg til nøkkelfunksjonene regissør, produsent og manusforfatter i vurderingen av hvilke prosjekt som har høyest kvinneandel. Ettersom dette gjelder kun markedsordningen reflekteres ikke dette i statistikken.

Tabell 10 Kvinneandel i prosjekter tildelt produksjonstilskudd 2010–2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spillefilm og kinodokumentar	27,0 %	31,0 %	33,0 %	38,5 %	53,9 %	35,7 %	31,7 %	35,4 %	53,0 %
Dokumentar	45,0 %	32,0 %	41,0 %	48,9 %	36,4 %	37,0 %	53,9 %	35,0 %	23,0 %
Dramaserier	-	-	22,9 %	24,6 %	27,8 %	18,2 %	37,2 %	47,6 %	41,0 %
Kortfilm	42,0 %	42,0 %	36,0 %	44,6 %	61,3 %	50,0 %	43,4 %	55,6 %	60,0 %

FIGUR 1 Kvinneandel, produksjonstilskudd 2018 fordelt etter nøkkelposisjon

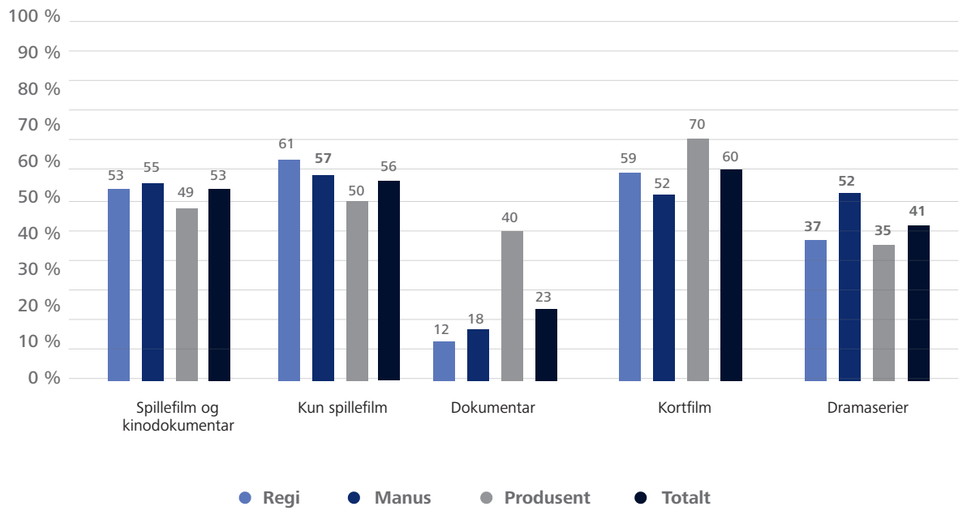

NFIs tilskudd til produksjon av film for barn og unge

Resultatmål: Andelen av NFIs produksjonstilskudd som går til barnefilm skal være betydelig.

NFI skal sikre barn og unge god tilgang til gode filmopplevelser, med bredde og mangfold. I 2018 ble det delt ut 27,4 millioner kroner til produksjon av spillefilm og kinodokumentar for barn. Således utgjør barnefilmer 23,1 prosent av totalt produksjonstilskudd i 2018. Sammenlignet med tidligere år er dette den nest laveste prosentandelen siden 2013. Tabell 12 viser prosentandelen av produksjonstilskudd som gitt til barnefilm på kino i perioden 2013–2018. Samlet observeres det at ca. 31 prosent av produksjonstilskudd har gått til barnefilmer i de seks årene.

Etterhåndstilskudd har også en effekt for måloppnåelsen knyttet til produksjon av barnefilm. Dette er en automatisk ordning som skal stimulere til solid publikumsoppslutning, utnyttelse av prosjektenes markedspotensiale, produksjon av barnefilm og til en høy andel av privat kapital i norsk filmproduksjon. Etterhåndstilskudd utgjør 100 prosent av filmenes dokumenterte inntekter for alminnelige filmer som oppfyller kriteriene[7], mens for barnefilmer utgjør dette tilskuddet 200 prosent.

I 2018 ble det gitt ca. 58 millioner kroner i etterhåndstilskudd til barnefilmer og disse midlene utgjør 43 prosent av alt etterhåndstilskuddet som ble utbetalt dette året. 25 millioner av etterhåndstilskuddet gikk til barnefilmer som ikke mottok forhåndstilskudd fra NFI. Barnefilm utgjør ca. 71 prosent av det utbetalte etterhåndstilskuddet som ble gitt til filmer uten forhåndstilskudd i 2018. Således bidrar etterhåndstilskudd til at det produseres barnefilmer også uten forhåndstilskudd.

Oppsummert så ga NFI totalt 82,7 millioner kroner i produksjons- og etterhåndstilskudd til barnefilm. Tilsvarende tall i 2017 var 147,5 millioner kroner.

FIGUR 2 Prosentandel av produksjonstilskudd til barnefilm, kino

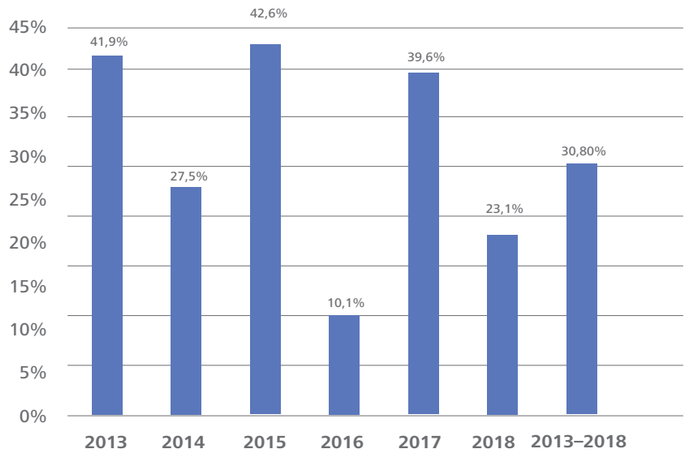

Tabell 11 Fordeling av etterhåndstilskudd i 2018

Barnefilm med forhåndstilskudd	32 598 064
Barnefilm uten forhåndstilskudd	25 443 660
Andre filmer med forhåndstilskudd	66 174 605
Andre filmer uten forhåndstilskudd	10 206 310
Totalt	134 422 639

[7] ref. Forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon § 3–9

Norsk films anerkjennelse internasjonalt

Norsk film og spill opererer i et globalt marked. For at norske produksjonsmiljø skal overleve og utvikle seg i denne virkeligheten blir det stadig viktigere å ha et blikk rettet mot det som skjer utenfor landegrensene. NFIs virkemiddelapparat reflekterer dette og tilrettelegger for at norsk film og spill gjør seg bemerket på den internasjonale arena. Norge har en unik mulighet til å profilere seg som filmnasjon gjennom rollen som fokusland i Berlinalen i 2019, og planlegging og tilrettelegging for dette var en prioritert oppgave i 2018. En annen viktig prioritering var forvaltningen av ekstra midler til en internasjonal satsning på spill. Norske produksjoner gjorde seg i 2018 bemerket gjennom deltakelse på flere store festivaler og hentet hjem flere priser i en rekke ulike kategorier. Særlig dramaseriene fikk stor oppmerksomhet og anerkjennelse, og bransjen var tilstede med presentasjoner og showcaser på de viktigste internasjonale markedene i regi av NFI.

Norsk films anerkjennelse internasjonalt

Styringsparameter b): Kvaliteten på norske filmer og norsk films oppslutning i utlandet
Styringsparameter f): Publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner i utlandet

To store trender preger det internasjonale filmmarkedet og utfordrer måten de nasjonale filminstituttene arbeider på internasjonalt. Digitalisering og globalisering. NFIs virkemidler, som tilskuddsordninger og festivaldistribusjon, må tilpasses disse endringene i markedet. Nasjonal film blir i enda større grad enn tidligere en del av et internasjonalt marked, der store utenlandske aktører, gjerne basert i USA, bestemmer spillereglene. Dette utfordrer den nasjonale filmen som ofte ikke prioriteres av de globale aktørene, men det åpner også opp for muligheter til å nå et stort internasjonalt publikum.

På tross av utviklingen er det europeiske systemet for finansiering og salg av film fremdeles preget av tradisjonelle strukturer, med høy grad av offentlig finansiering, og med sterke festivaler, kinoene og fjernsynet som dominerende medier. NFI vedtok, helt på tampen av 2017, en ny internasjonal strategi for perioden 2018–2020 – som skal utfordre de etablerte strukturene og imøtekomme de utfordringene som de internasjonale trendene stiller til bransjen og filmpolitikken.

En sentral oppgave for NFI er å legge til rette for deltakelse fra norsk filmbransje på internasjonale arenaer. Gjennom ulike tiltak skal NFI derfor sørge for at norsk film er synlig og tydelig tilstede internasjonalt, og legge til rette for at det skapes internasjonale møteplasser og nettverk der norsk filmbransje kan delta. Konkret så innebærer arbeidet blant annet betjening av stands på de viktigste filmfestivalene og salgsmarkedene, produksjon av diverse markedsmateriell og annonseringer i fagblader, samt presentasjoner for internasjonale innkjøpere og potensielle co-produsenter. NFI fasiliterer også nettverksmøter og fagseminarer for norsk og internasjonal bransje på disse arenaene.

SYNLIGHET PÅ INTERNASJONALE ARENAER

Store deler av den internasjonale seriebransjen var samlet på den store dramamessen C21 i London. Over tre dager ble det arrangert over 50 arrangementer med over 200 talere. Produsenter, finansiører, kjøpere, agenter, manusforfattere og andre viktige aktører tok alle turen for å få oversikt over de siste trendene.
NFI var tilstede og arrangerte en times panelprat om norsk drama under tittelen Norwegian Drama – Straight from the Heart.

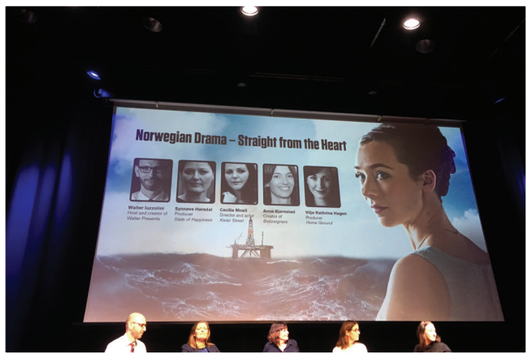

Lykkeland var blant seriene som ble diskutert under presentasjonen av norsk drama

NFI har også ansvar for tilskuddsordninger som legger til rette for at et utenlandsk publikum har tilgang til norske filmer. Her er blant annet lanseringstilskuddet og tilskuddene delegert fra Utenriksdepartementet viktige virkemidler. I tillegg har NFI også et overordnet ansvar for utenlandsk film i Norge. Gjennom tilskuddsordninger og egen virksomhet skal vi derfor sørge for at det norske publikum har et bredere tilbud enn det markedet alene kan gi.

En særskilt satsing i 2018 er arbeidet med å forberede Norge som fokusland under Berlinalen 2019, som er et viktig virkemiddel for å synliggjøre norsk film og skape nettverk og muligheter for norske filmskapere og norsk filmbransje i utlandet.

NFI tilrettelegger for at norske filmer tas ut til anerkjente festivaler.
Resultatmål: NFI skal fremme norsk film i utlandet, og tilrettelegge for at norske filmer tas ut til anerkjente festivaler og vinner priser.

Det er et kvalitetsstempel når norske filmer inviteres til anerkjente internasjonale festivaler, vinner priser og blir nominert på tross av hard konkurranse fra hele verden. Videre er det viktig at norsk film er synlig i det globale markedet og at våre produkter konsumeres av et globalt publikum all den tid film er et globalt medium. Dette vil være med på å styrke bransjen i Norge og danne grunnlag for samarbeid med internasjonale aktører og investorer.

Hvert år sendes et høyt antall filmer inn til vurdering for deltagelse i program på store internasjonale filmfestivaler. Berlin filmfestival anslår eksempelvis at de mottar rundt 5000 filmer til vurdering hvert år, hvorav mellom 17-20 filmer kommer med i hovedkonkurransen. Dette innebærer at nåløyet for å delta på større festivaler er svært smalt. Som en følge av dette anses derfor det som en stor anerkjennelse å bli invitert og delta på viktige festivaler, og desto større anerkjennelse å bli tildelt en pris. Det bør bemerkes at festivaler ofte forventer en eksklusivitet rundt filmene som deltar i konkurransen, dvs. at hvis en film deltar i konkurranse på en festival utelukker det deltagelse i konkurranse på andre festivaler.

Norske filmer var tilstede på flere anerkjente festivaler i 2018:

Erik Poppes *Utøya 22 Juli* deltok i hovedkonkurransen i Berlin, og Tuva Novotnys regidebut *Blindsone* deltok i konkurranseprogrammet under den prestisjefylte filmfestivalen i San Sebastian. Dramaserien *Lykkeland* vant to priser under den nye festivalen Cannes Series, én for beste manus og én for beste musikk. Barnefilmen *Los Bando* deltok i konkurransen i Generation-programmet i Berlin og ble fjorårets mestvinnende spillefilm. *Føniks* og *Blindsone* hadde henholdsvis verdens- og internasjonal premiere i Toronto.

Dokumentarfilmen T*he Privacy of Wounds* ble vist i konkurranseprogrammet på verdens viktigste dokumentarfilmfestival, IDFA, og kortfilmen *To Plant a Flag*, regissert av gullpalmevinner Bobbie Peers, ble vist på Nord-Amerikas største filmfestival i Toronto. Filmen handler om den amerikanske treningen av astronauter før månelandingen i 1969, og har siden blitt solgt til The Smithsonian Institution i Washington, D.C., som skal vise filmen som en del av 50 årsjubileet for månelandingen.

Det norske spillet *Mitt barn lebensborn* var på The New Yorkers liste over de beste spillene fra 2018, og suksessen Fun Run 3 er tre år etter lansering fremdeles på topp 15 blant alle spill i amerikanske AppStore – og med godt over 100 millioner nedlastninger. De to dramaseriene *ZombieLars* (produsert av Tordenfilm) og *Brillebjørn* (produsert av Spark Media) stakk av med de gjeveste prisene i sine klasser under den 28. Prix Jeunesse, dvs. pris for beste dramaserie i henholdsvis klassen 11-15 år (*ZombieLars*) og klassen Opp til 6 år (*Brillebjørn*). Prix Jeunesse går av stabelen i Munchen hvert andre år, og er en av de viktigste internasjonale festivalene for kvalitetsinnhold på tv rettet mot barn og unge. På festivalen deltok over 550 bransjefolk fra 65 land.

Tabell 12 gir en samlet oversikt over deltakelse, nominasjoner og priser ved store anerkjente festivaler for norske filmer, serier og spill i perioden 2013-2018. Hvilke festivaler som inngår under denne definisjonen er å finne i fotnotene under tabellen. I tillegg gir tabellen en oversikt over prestisjefylte, ikke festivalrelaterte priser (Oscar, Emmy etc.) for den samme perioden. 2018, var, sammenlignet med foregående år, ett år hvor deltakelse og priser ved festivaler var helt på det jevne. Når man ser nærmere på de ulike formatene ser man at for kortfilm så var ikke 2018 et spesielt godt år, totalt sett, på verken nominasjons- eller prisfronten. Norsk dokumentarfilm fikk det høyest antallet priser som ble delt ut til norske produksjoner for hele perioden, men hadde et lavere antall deltakelser enn de tre foregående årene. For dramaserier og dataspill hadde man samme antall nominasjoner som i 2017 for begge kategoriene, mens begge kategoriene mottok to færre priser.

Det bør bemerkes at for å gjøre tallene sammenlignbare har man sett på nominasjoner og priser ved de samme festivalene for hvert av årene. Det medfører at eventuelle nedleggelser eller omprioriteringer fra festivalenes side vil kunne påvirke resultatene uavhengig av kvaliteten på filmene og spillene som produseres. Samtidig er det snakk om et relativt lavt antall filmer og festivaler hvert år, så tallmaterialet er rimelig begrenset. Det betyr igjen at tallene bør leses med forsiktighet.

NORSK FILM MARKERER SEG INTERNASJONALT

Tuva Novotny sin regidebut Blindsone ble tatt ut til å konkurrere i hovedprogrammet til den filmfestivalen i San Sebastian, som den første prestisjefyltnorske filmen på mange år. Filmen, som mottok produksjonstilskudd fra NFI i 2018, har blant Pia Tjelta og Anders Basmo Christiansen på rollelisten. Førstnevnte mottok festivalprisen for beste kvinnelig skuespiller for sin rolleprestasjon

Blindsone var en de norske produksjonene som deltok på store prestisjefylte festivaler i 2018. Foto: Blindsone, Nordisk Film AS

Tabell 12 Deltakelse på festivaler, nominasjoner og priser

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spillefilm[8]	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	7	9	8	3	6	6
	Mottatt forhåndstilskudd						5
	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	0	2	1	0	0	1
	Antall nominasjoner ikke festivalrelaterte priser	3	2	2	1	2	1
	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale barnefilmfestivaler						14
Kortfilm[10]	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	13	31	15	26	20	14
	Mottatt forhåndstilskudd						14
	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	3	5	2	8	2	1
	Antall nominasjoner til prestisjefylte, ikke festivalrelaterte priser	0	1	1	1	2	0
Dokumentar[11]	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	17	18	26	24	30	19
	Mottatt forhåndstilskudd						19
	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	4	1	3	4	3	5
	Antall nominasjoner til prestisjefylte, ikke festivalrelaterte priser					5	3
Dramaserier	Antall internasjonale priser	2	9	9	7	6	4
	Antall internasjonale nominasjoner	4	4	3	1	11	11
Dataspill	Antall internasjonale priser	-	-	7	8	5	3
	Antall nominasjoner					10	10

[8] Anerkjente festivaler for spillefilm definert som: Rotterdam, Sundance, Berlin, Cannes, Venezia, Toronto, Karlovy Vary, Locarno, Busan og San Sebastian. Manglende tidsserie for mottatt forhåndstilskudd pga. tidligere ikke ført.
[9] Anerkjente festivaler for barnefilm definert som: Alice in the City, Berlin (Panorama), Chicago, Cinekid, Giffoni, Lubeck, Sundance Kids, Toronto Kids, Flandern. Manglende tidsserie for mottatt forhåndstilskudd pga. tidligere ikke ført.
[10] Anerkjente festivaler for kortfilm definert som: Sundance, Rotterdam, Clermont-Ferrand, Berlin Shorts,Cannes, Aspen Shortsfest, Palm Springs Shortsfest, Locarno, Venezia, Toronto, Chicago
[11] Anerkjente festivaler for dokumentarfilm definert som: Sundance, Rotterdam, Gøteborg, Praha (One World), Toronto (Hot Docs), Tribeca, Warsawa, Cannes, Sheffield, Venezia, Leipzig, København og Amsterdam

Internasjonal satsning på spill
Resultatmål: NFI skal ha en internasjonal satsing på spill i 2018.

NFI fikk i 2018 ekstra midler til å styrke internasjonal lansering av norske spill. Dataspill opererer og orienterer seg i enda større grad enn film i et internasjonalt, globalt marked. I 2017 var kun ti prosent av den totale omsetningen på 358 millioner kroner omsatt i Norge[12]. Dette understreker viktigheten av en internasjonal orientert satsning hvis norske dataspill skal kunne vokse som en merkevare og som en samlet bransje. Potensialet i det globale markedet for dataspill vises er tydelig når man ser til Sverige, hvor den svenske spillbransjen omsatte for drøye 13,5 milliarder norske kroner i samme periode[13]. Det bør med andre ord være gode muligheter for norsk spillbransje å kunne vokse i fremtiden. Som et ledd i denne målsetningen har NFI bidratt med tilskudd til internasjonal lansering og kompetansehevende tiltak rettet mot nettopp dette.

Totalt søkte 18 spill om støtte for i underkant av syv millioner kroner. Av disse mottok tolv prosjekter tilskudd. Prosjektene ble vurdert etter dets internasjonale potensiale, langsiktig strategi for selskapet som står bak, dokumentert gjennomføringsevne og potensiale i utforskning av nye markeder, plattformer og samarbeidspartnere.

I tillegg til lanseringstilskudd ble det gitt en sum til kompetansehevende tiltak i form av Game Plan Asia. Game Plan Asia var et nordisk initiativ i regi av bransjeforeningen Nordic Game Institute, med formål om å koble nordiske spillselskaper til partnere i øst-asiatisk bransje, etablere og utvide kontaktnett i regionen, samt få innblikk i forretningspraksis og særtrekk ved de ulike markedene. Arrangementet ga i tillegg rom for å knytte tettere bånd mellom de nordiske bransjene, og utveksle erfaringer, kunnskap og inspirasjon for fremtidige prosjekter.

Programmet foregikk i Kina, Japan og Sør-Korea, hvor delegasjonen deltok på bedriftsbesøk til høyt profilerte selskaper, bransjesamlinger, mottakelser og avslutningsvis Asias største spillmesse, G-Star. Underveis fikk delegatene ved hvert besøk presentere sine selskap og relevante prosjekter, samt delta i mingling og Q&A-sessions med sentrale representanter for øst-asiatisk spillbransje.

Den svenske bransjeforeningen Business Sweden stod for utforming av program, samt organisering og bistand fra sine lokale kontorer i de respektive landene på reisen. NFI organiserte den norske delegasjonen, fra informasjonsmøter, påmeldinger og innspill til program i forkant, til koordinering av den norske delen av delegasjonen underveis.

NFI var også tilstede ved GDC – Game Developers Conference i San Francisco. Dette er verdens største event rettet mot den profesjonelle spillbransjen. Over 28 000 deltakere møtes over fem dager for å diskutere ideer, delta på presentasjoner, vise frem og teste nye produkter og være med på å forme spillbransjens fremtid. NFI organiserte i 2018 en stand under konferansen hvor man viste frem hva norsk spillbransje kan tilby.

Norge som fokusland, forberedelse for Berlinalen 2019
Resultatmål: NFI skal forberede Berlinalen 2019 da Norge skal være fokusland

Prosjektet var knyttet til at Norge er gjesteland ved bokmessen i Frankfurt oktober 2019. Gjesteland-prosjektet er et av Norges største utenrikskulturelle

Den norske delegasjonen på plass ved spillmessen G-Star

[12] Tallene er hentet fra Virke Produsentforening sin rapport Spillbransjen 2017
[13] Spelarutvecklarindex 2018

satsinger noensinne – med en ramme på 40 millioner kroner. Prosjektet styres av NORLA (Norwegian Literature Abroad) og er hovedsakelig finansiert av Kulturdepartementet og Utenriksdepartementet. Som en del av gjesteland-prosjektet ble det opprettet et eget kulturprogram, der de ulike kunstartene (musikk, billedkunst, arkitektur, teater etc) skal presenteres på ulike arenaer i Tyskland i løpet av 2019. Norway in Focus på Berlinalen 2019 er filmområdets viktigste bidrag til kulturprogrammet. Norway in Focus har politisk støtte fra Kulturministeren, som også bidro økonomisk til prosjektet.

Norsk filminstitutt forhandlet fram en avtale med Berlinalen om en rekke ulike tiltak på European Film Market (EFM) februar 2019, som samlet sett skulle sette søkelyset på Norge som filmnasjon. Dette skal skje gjennom ulike profilerings- og markedsføringskanaler, samt faglige arrangementer. Under filmfestivalen i Berlin i februar 2018 ble den framforhandlede avtalen om Norge som fokusland i 2019 underskrevet av kulturminister Trine Skei Grande og direktør Sindre Guldvog samt sjefen for Berlinale, Dieter Kosslick.

Prosjektet ansatte i februar 2018 en egen prosjektleder, og en intern prosjektgruppe ble etablert. Prosjektleder utarbeidet planer for et eget Norway House som skulle bygges opp under festivalen i 2019, samt koordinerte arbeidet med prosjektet i samarbeide med prosjektgruppa. Hovedmålet for prosjektet skal være å sette fokus på Norge som et attraktivt filmland, både når det gjelder egen produksjon, muligheter for co-produksjoner og som samarbeidsland for post-produksjon og innspilling. Man ønsker ved dette å skape nettverk og muligheter for norsk filmbransje i utlandet og sist, men ikke minst sørge for at norske filmer er synlige internasjonalt. Dette vil igjen være med på å øke internasjonal finansiering og salg.

NFI jobber for at norsk film skal ha bred

Resultatmål: Norsk film skal ha oppslutning på kino i utlandet

publikumsoppslutning i utlandet

Norsk films publikumsoppslutning i utlandet er en indikator på norsk films kvalitet og allmenne publikumsappell. Norsk film eksisterer i stadig større grad i et internasjonalt marknad og det er politisk mål for NFI og en nødvendighet for bransjen i sin helhet at norsk film henvender seg til og blir konsumert på det globale markedet. Særlig viktig er dette for spillbransjen, der distribusjonsplattformer og konsum i all hovedsak retter seg mot internasjonale aktører. NFI tilrettelegger for internasjonal distribusjon og salg gjennom å gi tilskudd til lansering av norske produksjonerpå festivaler og markeder. En samlet oversikt over søknader og tilskudd gitt gjennom lanseringsordningene er å finne i kapittel 3.

Direktør i NFI Sindre Guldvog, Kulturminister Trine Skei Grande og direktør for Berlin Internasjonale Filmfestival (Berlinalen) Dieter Kosslick signerte 28. februar 2018 avtale om Norge som fokusland på det europeiske markedet under Berlinalen 2019. Foto: C. Lia Darjes

FIGUR 3 Totalt Kinobesøk norske filmer land utenfor Norge, 2002–2016

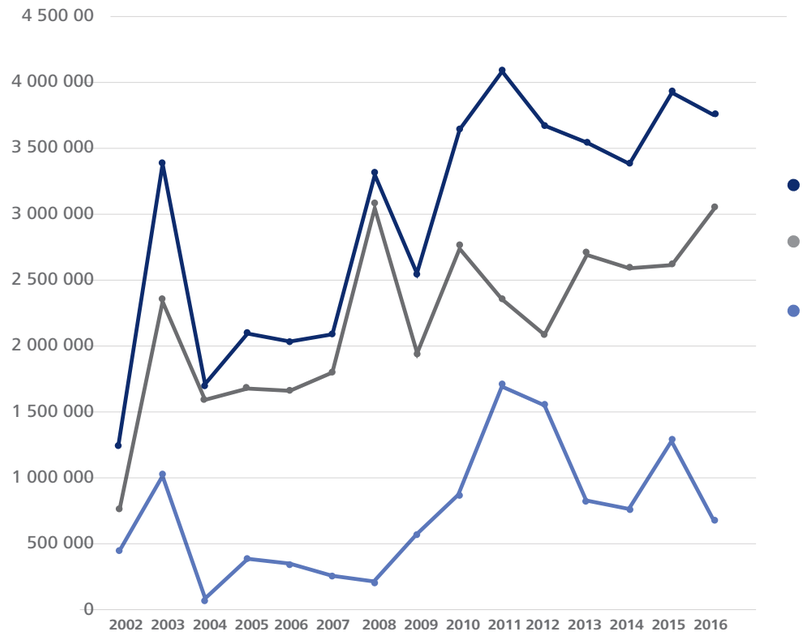

For å måle publikumsoppslutning i utlandet brukes tall for kinobesøk for norske filmer i utlandet hentet fra European Audiovisual Observatorys database, Lumiere Pro. Her samles statistikk fra samtlige europeiske markeder, samt tolv andre nasjonale markeder[14]. Ettersom det tar noe tid før en film går gjennom hele sitt markedsløp oppdateres disse tallene med et visst etterslep. Dermed viser oversikten i figuren over/under utviklingen fra 2002 frem til 2016.

2016 var ikke et spesielt godt år for norsk films oppslutning på det internasjonale kinomarkedet. Totalt lå besøkstall for norsk film dette året fire tusen under snittet for perioden i sin helhet. Av filmene med premiere dette året var det fire filmer som oppnådde besøkstall i utlandet på over 100 000. Blant disse var *Dyrene i Hakkebakkeskogen* den største publikumssuksessen, med 185 938 billetter solgt i andre land. Når man ser på det utenlandske kinomarkedet for norsk film var Tyskland, Danmark, Polen og Frankrike de fire landene Norge hvor Norsk film solgte flest billetter. Polen, Danmark og Tyskland, som utgjorde topp tre, hadde besøkstall mellom 138 og 153 tusen. Justert for folketall er Danmark det overlegent største internasjonale markedet for norsk film for 2016, med 25 solgte billetter per 1000 innbygger.

[14] Mexico, Argentina, Chile, Colombia, Venezuela, Sør-Korea, Kina, Australia, New Zealand, USA og Canada

Publikums tilgang til film

Alle grupper i samfunnet skal ha tilgang til gode kunst- og kulturopplevelser.NFI, gjennom innkjøpsordningene, bidrar til at kvalitetsspill og film når ut til flere, og andre grupper, enn det ellers ville gjennom det private markedet alene. I 2018 ble 97 filmer og 10 spill tilgjengeliggjort gjennom innkjøpsordningene. Historier som spenner fra Albert Åbergs naivistiske univers til de sterke fortellingene fra Mitt barn: Lebensborn, basert på de sanne historiene fra norske barn født av tyske soldater og norske kvinner under 2. verdenskrig.

Ut over innkjøpsordningene har NFI begrenset med virkemidler til å påvirke tilgjengeligheten av norsk film på nye visningsplattformene i markedet. NFI har også i 2018 gjort en kartlegging av dette – som bekrefter funnene fra tidligere år om at tilgjengeligheten av norsk film er relativt dårlig i de mest populære strømmetjenestene. Dette påvirker i hvilken grad publikum eksponeres for norsk film, og dermed i hvilken grad de har mulighet til å faktisk velge å se norsk film.

Publikums tilgang til film

Styringsparameter c) Publikums tilgang til filmer av kunstnerisk eller kulturell verdi

Et av hovedmålene i den norske filmpolitikken er å legge til rette for at alle grupper i samfunnet skal ha tilgang til gode kunst- og kulturopplevelser. Det følger av dette at NFI skal jobbe for at film som mottar tilskudd fra instituttet skal være tilgjengelig i markedet, også der dette ikke nødvendigvis er økonomisk lønnsomt, slik at publikum har en reell mulighet til å konsumere innholdet. Ved å ha et bredt utvalg av filmer i alle formater og varianter I tilgjengelig for alle målgrupper vil man kunne oppnå/få reflekterte og kritiske brukere av film, tv-serier og spill. Særlig viktig er en slik tilgjengelighet for barn og unge i befolkningen, hvis bruk av medier i tidlige år vil være med på å forme deres forhold til dette resten av livet.

For å oppnå resultater i tråd med disse målsettingene har NFI både innkjøpsordninger som tilgjengeliggjør norske film og spill i bibliotek, og tilskuddsordninger tilrettelagt for å gjøre internasjonal kvalitetsfilm tilgjengelig gjennom støtte til distribusjon, dubbing av barnefilm til norsk og samisk, og tilskudd til festivaler/arrangementer med regional og lokal forankring m.m. Dette er med på å øke antallet tilgjengelige produksjoner og ikke minst tilgangen til disse for befolkningen i sin helhet.

Utover innkjøpsordningene, har NFI per i dag ingen konkrete virkemidler når det gjelder tilgjengeliggjøring av norsk film på ulike visningsplattformer, utenom å bidra med rådgivning og analyser/kunnskap på feltet. Et sentralt fokus har vært tilgjengeligheten til norske produksjoner på ulike strømmetjenester. I 2017 ble det utarbeidet en rapport av NFI på vegne av Kulturdepartementet som omhandlet Norges potensielle handlingsrom innenfor EUs direktiv for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet). Her ble det presentert forslag om hvordan direktivet bør implementeres i norsk lov. NFI har i 2018 jobbet videre med dette og forslagene var i 2018 under politisk behandling. Som et ledd i dette arbeidet undersøker NFI hvert år tilgjengeligheten til nyere norsk kinofilm i ulike VOD-tjenester.

Innkjøpsordningen for film og spill tilgjengeliggjør norske produksjoner.
Resultatmål: Et mangfold av norske produksjoner skal være tilgjengelig gjennom innkjøpsordningen for film og spill, og en betydelig andel av filmene skal være for barn

NFI administrerer innkjøpsordningene for film og spill. I 2018 ble det bevilget 4,2 millioner kroner gjennom ordningene, hvorav 2,5 millioner ble gitt til innkjøp av dokumentarfilm og kortfilm og 1,6 millioner ble gitt til innkjøp av spill. Herav ble omkring 40 prosent av innkjøpene rettet mot dokumentarfilm og 60 prosent rettet mot kortfilm. Av disse var 16 av 97 filmer direkte rettet mot barn og unge, noe som er noe lavere enn målet på 20 prosent av innkjøp rettet mot barn og ungdomsfilm.

I 2018 gjennomgikk vi retningslinjene for innkjøpsordningen for film med mål om bedre forutsigbarhet for søkere, og å sikre en bedre tilgang til relevante og nyere kortfilmer og dokumentarfilmer produsert i Norge de siste fem årene. NFI har således avgrenset ordningen til kun nyere filmer, med tanke på ikke å overlappe Nasjonalbibliotekets mandat.

Etter at NFI satte inn disse tiltakene, og samtidig økte honorarsatsen til rettighetshaverne, er det kommet inn over dobbelt så mange søknader til innkjøpsordningen for film i 2018, sammenliknet med årene før.

NFI kjøpte i 2018 inn ti nye spill til bruk i bibliotek. NFI ønsker å gi publikum mulighet til å bli kjent med det rike utvalget av dataspill som lages i Norge. Gjennom ordningen får vi historier som spenner fra Albert Åbergs naivistiske univers til de sterke fortellingene fra Lebensborn-barna. Mitt barn: Lebensborn (produsert av Teknopilot), er basert på de sanne historiene fra norske barn født av tyske soldater og norske kvinner under 2. verdenskrig, og har fått stor oppmerksomhet verden rundt.

I år var det flere spill som søkte med spill til plattformen Nintendo Switch, bl.a Pode, (produsert avHenchman & Goon). Pode er et oppgavebasert utforskningsspill om en stein og en fallen stjerne som samarbeider om å løse urgamle mysterier i vakre omgivelser inspirert av norsk kunst og kultur.

DOBLING I ANTALL PÅSYN I FILMBIB

Filmbib er NFIs tjeneste for distribusjon av filmer til innkjøpsordningen, og retter seg mot låntakere ved norske bibliotek og krever nasjonalt lånekort med pinkode. Den tekniske plattformen ble oppgradert i 2018. Tjenesten ble raskere, med optimalisert søking og bedre brukervennlighet. Antall påsyn nært doblet fra første til andre halvår. Ved utgangen av 2018 omfatter Filmbib 439 filmer. Av disse er 293 kortfilm og 146 dokumentarfilm. Spennet i innkjøp varierte stort på tvers av sjanger, målgruppe og tematikk.

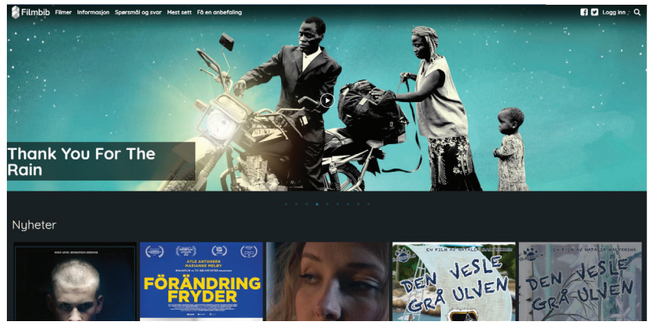

Forsiden til filmbib, NFIs tjeneste for distribusjon av filmer til innkjøpsordningen.

Norsk films tilgjengelighet på nye visningsplattformer
Resultatmål: Norsk film skal være tilgjengelig på alle relevante plattformer, og tilgjengeligheten skal over tid styrkes.

Det er en målsetting at en høy andel av norske filmer med kinopremiere de siste fem årene skal være tilgjengelige i et bredt spekter av VOD-tjenester, og at tilgjengeligheten over tid skal styrkes.

NFI har med dette formål siden 2015 gjennomført en undersøkelse av norsk films tilgjengelighet gjennom VOD-plattformer. VOD-tjenester deles inn i to typer i undersøkelsen; filmleietjenester (TVOD) og strømmetjenester (SVOD)[15]. Undersøkelsen tar i tillegg, med relativt store begrensninger, for seg filmenes tilgjengelighet på ulovlig fildelingstjenester[16].

Undersøkelsene viser at tilgjengeligheten til nyere norske kinofilmer samlet sett er relativt god på plattformene i det norske markedet, men at den er betraktelig høyere for digitale filmleietjenester (TVOD) enn hos strømmetjenester (SVOD). I 2018 var 88 prosent av norske filmer med premiere mellom 2013 og 2017 tilgjengelig i minst en VOD-tjeneste (se figur 4). 85 prosent var å finne som digital leiefilm, i sterk kontrast til strømmetjenestene hvor kun 26 prosent av filmene var tilgjengelig. En tilsvarende prosentandel på 26 var også å finne på den ulovlige fildelingstjenesten The Pirate Bay.

Totalt sett viser årets undersøkelse at en større andel av norsk film er tilgjengelig på VOD-plattformer enn tidligere år. Samtidig er det et stort mindretall av norsk film som er tilgjengelig på strømmetjenester, som også er de plattformene med størst antall brukere og omsetning[17].

[15] Liste over tjenester med i undersøkelsen:
[16] For årene er 2015 til og med 2017 er Popcorn Time inkludert i undersøkelsen, for 2017 og 2018 er ThePirateBay inkludert.
[17] Utredning av inntektsstrømmene i verdikjedene for norske filmer og serier, Menon Economics og BI: CCI (2018)

FIGUR 4 Tilgjengelighet norsk film på VOD-Tjenester, 2016–2018

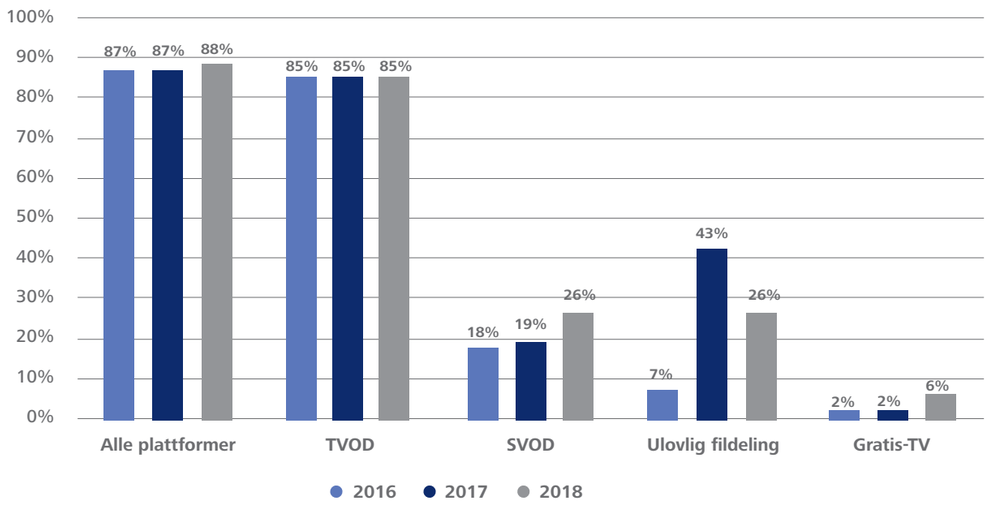

Norsk films oppslutning i befolkningen

For at norsk film skal ha solid oppslutning i befolkningen er det viktig at filmene oppleves som relevante for ulike publikumsgrupper. Ikke minst er dette viktig for at norsk filmkultur skal overleve i konkurranse med internasjonal film. 2018 var et sterkt år for norsk film på kino med over tre millioner solgte billetter og en norskandel som for første gang var over 25 prosent. I denne sammenheng er det viktig at NFI har tilskuddordninger som stimulerer til at det produseres filmer med stort publikumspotensial, noe markedsordningen for kinofilm bidrar til gjennom at filmene i ordningen oppnår vesentlig høyere besøkstall enn annen film.

NFI har virkemidler som stimulerer til høy publikumsoppslutning på kino, men begrenset med virkemidler for å påvirke tilgjengeligheten og synligheten av norske filmer på nye plattformer. NFIs kartlegging viser likevel en økning i den samlede norskandelen for 2018 sammenlignet med 2017 på digitale plattformer.

Norsk films oppslutning i befolkningen

Styringsparameter e) Publikumsoppslutning om audiovisuelle produksjoner i Norge

Et sentralt mål for norsk filmpolitikk er solid publikumsoppslutning for norsk film. I Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidsrettet filmpolitikk* utdypes målsettingen: Norskproduserte filmer og serier skal velges av publikum i Norge og internasjonalt. Det ønskes følgelig at all film kan realisere sitt publikumspotensial, men det forventes samtidig høyere publikumstall for brede kommersielle filmer enn for smale, kunstneriske filmer.

NFI har flere virkemidler for å stimulere til produksjon av film med sterk og bred publikumsappell, blant annet produksjonstilskudd gitt på bakgrunn av markedsvurdering[18] og etterhåndstilskudd.

Markedsvurdert produksjonstilskudd gis til prosjekter som estimeres å ha særlig sterk publikumsappell. Selve estimeringen utføres av produsentene selv i tillegg til et utnevnt panel. Man tar dermed utgangspunkt i panelets estimerte besøkstall, og blant de kvalifiserte søkerne i denne ordningen vil filmene i søknadsbunken med de største publikumsestimatene motta produksjonstilskudd[19]. Kjønnsbalanse spiller også sterkt inn i vurderingen, og er poengbasert med referanse til sentrale funksjoner i produksjonene. Ordningen gjelder kun filmer for kino.

Etterhåndstilskuddet er en automatisk ordning hvor filmer med et besøkstall på kino over en viss grenseverdi[20] mottar tilskudd proporsjonalt med inntektene fra rettighetssalg opp til en forhåndsbestemt makssum[21]. Ordinære kinofilmer for voksne mottar 100 prosent av inntektene fra billettsalget, mens film rettet mot barn og unge mottar 200 prosent av inntekter fra billettsalg. Tilskuddsordningen er dermed favorisert for barn og ungdomsfilm. Ordningen gjelder kun filmer for kino, både fiksjon og dokumentar.

Også i konsulentordningene vurderes filmenes publikum- og markedspotensial tidlig i filmens utviklingsløp, det vil si allerede i behandlingen av utviklingssøknader. Det forventes at produsentene på et tidlig tidspunkt har en plan for hvordan filmen eller serien skal nå ut til sitt publikum.

I tillegg til ovennevnte ordninger gir NFI tilskudd til lansering i Norge og i utlandet. Disse tilskuddene skal bidra til at hver film kan nå sitt optimale publikumspotensial, hevde seg internasjonalt og øke produksjonsforetakets inntekter fra filmen. Videre bidrar NFI til promotering av norske filmer gjennom arrangementer som filmvåren og filmhøsten, en møteplass mellom filmbransjen og pressen hvor produsenter og regissører får anledning til å presentere og diskutere sine prosjekter før de lanseres.

Besøkstall og markedsandeler

Resultatmål: NFI skal ha tilskuddsordninger som stimulerer til at det produseres filmer med stort publikumspotensial. NFI skal ha tilskuddsordninger som bidrar til at filmene når ut til sitt publikum.

FIGUR 5 Besøkstall norske filmer 2018

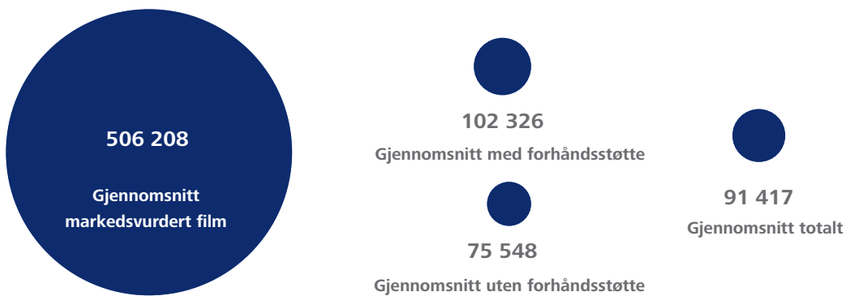

[18] Et utvalgt panel er med på å vurdere publikumsestimater på bakgrunn av en rekke kriterier.
[19] Ordningen er gjenstand for moderat kjønnskvotering. Hvis det skiller >=50 000 i estimerte besøkstall mellom to prosjekter vil prosjektet med høyere kvinneandel bli prioritert.
[20] Grenseverdien kan variere avhengig av filmformat m.m.
[21] Total andel offentlig støtte kan ikke overstige 55(?) prosent av filmens budsjett. Etterhåndsstøtten er dermed begrenset i størrelse av denne bestemmelsen.

2018 var et svært sterkt år for norsk film på kino, med over tre millioner solgte billetter på vegne av norsk film og en norskandel av det totale billettsalget på over 25 prosent, for øvrig den høyest målte andelen siden Film & Kino begynte å føre statistikk over norskandelen på norske kinoer.

Figur 5 viser nøkkeltall relatert til kinobesøk for norske filmer i 2018. Når man sammenligner filmer med og uten forhåndsstøtte fra NFI ser man fra figur 5 at filmer som mottok forhåndsstøtte hadde i snitt 26 prosent, eller 27 000 flere besøkende sammenlignet med filmer uten forhåndsstøtte.

Dette er utelukkende pga. de høye besøkstallene blant filmene som fikk markedsvurdert produksjonsstøtte. Ser man på forhåndstøttede filmer ekskludert markedsvurderte filmer var besøkstallet for filmer uten forhåndsstøtte betydelig høyere enn de med. Konkret hadde filmer uten forhåndsstøtte 41 prosent høyere, eller 31 000 mer besøk i snitt. Det bør bemerkes at ordningen med høyere etterhåndsstøtte for barnefilm skaper et større insentiv for å produsere barnefilm med et større kommersielt potensial uavhengig av hvorvidt filmene får produksjonsstøtte eller ikke, sammenlignet med filmer rettet mot voksne. Hvis man ser bort i fra barnefilm er forskjellene mellom filmer med og uten forhåndsstøtte (ekskludert markedsvurderte filmer) mindre (26 prosent eller 16 000 besøkende i snitt).

De markedsvurderte filmene hadde som nevnt betydeligere høyere besøkstall sammenlignet enn andre forhåndsstøttede og ikke-forhåndsstøttede filmer. De to filmene som mottok markedsstøtte befant seg på hhv. andre og fjerdeplass over de mest besøkte filmene på kino i 2018[22] og hadde i snitt over 700 prosent høyere besøkstall (eller 450 000 flere besøk i snitt) sammenlignet med annen norsk film med premiere i 2018. Man kan med andre ord si at filmer med markedsstøtte med premiere i 2018 nådde ut til et bredt publikum og at ordningen dermed fungerer etter intensjonen. Samtidig bør det påpekes at det er et fåtall filmer som får tilskudd i denne ordningen (det gjaldt kun to filmer med premiere i 2018) og resultatene vil i så måte være sterkt preget av besøkstall knyttet til enkeltfilmer.

PUBLIKUMSSUKSESS

Stor suksess: Skjelvet var den mest populære norske kinofilmen i 2018. Foto: Skjelvet, Fantefilm AS

Markedsordningen er rettet mot filmer med stort publikumspotensial. I 2017 ble Skjelvet tildelt produksjonstilskudd under markedsordningen. I 2018 ble filmen lansert og ble den best besøkte norske filmen med 589 620 besøk på norske kinoer

[22] Den 12. Mann, som også har mottatt markedsstøtte, med premiere i 2017, befant seg på tredjeplass.

Norske dramaserier er fortsatt i vinden

Resultatmål: Norsk film skal ses på alle relevante plattformer.

De siste årene har NFI i samarbeid med Kantar TNS utført en konsumentundersøkelse for å undersøke den norske befolkningens forbruk av norske filmer og TV-serier på VOD-tjenester , såkalte norskandeler. I 2018 ble undersøkelsen gjennomført i månedene mars til desember, med totalt 5236 respondenter. Samlet var norskandelen på VOD-tjenester i hele perioden på 7,4 prosent for filmer og 12,5 prosent for tv-serier, resultatene er presentert i tabell 16.

Gjennomgående viser tallene at norske TV-serier blir sett mer enn norske filmer, med en forskjell på ca. fem prosentpoeng. Norskandelen for TV-serier varierer også etter måned, eksempelvis hadde NRKs produksjon «Heimebane» (sesong 1) premiere i mars og norskandelen i desember var det mange som så på nye og gamle julekalendere.

Tabell 14 viser norskandelene i de største VOD-tjenestene i årene 2016–2018. Sammenlignet med foregående år kan det ved første øyekast virke som at det ikke har skjedd en stor utvikling i norskandeler, men det må her bemerkes at ungdomsserien «Skam» har utgjort en betydelig andel av de norske TV-seriene. I 2016 ble det observert en norskandel blant TV-serier på ca. 15 prosent, men hvis en trekker fra «Skam» ble andelen redusert til 10.8 prosent. Det sammen må bemerkes om 2017: opprinnelig ble det observert en norskandel 11,2 prosent, men hvis en trekker fra «Skam» reduseres dette til syv prosent. I 2018 var norskandelene mye jevnere fordelt på de ulike seriene. Dette er gode nyheter for norske TV-serier og viser at norskandelen er stabil, uten å være avhengig av enkeltstående suksesser.

NFI har i 2018 arbeidet med å få inkludert dokumentar i undersøkelsen og tall for norske dokumentarer vil inkluderes fra og med 2019.

Tabell 13 Norskandel VOD mar–desember 2018

Norskandel	Mar	April	Mai	Juni	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Totalt
Film	5,0 %	13,6 %	6,0 %	5,7 %	8,6 %	10,1 %	7,5 %	4,0 %	5,0 %	7,4 %
TV-serier	16,3 %	16,1 %	6,2 %	4,5 %	6,3 %	5,8 %	17,2 %	14,0 %	24,9 %	12,5 %

Tabell 14 Norskandel i de ulike VOD-tjenestene, 2016–2018

	2016		2017		2018	
Kanal	Film	TV-serier	Film	TV-serier	Film	TV-serier
Netflix	3,1 %	1,3 %	2,2 %	0,2 %	1,3 %	2,4 %
HBO Nordic	3,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,6 %	0,0 %
NRK.no	42,4 %	65,9 %	59,2 %	46,9 %	61,5 %	53,1 %
TV2 Sumo	12,5 %	46,4 %	12,9 %	43,5 %	8,4 %	20,2 %
Viaplay	4,6 %	1,8 %	0,9 %	1,3 %	4,8 %	0,8 %
DPlay	-	-	-	-	0,0 %	92,1 %
Alle kanaler	7,8 %	14,9 %	6,0 %	11,2 %	7,4 %	12,5 %

[23] Fiksjon, ikke dokumentar og reality-serier.
[24] Disse inkluderer: Netflix, HBO Nordic, NRK.no, Tv2 Sumo, Viaplay, Tv3 Play, Popcorn Time, Plejmo, Headweb, SF, iTunes, Google Play, Filmtjenesten, Cmore Play, DPlay, Amazon Prime Video.

NORSK DRAMA I MEDVIND

I 2016 og 2017 stod SKAM for en betydelig del av norskandelen på strømmetjenester, men i 2018 var seertallene fordelt på mange flere TV-serier. Disse resultatene viser at norsker serier har en god oppslutning i befolkningen, uten å være avhengig av enkeltstående suksesser.

Foto: Heimebane, Motlys/NRK

Møteplasser mellom filmen og publikum

Å skape gode møteplasser mellom film og publikum handler om å gi tilgang til norsk og utenlandsk film utover det som er økonomisk lønnsomt, å formidle filmhistorie og kunnskap – og å sette enkeltfilmen inn i et større kulturelt og samfunnsmessig perspektiv. Gjennom virkemidler som tilskudd til arrangementer og festivaler, kuraterte visninger ved cinematekene og egne kurs og visninger for barn og unge bidrar NFI til at dette blir ivaretatt. 2018 var et nytt sterkt år for Cinemateket, med godt besøk, flere spesialprogrammer og et sterkt fokus på barn og unge. Filmfestivaler og arrangementer over hele landet ble arrangert med tilskudd fra NFI, deriblant festivaler som barne- og ungdomsfilmfestivalen Amandus, Tromsø internasjonale filmfestival (TIFF) og Den norske internasjonale filmfestivalen i Haugesund.

Møteplasser mellom filmen og publikum

Styringsparameter d) Gode møter mellom filmen og publikum

Formidling av film og filmkultur handler om flere ting: For det første om å tilrettelegge for økt tilgang til norske og utenlandske filmer utover det som er økonomisk lønnsomt og som håndteres av det private markedet, for det andre om å formidle filmhistorie og kunnskap om norsk og internasjonal film, og for det tredje om å sette enkeltfilmer inn i et større kulturelt og samfunnsmessig perspektiv. Dette gjøres ved å tilrettelegge for visninger av filmer med høy kunstnerisk eller kulturell verdi, på ulikt vis. For å styrke møtet mellom filmen og publikum hos ulike målgrupper i hele landet har NFI utviklet tilskuddsordninger som samlet skal bidra til å styrke infrastrukturen for filmformidling i Norge. Dette omfatter tiltak som styrker kinoen som lokal kulturinstitusjon, festivaler og cinematek som regionale knutepunkt og et sterkt nasjonalt Filmklubbforbund. Filmformidlingsarbeid kan også være av en mer pedagogisk art, og skal blant annet bidra til at barn og unge blir reflekterte og kritiske brukere av levende bilder.

NFI har ansvar for driften av det nasjonale cinemateket i Oslo, og tilbyr gjennom dette et variert program av filmklassikere og kvalitetsfilm for ulike målgrupper i en filmhistorisk, pedagogisk og tematisk ramme. NFI har også virkemidler for å bidra til gode møter mellom filmen og publikum over hele landet. Gjennom tilskudd til distribusjon av utenlandske prisvinnende filmer, tilskudd til regionale cinematek, filmklubbvirksomhet, kinovisninger, filmfestivaler, og andre filmkulturelle arrangementer, bidrar Norsk filminstitutt sammen med faglig kompetanse og rådgivning til et mangfoldig filmtilbud til alle aldersgrupper spent over alle fylker i Norge. NFIs tilskudd på området bidrar til å styrke og berike filmformidlingen og publikums møte med film i alle sjangre og relevante plattformer over hele landet.

INGMAR BERGMAN 100 ÅR

I 2018 ville den svenske filmkunstneren Ingmar Bergman fylt 100 år. Jubileet ble markert på alle de norske cinematekene med filmvisninger og arrangement spredt utover hele året, med totalt 5227 besøkende. I Oslo var det 3621 besøkende på filmvisninger, foredrag og samtaler med gjester som Linn Ullmann, Rune Christiansen og Liv Ullmann. Flere filmer ble også vist i samarbeid med Norsk psykoanalytisk forening, og gjort til gjenstand for psykoanalytisk fortolkning.

Cinemateket

Resultatmål: NFI skal legge til rette for et godt nasjonalt cinematek-tilbud gjennom tilskudd og rådgivning til de regionale cinematekene. Både Cinemateket i Oslo og de regionale cinematekene skal ha et kuratert tilbud av filmklassikere og kvalitetsfilm for ulike målgrupper i en filmhistorisk, pedagogisk og tematisk ramme.

Cinemateket er NFIs publikumsrettede virksomhet for visning av film i historisk og kulturell kontekst. Ansvarsområdene inkluderer også tiltak for barn i barnehage, tilbud gjennom DKS Oslo og tiltak for elever i den videregående skole. Sammen med de regionale cinematekene jobber cinemateket i Oslo for å stimulere interessen for filmarven gjennom filmvisninger og arrangementer.

Cinemateket tilbyr et egenutviklet pedagogisk tilbud til osloskolene som tar for seg stumfilm, musikk og spesialeffekter, med musikerne Kjetil Schjander Luhr og Kristin Bolstad, som vi presenterer gjennom Den Kulturelle Skolesekken. Tiltaket har fått svært gode tilbakemeldinger fra både lærere og elever, og ble sett av over 8000 elever i løpet av 2018. I tillegg tilbyr Cinemateket andre pedagogiske presentasjoner av film til skoler og barnehager. Dette har vært et av satsingsområdene for Cinemateket de siste tre årene.

Besøk

Besøket på Cinematekets egne visninger var i 2018 noe lavere enn foregående år, men likevel det nest høyeste i Cinematekets historie. I 2018 så vi en nedgang i besøk på visninger i regi av eksterne arrangører, samt besøk i Filmmuseet.

I tillegg til det nasjonale Cinemateket i Oslo driftes det i dag seks cinematek i byer utenfor Oslo. NFI bidrar med faglig kompetanse, fremlegger retningslinjer og bidrar med rådgivning og jobber for et godt praktisk og faglig samarbeid mellom de ulike cinematekene. Gjennom tilskuddsordningen til cinematekdrift ble det bevilget fem millioner kroner til de regionale cinematekene.

Tabell 16 angir besøkstallene på de ulike cinematekene for de to siste årene. Vi ser at på tross av en nedgang i Oslo og Tromsø var det totale besøket mer eller mindre uforandret. Dette som en følge av en sterk økning i besøkstallene i Kristiansand, Bergen og Trondheim. Man så også en økning i besøket i Stavanger, mens Lillehammer hadde mer eller mindre de samme tallene som året før.

Tabell 15 Nøkkeltall Filmens hus/Cinemateket Oslo

	2016	2017	2018
Publikumsvisninger, Cinemateket i Oslo	58 880	61 878	59 532
Publikumsvisninger i regi av andre	14 172	12 425	8 935
Skole- og barnehagevisninger	6 802	8 222	8 801
Barnas filmrom: skole og bhg	1 750	1 916	1 795
Deltakere på animasjonsverksted o.l.	994	1 154	896
Besøk, Filmmuseet	7 585	5 938	5 028
Sum	**90 193**	**91 533**	**84 957**
Antall besøkende, Filmens Hus	**277 192**	**260 504**	184 981

Tabell 16 Besøk regionale cinematek

Cinematek	2017	2018	Differanse
Oslo	74 403	68 467	-5 936
Lillehammer	349	340	-9
Stavanger	1 347	1 768	421
Tromsø	22 840	19 478	-3 362
Trondheim	4 640	7 017	2 377
Bergen	8 451	12 360	3 909
Kristiansand	2 867	5 368	2 501
Sum	**114 897**	**114 798**	-99

Et filmkulturelt tilbud til alle – tilskudd til arrangementer, visninger og nasjonale kampanjer
Resultatmål: NFIs tilskuddsordninger skal bidra til et filmkulturelt tilbud til ulike målgrupper over hele landet. Barn og unge skal være ivaretatt.

I 2018 fikk 24 filmfestivaler i Norge et samlet tilskudd på 20 millioner kroner. Den nasjonale satsingen på filmfestivalene resulterte i 2500 filmvisninger og arrangementer som hadde et samlet publikumsbesøk på over 300 000 spredt over hele Norge. Både Tromsø internasjonale filmfestival og Bergen internasjonale filmfestival hadde rekord med nært opp mot 70 000 besøkende i hver sin del av landet. Figur 5 viser fordelingen av tilskudd til arrangementer fordelt etter landsdel. Alle regionene i Norge har minst en stor filmfestival. Antall filmarrangementer med tilskudd fra NFI utover filmfestivalene, utgjorde i 2018 136 tiltak som til sammen mottok kr 2,73 MNOK

NFI ga tilskudd til 36 utenlandske kvalitetsfilmer som per 31.12. har blitt sett av over 250 000 på kino. 26 724 av besøk skjedde under filmfestivaler eller andre arrangement i forkant av kinopremieren. Fem utenlandske barnefilmer ble sett av 51 477, i overkant av 20 prosent av det totale besøket.

I 2018 har NFI støttet Film & Kinos markedsføringskampanjer som *Den store kinodagen* og *Den store skolekinodagen.*
Norske tidsskrifter som øker publikums kunnskap om norsk film og utenlandsk kvalitetsfilm som Rushprint, Montages og Kinomagasinet, har også fått støtte.

En samlet oversikt over tilskudd til filmformidlingstiltak finnes i kapittel 3.

Figur 6 Geografisk fordeling av andel tilskudd til arrangementer og festivaler (i prosent)

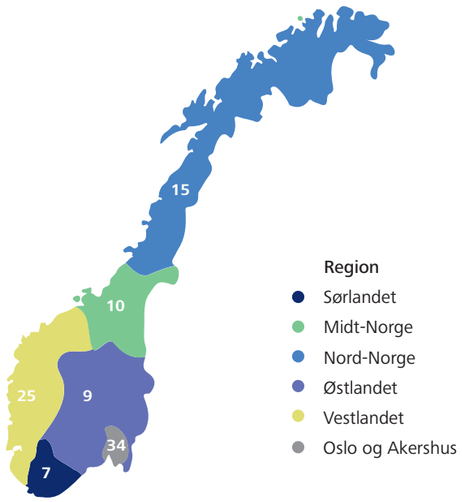

NFI BIDRAR TIL Å GJØRE KVALITETSFILM TILGJENGELIGFOR ET NORSK PUBLIKUM

Gullpalmevinneren i Cannes, Shoplifters av Hirokazu Kore-eda, ble første introdusert for et norsk publikum under Film fra Sør, hvor den vant publikumsprisen. Den ble også vist på Tromsø internasjonale filmfestival, og fikk særdeles gode anmeldelser i samtlige norske aviser. Filmen, som fikk tilskudd til kinodistribusjon av NFI, ble sett av til sammen 2731 på festival og arrangementer før kinopremiere, hvor den har nådd et publikum på over 18 000. Filmen var Japans Oscarkandidat ved årets utdeling.

Foto: Shoplifters, AOI promotion, Fuji Television Network, GAGA

En bærekraftig bransje

Å ivareta en sunn og bærekraftig bransje er et fundament for å kunne produsere og utvikle film og spill i Norge. Mangel på solid økonomi vil gjøre det vanskelig å utvikle seg, ta risiko og skape ambisjoner. Gjennom tilskuddsordningene kanaliserer NFI nesten 450 millioner kroner til den produserende bransjen. Som den største kilden til finanisering av film i Norge bidrar NFI til å skape kontinuitet i fagmiljøene og reduserer risikoen i de mest kritiske fasene i filmproduksjon.

Den norske filmbransjen har opplevd et massivt inntektstap ettersom fallet i det fysiske markedet ikke har blitt kompensert av inntekter fra digitale visningsplattformer. NFI har hatt dette temaet på dagsorden gjennom 2018, og opprettholder anbefalingen som er gitt til Kulturdepartementet om at Norge bør benytte mulighetene som ligger i det nylig reviderte EU-direktivet for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet) og innføre medfinansieringsplikt i tillegg til kravene om programkvoter og synlighet.

En bærekraftig bransje

Styringsparameter h)
Bærekraft i det norske produksjonsmiljøet

Ett av hovedmålene for norsk filmpolitikk er en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. Målet er utdypet i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidsrettet filmpolitikk:* Regjeringen vil i større grad vektlegge film som næring, og vil legge til rette for at filmbransjen har kompetanse og økonomi til å drive på en god måte. Sunn økonomi i filmbransjen er en forutsetning for å utnytte potensialet for sysselsetting og innovasjon. Det er et mål for Regjeringen at den private finansieringen av filmsektoren opprettholdes og på sikt økes. En sunnere bransjeøkonomi og mer målrettede tilskuddsordninger vil kunne redusere risikoen ved å investere i norske filmer og serier.

NFI forvalter filmfondet, som er den største finansieringskilden for produksjon av norsk film. Tilskuddsforvaltningen – og innrettingen på de ulike tilskuddsordningene – er derfor det viktigste virkemiddelet for å bidra til bærekraft i norske produksjonsmiljø. Gjennom forhåndstilskudd til utvikling og produksjon kan NFI bidra til å skape kontinuitet i fagmiljøene, og redusere risikoen i de mest kritiske fasene i filmproduksjon. I kapittel 3 viser vi hvordan tilskudd til utvikling og produksjon fordeler seg på ulike formater.

I henhold til forskrift om audiovisuell produksjon skal NFI ved prioritering av prosjekter blant annet legge vekt på tidligere kunstneriske og/eller kommersielle resultater hos søker eller andre nøkkelpersoner i prosjektet. Dette er et virkemiddel for å ivareta profesjonalitet og kontinuitet. Ved tildeling av rammetilskudd til produksjonsforetak opererer NFI med et hurtigslusesystem, der tidligere kunstneriske og/eller kommersielle resultater – samt foretakets soliditet – er prioriteringskriterier. Formålet med rammetilskudd er blant annet å gi produksjonsselskapene kontinuitet og mulighet til langsiktig satsing på utvikling av prosjekter.

Også etterhåndstilskuddet er et virkemiddel med effekt på bærekraften i bransjen. Formålet med ordningen er blant annet å bidra til høy andel av privat kapital i norsk filmproduksjon. Etterhåndstilskudd skaper økonomisk forutsigbarhet for filmer med høyt publikumsestimat, også de uten forhåndstilskudd fra NFI, og som ellers ikke hadde blitt produsert i et så lite filmmarked som Norge er.

Den norske filmbransjen opplever også et inntektstap ettersom fallet i inntekter fra det fysiske markedet ikke har blitt kompensert av inntekter fra digitale visningsplattformer. NFI skal, i henhold til tildelingsbrevet, også legge til rette for at norske filmer er tilgjengelig og synlig for publikum på ulike digitale plattformer, og gjennom dette også tilrettelegge for utvikling av nye forretningsmodeller, men i praksis har NFI begrenset med virkemidler til å følge opp dette – utover å bidra til økt kunnskap og kompetanse, sette temaet på dagsorden og komme med filmpolitiske anbefalinger.

NFI har også andre virkemidler for å legge til rette for bærekraftige produksjonsmiljø, blant annet gjennom oppfølgingen av de regionale filmvirksomhetene (se kapittel 10), innsentivordningen (se kapittel 3) og gjennom ulike kompetansehevende tiltak.

For mer inngående innsikt i bærekraften i bransjen vises det til større utredninger som er gjort på området de siste årene, som rapporten *Åpen fremtid – en utredning av pengestrømmer og økonomien i bransjen* (ideas2-evidence, 2014) *og Utredning av pengestrømmer i verdikjeden for norske filmer og serier* (Menon Economics og BI, 2018). I henhold til tildelingsbrev fra Kulturdepartementet for 2019 skal NFI også utarbeide en årlig rapport om økonomien i norsk filmbransje. Rapporten skal inkludere hovedtall for den økonomiske utviklingen i filmbransjen, samt en omtale av pengestrømmer både for det fysiske og digitale markedet og hvordan disse påvirker bransjen.

NFIs finansieringsandel

Resultatmål : Andelen finansiering som ikke er fra NFI skal være betydelig.

Tabell 17 angir andelen produksjons- og etterhåndstilskudd utgjør av totalt oppgitt budsjett for alle filmer, etter format, som har mottatt en av disse tilskuddstypene. Det bør bemerkes at filmer kan motta etterhåndstilskudd uavhengig av hvorvidt de har mottatt produksjonstilskudd fra før. Videre kan filmer motta etterhåndstilskudd i opptil tre år etter premieredato, og denne kan utbetales i flere omganger. Det er derfor grunn til å tro at flere av filmene med i dataene vil motta mer etterhåndsstøtte i tiden fremover, noe som vil trekke NFI sin finansieringsandel oppover.

Dette medfører at man må tolke trendene, spesielt for spillefilm hvor etterhåndstilskuddet utgjør en betydelig del av total finansiering for en rekke filmer, med forsiktighet. Dette underbygges av den store variasjonen fra år til år, som også gjør evt. klare fortolkninger utfordrende.

Generelt ser man fra tabell 17 at finansieringsandelen til NFI er betydelig for alle formatene. For mange prosjekter vil NFI være den klart største finansieringskilden. Dette reflekteres i tabell 17. Når man inkluderer etterhåndstilskuddene ser man at spillefilm opplever den største variasjonen i finansieringsandel. Dette understreker hvor viktig kinomarkedet og etterhåndstilskuddet er for det finansielle resultatet for norsk spillefilm i dag. På den andre siden av skalaen har dramaserier både lavest andel av budsjett finansiert av tilskuddsmidler fra NFI og opplever den minste variasjonen gjennom perioden. Norsk drama har de siste årene vært i sterk vekst og har fått økt tilgang til privat kapital og satsninger, noe som gjenspeiles i tallene her. Samtidig står NFI som topp og bunnfinansiør av norske dramaserier, og tilskudd fra NFI skal gå til å heve kvaliteten til prosjektene og sikre et mangfold som går ut over det visningskanalene er villige til å betale for.

Det bør understrekes at en iboende effekt av NFIs støtte til bransjen, er å tilrettelegge for finansiering fra andre aktører. I tillegg til de direkte bidragene NFIs bidrar til for finansiering av produksjonene, vil NFI gjennom sin rolle som tilskuddsgiver fungere som kvalitetsgarantist for produksjoner som mottar tilskudd. NFIs tilskudd gjør det da lettere for produksjonene få tilgang til finansiering både fra andre offentlige aktører, fra det private norske markedet og fra det internasjonale markedet. Dette gjelder også midler fra NFIs bidrag til de regionale filmsentre og fond, som igjen henter inn ytterligere finansiering og midler fra regionale aktører. NFIs rolle i denne verdikjeden som sammen sørger for at prosjekter blir fullfinansiert er sentral og har en stor effekt på bærekraften i bransjen i sin helhet, forbi de umiddelbare bidragene gjennom de direkte tilskuddene.

Tabell 17 Andel av oppgitt budsjett finansiert av produksjonsstøtte

Format	2014	2015	2016	2017	2018
Spillefilm inkludert etterhåndstilskudd	74 %	60 %	40 %	57 %	47 %
Spillefilm ekskludert etterhåndstilskudd	36 %	34 %	23 %	34 %	24 %
Kortfilm	53 %	53 %	50 %	50 %	47 %
Dokumentar inkludert etterhåndstilskudd	38 %	29 %	33 %	33 %	30 %
Dokumentar ekskludert etterhåndstilskudd	36 %	24 %	27 %	21 %	25 %
Dramaserier	13 %	14 %	12%	9 %	9 %

Nye rammebetingelser for norsk film

Resultatmål: NFI skal sette dagsorden og invitere til dialog og debatt om forretningsmodeller i filmbransjen og medfinansiering av audiovisuelle bestillingstjenester på nett.

Konsumet av film og serier i hjemmemarkedet har endret seg dramatiske de siste årene. Mens det fysiske hjemmemarkedet (DVD, Blu-Ray) har falt i volum, har det digitale hjemmemarkedet – og spesielt bruken av VOD-tjenester (digital kjøpe- og leiefilm og strømmetjenester) – skutt i været. Dette gjenspeiler seg imidlertid ikke i inntektene til film- og serie-produsentene, da fallet i inntekter fra det fysiske markedet ikke har blitt kompensert av inntektene fra VOD-markedet. VOD-tilbyderne representerer en svært liten del av finansieringen av film.

Endringene i markedet for film og serier gjør at statlige reguleringer er nødvendig for å sikre en bærekraftig filmbransje. NFI har begrenset med virkemidler for å få til en økning i andelen finansiering fra nye visningsplattformer og norske filmer og seriers synlighet på disse plattformene, utover å bidra til økt kunnskap og kompetanse, sette temaet på dagsorden og komme med filmpolitiske anbefalinger.

I november 2018 vedtok Europaparlamentet det reviderte direktivet for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet) som åpner for at medlemslandene kan pålegge tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester, altså VOD-tilbydere, å bidra økonomisk til produksjon av nytt europeisk innhold enten gjennom investeringer i audiovisuelle verk eller ved innbetaling til filmfondet – såkalt medfinansieringsplikt. I tillegg stiller direktivet krav om at europeisk programinnhold skal utgjøre minst 30 prosent av tjenestenes katalog og at dette innholdet skal gis en fremtredende plassering.

NFIs anbefaling til Kulturdepartementet er at Norge bør benytte muligheten som ligger i AMT-direktivet og innføre medfinansieringsplikt, i tillegg til kravene om programkvoter og synlighet. NFI kom med denne anbefalingen i rapporten *Hvordan ivareta norsk og europeisk innhold i fremtiden? En analyse av Norges handlingsrom innenfor gjeldende og fremtidig AMT-direktiv* fra 2017.

NFI har i 2018 videreført dette arbeidet blant annet ved å skaffe kunnskap om tilgjengelighet av norsk film og norskandel i VOD-tjenester, arrangere en egen debatt under Arendalsuka i august 2018 og gjennom flere oppslag i dagspressen.

NYE MARKEDER OG DOC NORWAY

Det ligger mye potensiale i de nye digitale markedene. Arrangementet Doc Norway ble avholdt under Bergen Internasjonale Film Festival 2018 etter initiativ fra NFI og ble administrert av Vestnorsk Filmsenter. Amerikanske kjøpere og festivalrepresentanter var vitne til salgspresentasjoner av norsk kvalitetsdokumentar. Dette har i ettertid ledettil 220 møter og konkret dialog for alle de aktuelle produksjonene. Arrangementet er ett eksempel på hvordan NFI bidrar til å ta i bruk hele landet, bygge broer til nye markeder og stimulere til finansiering og eksport av norsk film.

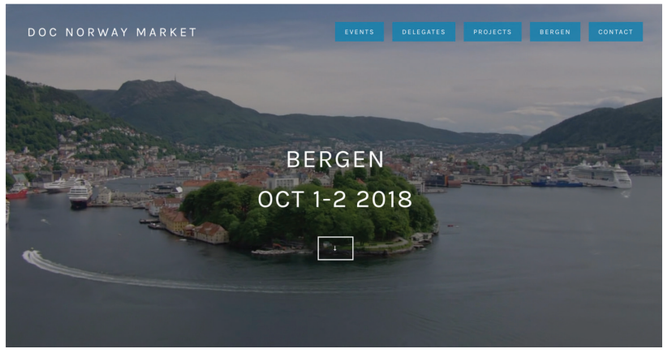

Den regionale filmutviklingen

Styrking av film- og spillmiljø i regionene står sentralt i filmpolitikken, og det er en filmpolitisk målsetting å ta hele landet i bruk. En styrking av produksjonsmiljøene i regionene bidrar til økt konkurranse og et større mangfold i bransjen ved at flere stemmer og historier kommer til uttrykk. NFIs virksomhet bidrar til å styrke de regionale filmmiljøene. Dette skjer direkte gjennom produksjons- og utviklingstilskudd til prosjekter i hele landet og indirekte gjennom jevnlige møter og samarbeid. I 2018 ga NFI totalt 119,3 millioner kroner til regional filmutvikling, gjennom henholdsvis fordelingen av ordinært produksjonstilskudd og gjennom fordelingen av midler til de regionale filmvirksomhetene. Dette er midler som bidrar til et bredt tilbud av spillefilmer, kortfilmer, dramaserier, dokumentarer og dataspill.

Den regionale filmutviklingen

Styringsparameter i) Fremme den regionale utviklingen innen filmområdet

- Prosjekter fra Oslo var overrepresentert i både søknads- og tilskuddsmengde. Men andelen innvilgete tilskudd for regionen lå tett opp mot gjennomsnittet på 29% for hele landet.
- NFI ga ca. 203 millioner kroner i produksjonstilskudd, av disse gikk ca. 84 prosent til hovedstadsområdet.
- NFI ga ca. 20 millioner kroner i utviklingstilskudd til dataspill, av disse gikk ca. 44 prosent til Oslo.
- I tillegg har NFI gitt ca. 76,5 millioner kroner til regionale filmsentre og filmfond.
- Sammenlagt ga NFI ca. 119,3 millioner kroner til regional filmutvikling.

Meldt. St. 30 (2014–2015) *En framtidsrettet filmpolitikk* vektlegger betydningen av sterkere regionale filmmiljøer. Det er vesentlig for regjeringen at filmpolitikken bidrar til å styrke filmmiljøer i regionene. I tillegg til midlene til nasjonale tilskuddsordninger som forvaltes av Norsk filminstitutt, gir staten tilskudd til ulike filmtiltak gjennom regionale filmvirksomheter. Formålet med de statlige tilskuddene til regional filmvirksomhet er å bidra til økt konkurranse, større mangfold og bedre kvalitet i norsk film gjennom en maktspredning og regionalisering av filmpolitikken. I tillegg skal de regionale filmvirksomhetene bidra til å dyrke fram sterke regioner i norsk kulturliv, slippe lokale krefter til, få flere stemmer i tale og gi barn og unge en inngangsport til filmkultur.

Geografisk fordeling av tilskudd
Resultatmål: NFI skal følge opp de regionale filmvirksomhetenes forvaltning av tilskuddsmidler.

NFIs produksjonstilskudd skal fordele seg på produksjonsselskaper over hele landet.

I denne delen presenteres fylkesfordelingen av NFIs produksjonstilskudd på alle formater og NFIs utviklingstilskudd for dataspill. Dette gjennomføres med fokus på følgende elementer:

1. Antall søknader
2. Antall søknader relativt til antall tilskudd
3. Størrelse på tilskudd
4. Størrelse på tilskudd relativt til totalsum
5. Endring i tilskuddsstørrelse over tid

Gjennomgående viser statistikken at et flertall søknader kommer fra Oslo, samtidig ligger hovedstadsområdet litt over gjennomsnittet for antall tilskudd relativt til antall søknader. Når det gjelder selve fordelingen av tilskuddsmidler ligger Oslo øverst.

Tabell 18 viser fylkesfordelingen av produksjonstilskudd i 2018. I det nevnte året mottok NFI 290 søknader om produksjonstilskudd til spillefilm, kortfilm, dokumentarer og dramaserier. Et flertall av søknadene kom fra Oslo (54 prosent), etterfulgt av Hordaland (ni prosent), Sør-Trøndelag (syv prosent) og Troms (seks prosent).

Av de 290 søknadene mottok 83 tilskudd, altså 29 prosent av søknadsmassen. Andelen antall tilskudd relativt til antall søknader varierer fra fylke til fylke. Eksempelvis ble det gitt produksjonstilskudd til halvparten av søknader fra Nord-Trøndelag, Telemark og Vestfold, ca. en tredjedel fra Oslo og ingen fra Buskerud og Nordland. Gjennomgående indikerer statistikken en jevn fordeling i antall tilskudd relativt til søknader på fylkesnivå, hvor Oslo ligger tre prosentpoeng over gjennomsnittet.

Totalt ble det delt ut ca. 203 millioner kroner i produksjonstilskudd. Prosjekter fra Oslo mottok ca. 84 prosent av tilskuddsmidlene, mens de øvrige fylkene mottok ca. 16 prosent. Andelen som har gått til Oslo er noe høyere i 2018 enn i 2017, med en økning på fire prosentpoeng. Årsaken til denne ujevne fordelingen skyldes hovedsakelig at et flertall av de norske produksjonsselskapene for spillefilm og dramaserier befinner seg i Oslo. Eksempelvis ble det gitt ca. 120 millioner kroner i tilskudd til spillefilm i 2018, hvorav 105 millioner ble gitt til produksjonsselskaper adressert i Oslo. Produksjonstilskudd for kortfilm og dokumentarer er jevnere fordelt mellom de ulike fylkene: halvparten av tilskudd til kortfilmer gikk til produksjonsselskap utenfor hovedstadsområdet og litt over en tredjedel for dokumentarer.

Tabell 18 Fylkesfordeling av NFIs produksjonstilskudd for 2018

	Antall tilskudd							
Fylke	Søknader	Tilskudd	Prosent*	Spillefilm	Kortfilm	Dokumentar	Dramaserier	Totalt
Akershus	15	3	20 %	.	436 000	300 000	.	736 000
Buskerud	3	0	0 %	.	.	.	.	.
Finnmark	8	1	13 %	.	.	300 000	.	300 000
Hedmark	5	0	0 %	.	.	.	.	.
Hordaland	26	6	23 %	.	2 550 000	1 820 000	.	4 370 000
Møre og Romsdal	1	1	100 %	.	400 000	.	.	400 000
Nordland	3	0	0 %	.	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	2	1	50 %	.	.	.	1 000 000,00	1 000 000
Oppland	10	2	20 %	.	620 000	1 200 000	.	1 820 000
Oslo	157	51	32 %	104 935 012	7 678 000	14 915 000	43 600 000,00	171 128 012
Rogaland	13	2	15 %	.	503 000	.	.	503 000,00
Sør-Trøndelag	19	7	37 %	.	750 000	3 510 000	.	4 260 000
Telemark	2	1	50 %	.	.	1 000 000	.	1 000 000
Troms	18	6	33 %	8 620 000	1 800 000	650 000	.	11 070 000
Vest-Agder	4	1	25 %	.	.	400 000	.	400 000
Vestfold	2	1	50 %	5 969 475	.	.	.	5 969 475
Østfold	2	0	0 %	.	.	.	.	.
Sum	**290**	**83**	**29 %**	**119 524 487**	**14 737 000**	**24 095 000**	**44 600 000**	**202 956 487**

** Prosentandel av søknader som ble innvilget tilskudd*

For dataspill gis det ikke produksjonstilskudd, men utviklingstilskudd og tabell 19 viser fordelingen av disse tilskuddene i 2018. Totalt mottok NFI 70 søknader om utviklingstilskudd til dataspill og 27 prosjekter mottok tilskudd, ca. 22 prosent. I likhet med resultatene som ble presentert i tabell 18 er et flertall av søknader fra hovedstadsområdet, ca. 32 prosent. Også her er andelen tilskudd til søknader varierende etter fylke: Alle søknader fra Rogaland ble gitt tilskudd, 75 prosent for Hordaland, 50 prosent fra Buskerud og 48 prosent fra Oslo.

I motsetning til resultatene som ble presentert i tabell 18 er den geografiske fordelingen av tilskuddsmidler jevnere fordelt for dataspill enn for produksjonstilskuddene. Eksempelvis mottok Oslo 44 prosent av midlene, mens de utenfor denne regionen mottok 66 prosent. Årsaken til dette skyldes hovedsakelig spillutviklere i Buskerud, Vestfold og Hedmark.

Tabell 20 viser fordeling av produksjonstilskudd og utviklingstilskudd for dataspill i perioden 2012–2018. Gjennomgående viser tabellen at Oslo og Akershus er de største mottagerne av tilskuddsmidler, en tendens som kan dateres tilbake til 2012.

DATASPILL OVER HELE LANDET

Norsk spillbransje står sterkt utenfor hovedstadsområdet. Her representert ved det prisbelønnede spillet «Pode», utviklet av det bergensbaserte selskapet Henchman & Goon.

foto: Pode, Henchman & Goon

Tabell 19 Fylkesfordeling av NFIs utviklingstilskudd for dataspill, 2018

	Antall tilskudd			
Fylke	Søknader	Tilskudd	Prosent*	Tildelt kroner
Akershus	1	0	0 %	0
Aust-Agder	1	0	0 %	0
Buskerud	6	3	50 %	3 100 000
Finnmark	0	0	0 %	0
Hedmark	10	4	40 %	1 975 000
Hordaland	4	3	75 %	1 100 000
Møre og Romsdal	0	0	0 %	0
Nordland	0	0	0 %	0
Nord-Trøndelag	0	0	0 %	0
Oppland	0	0	0 %	0
Oslo	23	11	48 %	8 650 000
Rogaland	2	2	100 %	1 350 000
Sør-Trøndelag	7	1	14 %	500 000
Telemark	0	0	0 %	0
Troms	7	1	14 %	700 000
Vest-Agder	2	0	0 %	0
Vestfold	4	1	25 %	2 000 000
Østfold	3	1	33 %	500 000
Sum	70	27	22 %	19 875 000

** Prosentandel av søknader som ble innvilget tilskudd*

Tabell 20 Landsdelsfordeling av NFIs produksjons- og utviklingstilskudd*, 2012–2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Snitt
Vestlandet	7 %	9 %	7 %	6 %	6 %	11,00 %	3 %	7 %
Midt-Norge	1 %	4 %	1 %	1 %	0 %	1,00 %	3 %	2 %
Nord-Norge	3 %	9 %	3 %	6 %	7 %	3,00 %	5 %	5 %
Sørlandet	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0,00 %	0 %	0 %
Østlandet	4 %	5 %	3 %	7 %	7 %	6,00 %	7 %	6 %
Oslo og Akershus	84 %	73 %	85 %	80 %	79 %	79,00 %	81 %	80 %
Sum	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

** Til dataspill*

NFIs tilskudd til regionale filmvirksomheter
Resultatmål: NFI skal videreutvikle et formalisert samarbeid med, og gi veiledning til, de regionale filmvirksomhetene.

I tillegg til å gi direkte produksjons- og utviklingstilskudd gir NFI tilskudd til regionale filmsentre og filmfond. Den regionale filmsatsingen er en del av den samlede nasjonale filmpolitikken, og de regionale filmvirksomhetene er viktige virkemidler for å oppnå de filmpolitiske målene. Midlene bevilges under post 73 for kulturdepartementet. De regionale filmsentrene og filmfondene skal fordele tilskuddene på prosjekter etter samme forskrifter som NFI.

De *regionale filmsentrene* skal benytte de statlige tilskuddene til utvikling og produksjon av spillefilm, kortfilm og dokumentarfilm, utvikling og lansering av dataspill, samt kompetansehevende og bransjefremmende tiltak i regionen og tiltak for barn og unge.

De *regionale filmfondene* skal bidra til økte midler til norsk film ved å skaffe minst like mye regionale/lokale midler som det statlige tilskuddet utgjør, de må matche det statlige tilskuddet med private midler. Filmfondene skal også bygge og styrke en profesjonell filmbransje i regionene og bidra til et større mangfold i uttrykksformer og målgruppe i norsk filmproduksjon. Således skal fondene bruke de statlige tilskuddsmidlene til å investere i audiovisuelle produksjoner. I tillegg gir NFIs tilskuddsmidler, gjennom kravet om matching, de regionale filmfondene insentiv til å vokse og selv søke etter potensielle samarbeidspartnere.

I 2018 ble det gitt ca. 76,5 millioner kroner i tilskudd til de lokale filmsentrene og filmfondene, selve fordelingen av midlene er vist i tabell 1. Av disse ble det gitt ca. 55,7 millioner kroner til de syv lokale filmsentrene i Norge: Filmkraft Rogaland, Midtnorsk filmsenter, Nordnorsk filmsenter, Sørnorsk filmsenter, Vestnorsk filmsenter, Viken Filmsenter og Østnorsk filmsenter. Midlene er brukt til henholdsvis utviklings- og produksjonsstøtte, eksempelvis ga Midtnorsk filmsenter tilskudd til ca. 20 filmprosjekter.

De regionale filmfondene mottok ca. 20,7 millioner kroner i 2018. Disse ble fordelt mellom Filminvest AS, Filmfond Nord AS og Mediefondet Zefyr AS. Videre ga Filminvest midler til 38 prosjekter og 14 internasjonaliseringsstipender, Filmfond Nord ga tilskudd til 17 prosjekter og Mediefondet Zefyr til 37 prosjekter.

Gjennomgående gir NFIs tilskudd til de regionale filmsentrene og filmfondene gode resultater, både når det gjelder opparbeidelse av egne midler gjennom matching og generell aktivitet. Eksempelvis ga de regionale filmsentrene og filmfondene over 100 millioner kroner fordelt på ca. 469 prosjekter i 2018.

Tabell 21 Fordeling av NFIs tilskudd til regionale filmsentre og filmfond

Filmsentre	Tilskudd
Filmkraft Rogaland	7 460 000
Midtnorsk Filmsenter	5 938 000
Nordnorsk filmsenter	9 322 000
Sørnorsk Filmsenter	4 702 000
Vestnorsk Filmsenter	10 792 000
Viken filmsenter	13 368 000
Østnorsk Filmsenter	4 194 000
SUM	55 776 000

Filmfond	Tilskudd
Filminvest3 AS	6 155 000
Fimfond Nord AS	4 632 000
Mediefondet Zefyr AS	9 988 000
SUM	20 775 000

Total tildeling, filmsentre og filmfond	76 551 000

Innspillingssteder for norske premierefilmer i 2018
I Norge er det et filmpolitisk mål å ta hele landet i bruk og at norske filmer skal spilles inn i alle regioner. Dette er fordi et mangfold av stemmer og historier skal komme frem, og for å styrke produksjonsmiljøene i hele landet. Dersom et stort antall filmer spilles inn i hovedstadsområdet ville det vært lite gunstig, både i et samfunnsøkonomisk og et kulturelt perspektiv. Det samme kan sies om innspillinger i utlandet, samtidig er det viktig å påpeke at denne typen aktivitet også kan bidra til positiv utveksling av erfaring og økt kompetanse blant norske filmskapere. Valg av innspilling i utlandet kan ha ulike motivasjoner. Noen filmer spilles inn i utlandet fordi det er økonomisk gunstig, eksempelvis gjennom det enkelte lands insentivordninger eller fordi et prosjekt har fått finansiering fra utenlandske koprodusenter. Andre filmer kan være spilt inn i utlandet på grunn av kunstneriske valg, eksempelvis gode studiofasiliteter, eller at handlingen er lagt til utlandet.

Statistikken for innspillingssteder er basert på informasjon fra filmenes produsenter og omhandler filmer med kinopremiere i 2018. Produsentene er blitt bedt om å oppgi hvor mange innspillingsdager som er i de i ulike regionene i Norge og i utlandet.

Figur 7 illustrerer fordelingen av innspillingssteder i perioden 2014–2018. Blant premierefilmene fra 2018 ble 43 prosent spilt inn i Oslo og Akershus, 26 prosent i utlandet og 31 prosent i resten av landet. Dette er en endring fra tidligere år, hvor det er observert en økende andel av filmer med innspillingssteder utenfor hovedstadsregionen. Blant filmer som er spilt inn i utlandet har antall innspillingsdager holdt seg tilnærmet stabilt, med eksempelvis en økning på to prosentpoeng siden 2017.

Som tidligere nevnt skal en være forsiktig med å trekke for mange konklusjoner fra statistikk for ett år. Hvis vi ser på perioden 2014 – 2018 samlet viser det seg at det er liten forskjell mellom hovedstadsregionen og landet for øvrig, med en forskjell på ca. ett prosentpoeng.

Figur 7 Innspillingssteder for premierefilmer, 2014–2018

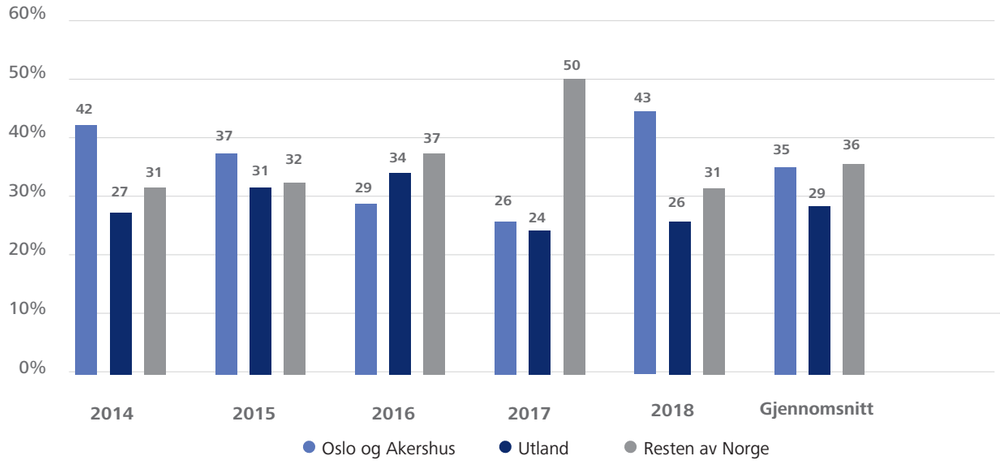

Kunnskap og kompetanse innen filmområdet

Filmpolitikk- og forvaltning må bygge på solid kunnskap om filmfeltet og hvilke utviklingstrekk og utfordringer norsk film og filmkultur står ovenfor. NFI bidrar til en kunnskapsbasert filmpolitikk, og statistikk og analyse er et prioritert område for virksomheten. Gjennom kurs- og kompetansevirksomheten tilbyr NFI relevante kurs, verksteder og seminarer for bransjen, og bidrar slik til utvikling og økt kompetanse. En strategisk viktig satsing i 2018 var UP, et nytt utviklingsprogram for kvinnelige filmskapere i samarbeid med Talent Norge, som er ett av flere virkemidler for å skape en god og vedvarende kjønnsbalanse i norsk film.

Kunnskap og kompetanse innen filmområdet

Styringsparameter g) Kompetansenivået i bransjen

Resultatmål:
Beslutninger på filmfeltet skal tas på bakgrunn av kunnskap og bransjen skal ha tilgang til relevante kurs, verksteder og seminarer som bidrar til utvikling.

Kunnskap og kompetanse innen filmområdet er sentralt for måloppnåelsen innenfor alle de filmpolitiske målene; både når det gjelder et bredt og variert tilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring, solid publikumsoppslutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. NFIs virkemidler i arbeidet med økt kunnskap og kompetanse kan deles i to: 1) Kurs- og kompetansevirksomhet: NFI tilbyr kurs, seminarer, verksteder og andre kompetansehevende tiltak som bidrar til utvikling, kvalitetsheving og profesjonalisering av filmbransjen og filmskapere, og 2) Statistikk- og analysearbeid: NFI er rådgiver i filmpolitiske spørsmål, og skal sikre et godt kunnskapsgrunnlag for politiske beslutninger.

Kurs, verksteder og seminarer – for utvikling og kompetanseheving
Norsk filminstitutt sin enhet for kurs- og kompetanseutvikling, NFI:LAB, tilbyr verksteder, kurs og samlinger tilpasset de enkelte filmskaperes og filmprosjektenes kompetansebehov. Det arrangeres årlige konventer med mål å samle og inspirere bransjen, og å oppdatere hverandre på kommende produksjoner og trender. Det hentes inn aktuelle internasjonale filmskapere og forelesere til fagdager, mesterklasser og seminarer. Tiltakene blir utviklet i dialog med bransjen og med utgangspunkt i filmskapernes behov for kompetanseheving. I tillegg samarbeider NFI med en rekke nasjonale og internasjonale aktører om kompetansehevende tiltak. Gjennom internasjonale partnerskap NFI er en del av gis norske filmskapere mulighet til å delta i programmer som bidrar til kvalitets- og kompetanseheving, og som gir internasjonal nettverksbygging.

I tillegg bidrar NFI med flere tiltak rettet mot kinoenes formidlingskompetanse og posisjon som kulturformidler i lokalsamfunnet. Deriblant Filmtreff, Den norske kinokonferansen, regionale kinoseminar, og Introduksjonsprogram for nye kinosjefer.

En strategisk viktig satsning for NFI i 2018 var UP, et nytt utviklingsprogram for kvinnelige filmskapere som NFI har utviklet og gjennomfører i samarbeid med Talent Norge. Innholdet i programmet ble utviklet etter en systematisk kartlegging av kvinnelige filmskaperes behov. UP er ett av flere virkemidler NFI har iverksatt for å få til en stabil og vedvarende kjønnsbalanse i norsk film. Programmet som går over ett år skal utvikle talenter, styrke deres kompetanse og bidra til nettverksbygging. Målet med ordningen er at minst 80 prosent av deltakerne skal produsere langfilm eller serie innen tre år etter endt deltagelse i programmet. Det var 124 søkere til de tolv plassene i programmet. Gjennom programmet får deltakerne:

- Fem samlinger med to-tre dagers faglige verksteder.
- Månedlige møter i mindre grupper med en prosessleder, der deltagerne diskuterer prosjektspesifikke- eller karrieremessige utfordringer.
- 10 timer med coach som hjelper deltageren med plan for fremdrift og strategi rundt karriere og personlig utvikling.
- Et arbeidsstipend på kr. 50.000 for å sette av tid til å delta i programmet.
- En «konsulentpott» på kr. 30.000 som benyttes til å finansiere en konsulent eller andre fag-, kompetanse-, utviklings- eller veiledningsbehov.

Utviklingsprogrammer som UP er virkemidler som bidrar til måloppnåelse på flere av de filmpolitiske målene. God kjønnsbalanse og representasjon er et særlig viktig bidrag til å nå målet om et bredt og variert tilbud av høy kvalitet. Det er viktig å ha virkemidler som bidrar til bedre kjønnsbalanse både på kort og lang sikt. Mens moderat kjønnskvotering kan ha en umiddelbar effekt på kjønnsbalansen, er kompetansehevende tiltak som UP et virkemiddel med en mer langsiktig effekt – og som vil bidra til en god kjønnsbalanse også på lengre sikt.

TANKER FRA EN UP-DELTAGER

«For meg har UP gitt meg mulighet å sette inn et ekstra gir i min karriere; å avsette konkret tid gjennom hver måned for å klargjøre og få veiledning på hvordan man kan akselerere sitt skapende både på et kreativt og strategisk plan. Så det er fantastisk!

Å være en del av UP har gitt meg en speed-utvikling som regissør; det er komprimert til under 1 år med et variert og givende program, utenfor UP ville det tatt flere år å oppnå samme innsikt og samme muligheter.»

Maria Bål Nango (manusforfatter, regissør og UP-deltager). Foto: Kaja Smith

En kunnskapsbasert filmpolitikk
Resultatmål: Beslutninger på filmfeltet skal tas på bakgrunn av kunnskap.

Meld. St. 8 Kulturens kraft (2018-2019) vektlegger betydningen av en kunnskapsbasert kulturpolitikk, og fremholder blant annet at Kulturdepartementets underliggende etater skal ha planer for utvikling og bruk av kunnskap, statistikk og analyser som er tilpasset egenarten til samfunnsoppdraget til virksomhetene.

NFI utarbeider hvert år statistikk på filmområdet, blant annet for å følge utviklingen innen økonomi og marked, publikumsoppslutning og tilgjengelighet og mangfold og kjønnsbalanse. Formålet er å skaffe kunnskap om filmmarkedet og filmbransjen for å kunne gi kunnskapsbaserte råd til beslutningstagere på filmfeltet, samt å undersøke effekten av NFIs tiltak og virkemidler. NFI har i 2018 blant annet undersøkt tilgjengeligheten til norsk film på nye visningsplattformer og, i samarbeid med Kantar TNS, utarbeidet estimater for norskandelen på disse plattformene. En annen prioritet i 2018 var å utarbeide en egen rapport om kjønnsbalansen i norsk film, og som blant annet viser hvordan tilskuddsmidlene fordeler seg på kvinner og menn, størrelse på produksjonsbudsjett i prosjekter med kvinner og menn, og hvordan terningkast og publikumsbesøk fordeler seg på filmer med henholdsvis menn og kvinner i nøkkelposisjoner. Dette er kunnskap som bidrar til større bevissthet, gir grunnlag for å vurdere effekten av eksisterende virkemidler, samt vurdere behov for eventuelle nye tiltak og beslutninger.

Deltagerne i UP: Julia Dahr, Elisabeth Kvithyll, Silje Evensmo Jacobsen, Yenni Lee, Johanna Pyykkö, Mona Friis Bertheussen, Ingrid Stenersen, Ingvild Søderlind og Nina Barbosa Blad. Erika Calmeyer, Julia Lindstrøm og Marja Bål Nango var ikke tilstede da bildet ble tatt.

DEL IV

Styring og kontroll i virksomheten

Styring og kontroll i virksomheten

Finansiell revisjon
Riksrevisjonen leverte blank revisjonsberetning for 2017, men la inn et avsnitt om Sentrale forhold ved revisjonen, som påpeker at Riksrevisjonen måtte utføre kompenserende revisjonshandlinger framfor å revidere virksomhetens eget internkontrollsystem. Riksrevisjonen har for øvrig i sine revisjonsbrev gitt kommentarer og anbefalinger ut fra gjennomførte revisjoner. NFI har i løpet av 2018 gjennomført flere tiltak som oppfølging av dette:

Tilskuddsforvaltning:

- For å sikre fullstendig registrering av tilskuddene i Agresso har NFI innført jevnlig avstemming av tilskuddene registrert i Agresso mot forsystem, og vedtaksprotokoller fra fagavdelingene for tilskudd utenfor forsystemet.
- Det er i innført jevnlig avstemming av disposisjonsregnskapet.
- Arbeidet med gjennomgang av bundet fondskapital er pågående og vil bli sluttført i løpet av 1. halvår 2019.
- NFI har i 2018 foretatt risikovurderinger for fondsforvaltningen og utarbeidet nye rutiner, herunder rutiner for saksbehandling/rapportering av utviklingstilskudd
- Nytt saksbehandlingssystem for tilskuddsforvaltningen er under utvikling og vil bli innført i 2019.

Drift:

- Fra 2018 er det innført budsjettering og periodisering av postene 21 og 02 oppdrag.
- NFI er opptatt av god bilagshåndtering og har bl.a. fokus på føring av korrekt mva-satser, at formålet med utgiften fremkommer i bilaget, spesifikasjon av deltakere ved møter og arrangementer og riktig skattemessig håndtering av stipend og honorar m.v.

Innkreving kinoavgift:

- NFI har i 2018 utarbeidet og innført rutine for innkreving og kontroll, og har utført etterkontroll og stikkprøver.
- Fra 2019 er det inngått avtale med Statens Innkrevingssentral om overtakelse av innkrevingen av avgiften fra kinoene, men det er NFI som er ansvarlig for utarbeidelse av grunnlaget.

Forvaltningsrevisjon
Riksrevisjonen gjennomførte i 2017 en forvaltningsrevisjon av NFI. Rapporten ble levert i oktober 2018. Riksrevisjonen påpekte kritikkverdige forhold (laveste nivå for merknader) knyttet til virksomhetsstyring og internkontroll.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonen gjennomført i 2018:

– Dokumentert risikovurdering og rutiner for habilitets vurderinger i tilskuddsforvaltningen

– Risikovurderinger på vesentlige virksomhetsområder, både for politisk måloppnåelse og interne forhold

– Utviklet helhetlig virksomhetsstyringsverktøy som tyde liggjør sammenhengen mellom politiske mål (herunder styringsparametere og resultatmål), interne mål, strate giske prioriteringer, handlings-/tiltaksplaner og utviklings- og driftsoppgaver.

– Fastsatt retningslinjer og årshjul for internkontroll og risikostyring

Fellesføringer i staten 2018

Gjennomføre og følge opp anskaffelser slik at de motvirker arbeidslivskriminalitet
NFI har i løpet av 2018 revidert og oppdatert "Strategi og retningslinjer for anskaffelser av varer og tjenester" (fastsatt februar 2019). Vi har i denne revideringen lagt inn ny oppdatert omtale av samfunnsansvar, herunder miljøhensyn, sosialt ansvar og tiltak mot arbeidslivskriminalitet. Disse retningslinjene gjelder for alle nye kontrakter. Også i tidligere versjon av NFIs anskaffelsesstrategi var tilsvarende tema presisert og skal således ha vært ivaretatt ved tidligere innkjøp også. Det planlegges en gjennomgang av eksisterende kontrakter i løpet av 2019 for å sikre at oppdatert regelverk og strategi er ivaretatt. Eventuelt vil det bli lyst ut nye anskaffelseskontrakter dersom det oppdages mangler i nåværende kontrakter.

Regjeringens inkluderingsdugnad
Mangfold og diversitet er eget satsningsområde i NFI. Vi ønsker at dette skal gjennomsyre virksomheten både i utadrettet virksomhet og ved interne aktiviteter, som ved rekruttering av nye medarbeidere.

NFI har fra 1.7.2018 gjennomført 8 rekrutteringssaker. Ingen ansatte har gått over fra midlertidig til fast stilling pga. 3-årsregelen. Ved hver rekruttering er det som tidligere hentet ut oversikt over kvalifiserte søkere som oppgir de har minoritetsbakgrunn, har funksjonshemming, eller er overtallige. I tillegg har NFI høsten 2018 hatt et ekstra blikk på om noen av de kvalifiserte har hatt hull i CV på mer enn 2 år. Hvorvidt dette fanges opp er avhengig av hvordan søkere rapporterer dette ved innsending av søknad. Det finnes ikke mulighet for registrering av hull i CV i rekrutteringssystemet som brukes i NFI i dag, dette er rapportert til leverandøren, som jobber med en oppgradering for slik rapportering.

NFI har for øvrig i 2018 hatt jevnlig kontakt med NAV og NAV sine samarbeidspartnere for ulike typer arbeidsmarkedstiltak. I løpet av 2018 har NFI inngått avtaler for to (tre) personer om arbeidstrening og andre tiltak. Hvorav én er tilbudt midlertidig stilling.

Digitalisering
Nedenfor er beskrevet de viktigste digitaliseringsprosjektene i 2018.

Nytt saksbehandlingssystem, søknadsportal og skjemaløsning for tilskuddsforvaltning

Formål med tiltaket
- En mer effektiv søknadsprosess og tilskuddsforvaltning.
- En bedre og sikrere informasjon og dialog med søkeren.
- Sikker databehandling som effektiviserer arbeidet med dokumentasjon, rapporter og analyse.
- Et mer fleksibelt system med kostnadseffektive muligheter for endring og videreutvikling

Berørte parter
Saksbehandlere gjennom hele verdikjeden i NFI; rådgivere, konsulenter, økonomimedarbeidere, kommunikasjonsrådgivere, statistikk og analyse, ledelse, søkere av ulike tilskuddsordninger.

Tiltakets innhold
Saksbehandlingssystem, portal og skjemaløsning.

Forventede gevinster

GEVINSTER
- **Mer effektiv og sikker informasjonshåndtering**
- **Bedre datakvalitet**
- **Søkbar og lett tilgjengelig informasjon**
- **Bedre og raskere informasjonsflyt internt, bedre samhandling**

RESULTATINDIKATORER
- **Søketid brukt på å finne informasjon**
- **Oppdatert informasjon, ikke flere versjoner på ulike steder**
- **Redusert antall e-poster og møter**
- **Medarbeiderundersøkelser**

Informasjonsarkitektur og interne kommunikasjons- og informasjonssystemer

Formål med tiltaket
Formålet med tiltaket er å ha enhetlig forvaltning av informasjon og data, effektiv informasjonsdeling, gjenfinning og intern kommunikasjon samt sikker informasjonsflyt og databehandling.

Berørte parter
Tiltaket vil ha mest effekt i forhold til våre ansatte, men ved bedre informasjonshåndtering vil vi også kunne håndtere eksterne brukere bedre og mer effektivt.

Tiltakets innhold
Utarbeide informasjonsarkitektur og internt digitalt informasjons- og kommunikasjonssystem.

Forventede gevinster

GEVINSTER
- **Mer effektiv og sikker informasjonshåndtering**
- **Bedre datakvalitet**
- **Søkbar og lett tilgjengelig informasjon**
- **Bedre og raskere informasjonsflyt internt, bedre samhandling**

RESULTATINDIKATORER
- **Søketid brukt på å finne informasjon**
- **Oppdatert informasjon, ikke flere versjoner på ulike steder**
- **Redusert antall e-poster og møter**
- **Medarbeiderundersøkelser**

Nye lokaler

Formål med tiltaket
Leieavtalene for nåværende lokaler utløper i løpet av de nærmeste årene og det skal inngås ny, langsiktig avtale for fremtidige lokaler. Formålet med de nye lokalene er at de skal samle NFI slik at lokalenes utforming fremmer en felles arbeidskultur med energi, trivsel og samhandling. Lokalene skal bidra til at vi opptrer og oppleves samlet og løser vårt samfunnsoppdrag godt, brukerrettet og effektivt. Lokalene skal støtte opp under NFIs verdier og NFI som en kulturvirksomhet.

Berørte parter
Publikum, andre brukere av NFIs tjenester, ansatte, øvrige leietakere i og besøkende til Filmens hus, kafédriver og nåværende utleier.

Tiltakets innhold
Lokalprosjektet drives i samarbeid med Statsbygg, med underleverandører, som er rådgiver i faglige spørsmål og prosessgjennomføring. I 2018 ble det utarbeidet tilbudsgrunnlag og sendt ut tilbudsinvitasjon. Forhandling og kontraktinngåelse gjøres i første halvdel av 2019. I tilbudsgrunnlaget inngår bl.a. rom- og funksjonsprogram for kontorarealer og formålsarealer, teknisk kravspesifikasjon, overordnet møbel- og interiørkonsept og arbeidsplassveileder. Prosjektet er internt organisert med styringsgruppe, brukergruppe (prosjektgruppe) og referansegruppe(r).

Forventede gevinster

GEVINSTER
- **Bidra til godt omdømme og brukerrettede tjenester**
- **Økt samhandling som fremmer enhetlig praksis og felles kultur**
- **Økt fleksibilitet og omstilling**
- **Attraktiv arbeidsplass**
- **Kostnads- og arealeffektive lokaler**

RESULTATINDIKATORER
- **Samarbeid på tvers i virksomheten**
- **Tilbakemeldinger i medarbeiderundersøkelser og brukerundersøkelser**
- **Besøkstall på publikumsrettede tjenester**
- **Turnover**
- **Årlige leiekostnader**
- **Arealbruk**

Samfunnssikkerhet og beredskap
NFI risikovurderer sikkerhets- og beredskapsområdet, herunder IKT-beredskap, se siste oppdaterte versjon i vedlegg. Det er ingen vesentlige endringer i risikobildet. NFIs kriseberedskapsplan ble sist revidert i 2017.

HMS
Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Hovedmålet for HMS-arbeidet i NFI er å ivareta ansattes velferd og utvikle helsefremmende arbeidsplasser. Mer konkret skal arbeidet med HMS i NFI bidra til å:

1. Skape kultur for mangfold og fleksibilitet
2. Forebygge trakassering og mobbing på arbeidsplassen
3. Forebygge yrkesrelaterte skader
4. Skape en god HMS-kultur
5. Legge til rette for fysisk aktivitet
6. Skape en miljøvennlig arbeidsplass

For å sikre måloppnåelse har NFI iverksatt et årshjul hvor det hvert kvartal tydeliggjøres hvilke tiltak som skal iverksettes og hvem som er ansvarlig for gjennomføring. NFI har i tillegg utarbeidet en rekke rutiner innen HMS, herunder:

- Rutine for varsling av kritikkverdigverdige forhold Rutine for risikovurdering HMS
- Rutine for konflikthåndtering
- Beredskapsplan ved alvorlig sykdom, ulykker og dødsfall. Registrering og oppfølging av arbeidsrelaterte skader og ulykker
- Rutiner ved sykefraværsoppfølging

IA-avtalen og sykefravær
Norsk filminstitutt og de tillitsvalgte fornyet i 2014 samarbeidsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, den løp frem til 31.12.2018. Det ble utarbeidet en mål- og aktivitetsplan som refererer seg til alle tre delmål i samarbeidsavtalen: 1) sykefravær 2) personer med redusert funksjonsevne 3) avgangsalder.

NFI har løpende fokus på sykefraværsoppfølging og alle ansatte er informert om rutinene som skal følges. Arbeidstakere, tillitsvalgte og ledere er informert om sine plikter i sykefraværs-arbeidet.

Likestilling
Likestillings- og diskrimineringsloven pålegger statlige virksomheter en aktivitetsplikt som følger av lovens § 26. Det skal redegjøres for faktisk tilstand for kjønnslikestilling og det skal redegjøres for iverksatte og planlagte likestillingstiltak også når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Staten skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen når det gjelder kjønn, alder, etnisk bakgrunn og funksjonsevne. NFIs personalpolitikk er utarbeidet i overensstemmelse med dette og oppfølging inngår som en del av det totale resultatansvar for NFIs ledere. Målsettingene gjenspeiles i det praktiske personalreglement for tilsettinger, hvor det er en stående regel som sier at det blant de kvalifiserte søkerne alltid skal kalles inn minst en søker som oppgir å ha redusert funksjonsevne. Samme regel gjelder for personer med flerkulturell bakgrunn.

NFIs lønnspolitikk er innrettet mot å unngå lønnsforskjeller som har sin bakgrunn i kjønn.

Ytre miljø
NFI er opptatt av å integrere miljøhensyn i driften av virksomheten. I 2018 har det i hovedsak vært en videreføring av tiltak innen energiøkonomisering, renhold, innkjøp, papirforbruk og avfallshåndtering.

Sykefraværsutvikling 2016–2018

Sykefravær	2016	2017	2018
Totalt sykefravær	6,4%	5,4%	4,31%
Legemeldte	5,1%	4,2%	2,93%
Kvinner	7,8%	7,2%	8,9%
Menn	4,3%	3,0%	3,0%

	2015			2016			2017			2018		
	K	M	TOTAL	K	M	TOTAL	K	M	Total	K	M	Total
Kjønnsfordeling alle (antall)	57	41	98	54	44	98	52	42	94	56	51	107
	58 %	42 %		55 %	45 %		55 %	45 %		52 %	48 %	
Lederstillinger (antall)	10	3	13	9	4	13	8	6	14	9	5	14
	77 %	23 %		69 %	31 %		57 %	43 %		64 %	36 %	
Andre Stillinger (antall)	47	38	85	45	40	85	44	36	80	47	46	93
	55 %	45 %		53 %	47 %		55 %	45 %		51 %	49 %	
Heltidsansatte (antall)	48	33	81	50	36	86	45	37	82	48	44	92
	59 %	41 %		58 %	42 %		55 %	45 %		52 %	48 %	
Lederstillinger (antall)	9	3	12	9	4	13	8	6	14	9	5	14
	75 %	25 %		69 %	31 %		57 %	43 %		64 %	36 %	
Andre stillinger (antall)	39	30	69	41	32	73	37	31	68	39	39	78
	57 %	43 %		56 %	44 %		54 %	46 %		50 %	50 %	
Deltidsansatte (antall)	9	8	17	4	8	12	7	5	12	7	7	14
	53 %	47 %		33 %	67 %		58 %	42 %		50 %	50 %	
Lederstillinger (antall)	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
%	100 %	0 %		0 %	0 %		0 %	0 %		0 %	0 %	
Andre stillinger	8	8	16	4	8	12	7	5	12	7	7	14
Gjennomsnittlig lønn pr årsverk (i 1000 kr)												
Totalt	543	559		548	563		550	550		532	519	
Lederstillinger	645	802		643	757		684	749		700	793	
Andre stillinger	520	538		528	541		525	516		500	489	

DEL V

Vurdering av framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Teknologiske muligheter og utfordringer
Teknologien gir nye muligheter for produksjon, distribusjon og formidling av film. Nordmenn ligger i forkant når det gjelder bruk av ny teknologi, og vi bruker stadig mer tid på film, serier og spill på digitale plattformer. Derfor er det viktig at norsk innhold er synlig og tilgjengelig på disse plattformene. Modeller for et brukervennlig konsum innebærer å møte publikum der de er. På den andre siden kan de nye forretningsmodellene true inntektene til eksisterende aktører. Vi ønsker bærekraftige og kreative filmmiljøer som kan levere høy kvalitet over tid, og som kan bruke overskudd fra egne produksjoner til å investere i nye produksjoner. Nettopp derfor må vi også sørge for at det finnes gode løsninger for medfinansiering av norsk innhold, slik at alle leddene i verdikjeden som tjener penger på formidling av norsk film også kan bidra til finansieringen av nytt innhold. NFI anbefaler at Norge benytter handlingsrommet i det nylig reviderte EU-direktivet for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet) som åpner for at medlemslandene kan pålegge tilbydere av audiovisuelle medietjenester å bidra økonomisk til produksjon i form av en medfinansieringsplikt – samt krav til programkvoter og fremtredende plassering av europeisk innhold.

For å få profesjonell filmbransje med sunn økonomi må vi også ha gode offentlige tilskuddsordninger og et stabilt tilskuddsnivå. Offentlige tilskudd er det beste virkemiddelet for også å få andre finansieringskilder på banen. I et lite marked som Norge er, og i en bransje med høy kunstnerisk og økonomisk risiko, er en stabil og god offentlig finansiering helt nødvendig.

Relevans og representativitet i norsk film og filmkultur
I Meld. St. 8 (2018-2019) «Kulturens kraft» løftes «relevans og representativitet i kulturlivet» frem som ett av målene for kulturpolitikken: «Kulturlivet må opplevast som relevant og vere representativt for heile befolkninga». Det betyr at kulturlivet skal jobbe aktivt for å være relevant og representativt, og må rekruttere fra hele befolkningen for å nå målet om å skape kunst- og kulturuttrykk av ypperste kvalitet. Det skal jobbes for å inkludere de deler av samfunnet som er underrepresenterte i kulturlivet, både som utøvere og kulturarbeidere, og som brukere av kulturtilbud.

For vår del vil det si at norsk film og filmkultur skal speile befolkningen og det samfunnet vi er en del av – både når det kommer til hvem som skaper film og hvem som ser film – og slik oppleves som relevant, ekte og troverdig, også for det som i dag er underrepresenterte grupper på film. Hvem er norsk film relevant for? Og hvem er representert på film? Dette er viktige spørsmål å stille i et demokrati- og ytringsperspektiv. Men relevans og publikumsorientering er også viktig for å utvikle norsk film som næring. NFI ønsker, med vår nye handlingsplan for inkludering og representativitet i norsk film og filmkultur, å jobbe målrettet for å inkludere nye stemmer og bryte vante mønstre, fordi vi mener det vil heve kvaliteten, øke relevansen og styrke bærekraften til norsk film.

Danning og demokratibygging
Et demokratisk samfunn forutsetter at befolkningen har kunnskap og forstår samfunnet de er en del av. Kunst og kultur kan gi barn og unge opplevelser, kunnskap og forståelse og gi rom for ytring som kan ha identitetsbyggende kraft i livet til den enkelte. En fremtidsanalyse utført inFuture på oppdrag av Kulturdepartementet viser at unge er en målgruppe det er spesielt vanskelig å nå med de tradisjonelle offentlige finansierte kulturtilbudene. Dermed ser det ut til at det trengs nye virkemidler og økt innsats for å nå denne gruppen. Her ligger det åpenbare muligheter for norsk filmbransje, dersom den klarer å omstille og fornye seg med tanke på teknologi, forretningsmodeller, relevans og inkludering. Barn og unge har en omfattende kulturbruk på digitale plattformer, gjennom spill, strømmetjenester og deling av tekst, foto og levende bilder i sosiale medier. Ungdom går mindre på kino enn før, men samtidig er mediekonsumet deres høyere enn noensinne. Barn og unge er en prioritert målgruppe, og norsk film og filmbransje må møte barn og unges behov og interesser, lære av deres kunnskap og erfaringer, og slik være tilgjengelig og relevant for den oppvoksende generasjon.

Økt satsing på spill og internasjonale muligheter
Barn og unge er storforbrukere av dataspill. Ifølge Medietilsynet spiller fire av fem gutter dataspill hver dag, og halvparten av jentene. Dataspill er en av de raskest voksende næringene i verden, med stort potensial for vekst og arbeidsplasser også i Norge. Det er en positiv utvikling blant aktive norske spillselskap både i omsetting, sysselsetting og eksport, og spillbransjen kan være en driver innen innovasjon og teknologisk utvikling. NFI vil være en aktiv bidragsyter i utviklingen av Kulturdepartementets strategi for dataspill, som blant annet skal se nærmere på rammevilkår for spillbransjen og sette mål for norsk spillpolitikk.

Samarbeid på tvers av landegrenser bidrar til å styrke kvaliteten og kompetansen i norsk film-, serie- og spillbransjen. Det ligger også store internasjonale inntjeningsmuligheter for norske produsenter i de nye digitale markedene. Dette åpner også for økt verdiskaping i norsk kulturell og kreativ næring. Klarer Norge å hevde seg bedre internasjonalt, vil det skape arbeidsplasser, et sterkere produksjonsmiljø, tettere nettverk og flere ressurser til å utvikle både talent og lokale prosjekter.

En kunnskapsbasert filmpolitikk
Filmpolitikk og forvaltning må bygge på solid kunnskap om filmfeltet og hvilke utviklingstrekk og utfordringer norsk film og filmkultur står overfor, og ikke minst hvilke tiltak og virkemidler som fungerer. Kulturdepartementet legger til rette for forsking og kunnskapsutvikling innenfor kultursektoren gjennom bevilgninger til langsiktig forsking. Som underliggende etat har Norsk filminstitutt ansvar for å ha planer for utvikling og bruk av kunnskap, statistikk og analyser som er tilpasset egenarten til vår virksomhet og vårt samfunnsoppdrag. Statistikk og analyse er et prioritert område for Norsk filminstitutt, og vi vil i tiden fremover blant annet legge til rette for mer kunnskap om økonomien i bransjen og mangfold i norsk film og filmkultur.

En omstillingsdyktig virksomhet
NFI skal hele tiden være i stand til å omstille og fornye seg – og etterstreber å ha en omstillings- og endringskultur for rask tilpasning til forandringer i rammebetingelser, omgivelser og oppdrag. NFI ønsker også et mer utstrakt samarbeid med eksterne miljøer, og bedre samhandling innad i virksomheten og på tvers av avdelinger. Etter å ha vært underlagt en forvaltningsrevisjon i 2018, som avdekket svakheter ved virksomheten, er nå nye systemer, rutiner og verktøy for virksomhetsstyring og internkontroll på plass. Dermed står NFI nå bedre rustet til å utføre samfunnsoppdraget og takle forventninger og krav til fornying og omstilling også i fremtiden.

DEL VI

Årsregnskap

Årsregnskap

Ledelseskommentar til årsregnskapet 2018
Norsk filminstitutt (NFI) ble opprettet i 2008 og er underlagt Kulturdepartementet. NFI er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet. NFI er statens rådgiver på det filmpolitiske området og har ansvaret for å forvalte den statlige filmpolitikken slik at de filmpolitiske målene nås. Det overordnende målet for virksomheten i NFI er å styrke og fremme norsk film og filmens plass i samfunnet.

Bekreftelse
Norsk filminstitutt bekrefter at årsregnskapet for 2018 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fra Kulturdepartementet. Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Vurdering av vesentlige forhold
NFI har i 2018 en samlet tildeling på utgiftssiden på kr 827 903 000. Herunder post 50 som har en tildeling på kr 510 300 000. Post 50 - fondsregnskapet er vedlagt i eget årsregnskap.

Post 01 driftsutgifter har en mindreutgift på kr 607 338. Dette er kostnader som påløper i 2019 og knytter seg i hovedsak til investeringer ifm. med nye digitale løsninger og lokaler.

Insentivordningen under post 72 ble innført i 2016. Tildelingen for 2019 er på totalt kr 119 130 000, inkludert kr 62 130 000 som er overført fra 2017. Det gjenstår kr 77 250 002 av årets tildeling som er søkt overført til 2019. Av dette beløpet er kr 57 400 000 tildelt, men ikke utbetalt i 2018.

Under kapittel 0115 har vi en belastningsfullmakt fra UD på kr 950 000 til «Reisestøtte for eksperter og presse til prioriterte filmkulturelle begivenheter».

NFI har et inntektskrav under post 01-Ymse inntekter på kr 5 649 000. Driftsinntektene viser en merinntekt på kr 436 773. Merinntekten er i hovedsak overskudd fra sluttførte prosjekter under post 02.

Postene 21/02 – Spesielle driftsutgifter/Oppdragsinntekter. Post 21 viser en merutgift på kr 2 734 974 i forhold til tildelingen som er på kr 6 767 000. Post 02 viser en merinntekt på kr 2 637 383 i forhold til tildelingen som er på kr 6 501 000.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2018 kr 2 639 625.

Tilleggsopplysninger
Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk filminstitutt.

Riksrevisjonens revisjonsberetning offentliggjøres samtidig med at Norsk filminstitutt offentliggjør regnskapet. Årsregnskap og revisjonsberetning publiseres på våre nettsider.

Oslo, 11.03.2019

Styreleder
Marit Reutz

Direktør
Sindre Guldvog

Prinsippnote årsregnskapet
Årsregnskap for Norsk filminstitutt (NFI) er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Det er ført i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgnings-rapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporeringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen. Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- **Regnskapet følger kalenderåret**
- **Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret**
- **Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp**
- **Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet**

NFI er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen
Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Norsk filminstitutt (NFI) har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som NFI har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser NFI står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorapporteringen
Artskontorapporteringen viser regnskapstall Norsk filminstitutt har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Note 8 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Post-tekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt(-)
0334	Driftsutgifter	01		A,B	114 206 000	113 598 662	607 338
0334	Spesielle driftsutgifter	21		A,B	6 767 000	9 501 974	-2 734 974
0334	Tilskuddsbevilgning	50		A	510 300 000	510 300 000	0
0334	Insentivordning for film- og tv-produksjon	72		A,B	119 130 000	41 879 998	77 250 002
0334	Regional filmsatsning	73		A,B	76 550 000	76 551 000	-1 000
0115	Tilskudd til filmkulturelle tiltak fra UD	70		A	950 000	864 438	
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	3 000 146	
Sum utgiftsført					827 903 000	755 696 219	
Inntekts-kapittel	**Kapittelnavn**	**Post**	**Post-tekst**	**Note**	**Samlet tildeling***	**Regnskap 2018**	**Merinntekt og mindreinntekt(-)**
3334	Salg/leieinntekter	01		A,B	5 649 000	6 085 773	436 773
3334	Oppdragsinntekter	02		A,B	6 501 000	9 138 383	2 637 383
5568	Kino og videogramavgift	75		A	24 000 000	29 723 759	5 723 759
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	136 756	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	9 100 344	
Sum inntektsført					36 150 000	54 185 014	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						701 511 205	
Kapitalkontoer							
60091601	Norges Bank KK /innbetalinger					52 190 730	
60091602	Norges Bank KK/utbetalinger					-753 376 918	
703805	Endring i mellomværende med statskassen					-325 017	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31/12/2018	31.12.2017	Endring
703805	Mellomværende med statskassen	-2 639 625	-2 314 608	-325 017

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0334 01	2 866 000	111 340 000	114 206 000
0334 21	567 000	6 200 000	6 767 000
0334 50		510 300 000	510 300 000
0334 72	62 130 000	57 000 000	119 130 000
0334 73		76 550 000	76 550 000
3334 01		5 649 000	5 649 000
3334 02		6 501 000	6 501 000
5568 75		24 000 000	24 000 000
0115 70		950 000	950 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merugift(-)/ mindre-utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter/ mindre-inntekter(-) iht. merinntekts-fullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0334 01	Kan overføres	607 338		607 338	436 773			1 044 111	5 710 300	1 044 111
0334 21	Kan overføres	-2 734 974		-2 734 974	2 637 383			-97 591		
0334 72	Kan overføres	77 250 000		77 250 000				77 250 000		77 250 000
0334 73	Kan overføres	-1000		-1 000				-1 000		

Post 01 - driftsutgifter viser en mindreutgift på kr 607 338. Dette er kostnader som påløper i 2019 og knytter seg i hovedsak til investeringer, herunder arbeidet med nye digitale løsninger og lokaler.
Post 01 - driftsinntekter viser en merinntekt på kr 436 773, som i hovedsak er overskudd fra sluttførte prosjekter under post 02. Summen av de to postene kr 1 044 111 er søkt overført til 2019.
Post 21 viser en merutgift på kr 2 734 974. Post 02 har en merinntekt på kr 2 637 383. Summen av de to postene viser en mindreinntekt på kr 97 591, som er prosjekter som videreføres i 2019.
Post 72 viser en mindreutgift på kr 77 250 002. Beløpet er tildelt og vil bli utbetalt senere år. Mindreutgiften er søkt overført til 2019.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	5 524 876	4 509 452
Salgs- og leieinnbetalinger	1	9 699 280	8 236 209
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		**15 224 156**	**12 745 662**
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	74 048 383	72 158 998
Andre utbetalinger til drift	3	47 803 705	44 108 837
Sum utbetalinger til drift		**121 852 088**	**116 267 835**
Netto rapporterte driftsutgifter		**106 627 933**	**103 522 173**
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	646 668	1 346 243
Utbetaling til kjøp av aksjer	5	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	1 880	333
Sum investerings- og finansutgifter		**648 548**	**1 346 576**
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		**648 548**	**1 346 576**
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	29 723 759	29 761 535
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		**29 723 759**	**29 761 535**
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	630 195 436	572 231 397
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		**630 195 436**	**572 231 397**
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		136 756	128 136
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		9 100 344	8 740 737
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		3 000 146	3 018 054
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-6 236 953	-5 850 819
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		**701 511 205**	**641 487 793**
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		**2018**	**2017**
Fordringer		82 277	1 400
Kasse		2 040	2 040
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-2 790 297	-2 547 513
Skyldige offentlige avgifter		66 355	229 465
Annen gjeld		0	0
Sum mellomværende med statskassen	**8**	**-2 639 625**	**-2 314 608**

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2018	31.12.2017
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	**0**	**0**
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra andre departement. Oppdragsinntekter.	2 996 071	1 084 500
Tilskudd fra EU/ Media Desk	1 035 781	2 453 282
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater. Oppdragsinntekter	101 440	0
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser.Oppdragsinntekter	986 834	960 000
Tilskudd fra næringsliv og private. Oppdragsinntekter	404 750	11 670
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	**5 524 876**	**4 509 452**
Salgs- og leieinnbetalinger		
Salgs- og leieinnbetalinger		
Andre inntekter, avgiftspliktig 25% (Salg av varer)	12 196	21 347
Kinoutleie - 10% mva	2 908	14 631
Utstyrsleie - 10% mva	704	3 296
Andre inntekter - 10% mva	0	1 215
Innt.fra salf av oppdr.virksomhet, avgiftspliktig 25% mva	40 587	27 124
Museumsomvisning 12% mva - (Salg av tjenester)	2 308	6 645
Salg av medlemskort - 12% mva (salg av tjenester)	66 831	225 225
Salg av billetter - 12% mva (Salg av tjenester)	3 465 786	3 945 766
Nettsalg billetter 12%-avvik Ticketoppgjør	-79 513	15 332
Andre inntekter, avgiftspliktig 25% - (Salg av tjenester)	84 745	98 328
Pressevisninger - 12% mva - (Salg av tjenester)	481 079	633 421
Kinoutleie - 12% mva - (Salg av tjenester)	1 226 635	1 701 627
Salg annonser/programhefter 25% - (Salg av tjenester)	96 000	91 000
Andre inntekter - 12% mva -(Salg av tjenester)	12 175	10 650
Andre inntekter, avgiftsfri (Salg av varer)	-8 933	7 763
Kinoleie, utland avgiftsfri - (Salg av tjenester)	0	7 700
Andre inntekter, avgiftsfri - (Salg av tjenester)	19 295	169 022
Billettsalg - avgiftsfri - (Salg av tjenester)	-467 682	-2 494 991
Kurs	619 045	407 113
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01-29)	4 125 114	3 343 994
Sum salgs- og leieinnbetalinger	**9 699 280**	**8 236 209**
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	**0**	**0**
Sum innbetalinger fra drift	**15 224 156**	**12 745 662**

Totalsummen viser samlede inntekter fra postene 01 driftsinntekter og post 02 oppdragsvirksomheten.
Diverse tilfeldig inntekter er ulike prosjekter under oppdragsvirksomheten, herunder Berlinale 2019 og prosjekter under virksomheten til Filmkommisjonen.
Andre driftsinntekter er blant annet salg av annonser til Cinemateket.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	56 831 555	55 681 338
Arbeidsgiveravgift	9 100 344	8 740 737
Pensjonsutgifter*	6 458 463	6 273 732
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 763 993	-1 889 752
Andre ytelser	3 422 015	3 352 943
Sum utbetalinger til lønn	**74 048 383**	**72 158 998**
Antall årsverk:	87	87

***Nærmere om pensjonskostnader**
Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2018 er xx,x prosent. Premiesatsen for 2017 var yy,y prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	14 514 511	13 572 055
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 207 030	1 006 245
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 377 456	2 514 439
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	260 536	207 818
Mindre utstyrsanskaffelser	182 619	198 092
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 726 316	1 777 419
Kjøp av fremmede tjenester	9 877 142	9 505 781
Reiser og diett	3 804 874	3 173 257
Øvrige driftsutgifter	13 853 221	12 153 730
Sum andre utbetalinger til drift	**47 803 705**	**44 108 837**

Under øvrige driftsutgifter inngår bl.a. utgifter til Berlinalen som avholdes i februar 2019, kurs og seminar for eksterne deltakere og andre arrangementer.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2018	31.12.2017
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	**0**	**0**
	31.12.2018	**31.12.2017**
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	1 880	333
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	**1 880**	**333**

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	646 668	1 346 243
Sum utbetaling til investeringer	**646 668**	**1 346 243**

	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	**0**	**0**

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2018	31.12.2017
Avgifter	29 723 759	29 761 535
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	**29 723 759**	**29 761 535**

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2018	31.12.2017
Overføringer til statlige fond, post 50	510 300 000	494 600 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	119 169 436	77 381 097
Tilskudd til husholdninger	726 000	250 300
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	**630 195 436**	**572 231 397**

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2018 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	**0**	**0**	**0**
Omløpsmidler			
Kundefordringer	476 645	0	476 645
Andre fordringer	82 277	82 277	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 040	2 040	0
Sum	**560 962**	**84 317**	**476 645**
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	**0**	**0**	**0**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-127 301	0	-127 301
Skyldig skattetrekk	-2 790 297	-2 790 297	0
Skyldige offentlige avgifter	5 648	66 355	-60 707
Annen kortsiktig gjeld	-614 102	0	-614 102
Sum	**-3 526 052**	**-2 723 942**	**-802 110**
Sum	**-2 965 090**	**-2 639 625**	**-325 466**

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervs-dato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2018							0

Fondsregnskap

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018 – FOND

Norsk filminstitutt (NFI) ble opprettet i 2008 og er underlagt Kulturdepartementet. NFI er et statlig forvaltningsorgan som fører fondsregnskapet i henhold til kontantprinsippet. NFI er statens rådgiver på det filmpolitiske området og har ansvaret for å forvalte den statlige filmpolitikken slik at de filmpolitiske målene nås. Det overordnende målet for virksomheten i NFI er å styrke og fremme norsk film og filmens plass i samfunnet.

Norsk filminstitutt bekrefter at årsregnskapet for 2018 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementets rundskriv R-115 og kravene fra Kulturdepartementet. Vi bekrefter at regnskapet for Filmfondet gir et dekkende bilde av Filmfondets bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold

I 2018 har Filmfondet disponert 516,1 mill. kroner av fondets midler. Noen tildelinger, som ble vedtatt i 2017 eller tidligere, vises blant 2018-disponeringene.

Fondets bundne midler ble redusert med 27,6 mill. kroner, hvorav 9,05 mill. kroner som følge av arbeid med oppfølging av status på tidligere års tildelinger.

Fondets midler er plassert på oppgjørskonto i Norges Bank. Fondets midler blir oppført i kapitalregnskapet ved månedlig likviditetsrapportering. Endringer i beholdning til kapitalregnskapet utgjorde per 31.12.2018 NOK 30 637 070.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk filminstitutt.

Riksrevisjonens revisjonsberetning offentliggjøres samtidig med at Norsk filminstitutt offentliggjør regnskapet. Årsregnskap og revisjonsberetning publiseres på våre nettsider.

Oslo, 11.03.19

Styreleder
Marit Reutz

Direktør
Sindre Guldvog

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for statlige fond

Årsregnskapet for Filmfond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016, punkt 8.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskontoene overføres til nytt år. Konto hos Norges Bank er ikke-rentebærende.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til fondsregnskapet.

Oppstilling av bevilgingsrapportering for regnskapsår 2017

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 2018
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		271 435 632
Endringer i perioden		30 637 070
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		302 072 702

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	Note	2018	2017	Endring
640305	Ordinære fond (eiendeler)		302 072 702	271 435 632	30 637 070
810305	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		302 072 702	271 435 632	30 637 070

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret 2018

Utgiftkapittel	Kapittelnavn	Post	Postttekst	Årets tildelinger
0334	Film- og medieformål	50	Filmfondet	510 300 000
0160	Sivilt samfunn og demokratiutvikling	70	Sivilt samfunn	3 060 000

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales blant annet kortsiktige fordringer og gjeld. Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Oppstilling av resultat i år 2018	Note	2018	2017
Overføringer til fondet			
Tilbakeføring fra statlige fond			-15 000
Overføring fra departementer	1	513 360 000	499 247 609
Overføringer fra fylkeskommune			
Overføringer fra kommuner			
Overføringer fra statsforetak			
Tilfeldige og andre inntekter	1	120 000	408 282
Sum Overføringer til fondet		513 480 000	499 640 891
Overføringer fra fondet			
Overføringer til andre	2	1 645 071	
Arbeidsgiveravgift innberettede ytelser	3	37 365	18 189
Rentekostnad			247
Overføring til kommuner	4	4 282 750	1 433 358
Overføring til fylkeskommuner	4	110 000	50 000
Overføringer til ikke-finansielle foretak	4	435 799 942	465 383 518
Overføringer til husholdninger (Stipend)	4	13 073 396	12 161 532
Overføring til ideelle organisasjoner	4	26 493 267	6 048 119
Overføringer til utlandet	4	1 443 225	
Sum Overføringer fra fondet		482 885 016	485 094 963
Periodens resultat		30 594 984	14 545 928
Disponering		30 594 984	14 545 928

Oppstilling av balanse for fond i år 2018	Note	2018	2017
Eiendeler			
Oppgjørskonto i Norges Bank		302 072 702	271 435 632
Sum eiendeler		**302 072 702**	**271 435 632**
Annen kortsiktig gjeld	5	46 235	4 149
Fondskapital	6	302 026 467	271 431 483
Sum fondskapital og gjeld		**302 072 702**	**271 435 632**

Noter

Note 1:
Filmfondet finansieres i vesentlig grad gjennom statlige tilskudd. *Overføringer fra departementer* inkluderer i 2018 tilskudd fra Kulturdepartementet og Utenriksdepartementets tilskudd til Sørfond. *Tilfeldige og andre inntekter* består av innbetalinger knyttet til produsentstøttelån.

Note 2:
Overføringen til andre gjelder i vesentlig grad overføring av midler fra Filmfondet til NFI' s driftsregnskap i forbindelse med driftsutgifter knyttet til prosjekt Berlinalen 2019, jf. belastningsfullmakt gitt i supplerende tildelingsbrev av 20.mars 2018.

Note 3:
Arbeidsgiveravgift oppstår ved overføringer til husholdninger knyttet til enkelte ordninger som utbetales til personlige lønnstakere.

Note 4:
Det er en viss usikkerhet knyttet til klassifisering av tilskuddsmottakere.

Fordeling av overføringer fra fondet på tilskuddstype	2018	2017
Utvikling	61 963 980	53 371 618
Produksjon	179 110 953	206 141 061
Lansering	39 880 452	36 984 387
Etterhåndstilskudd	138 209 785	130 255 002
Stipender	12 153 511	11 725 150
Felles lanseringstiltak internasjonale arenaer	4 237 208	2 077 203
Filmkulturelle tiltak	47 329 127	44 540 542
Sum Overføringer fra fondet	482 885 016	485 094 963

Note 5:
Annen kortsiktig gjeld viser gjeld til skattemyndighetene som oppstår i forbindelse med utbetalinger til enkeltpersoner.

Note 6:
Fondskapital per 31.12.2018 er NOK 302 026 467, hvorav NOK 243 907 653 er bundne midler og består av innvilget tilskudd som ikke er blitt utbetalt. I tillegg til bundne midler ble det i 2018 gitt tilsagn på NOK 76 443 866 i etterhåndstilskudd som vil bli dekket blant annet av udisponerte midler per 31.12.2018. Det er en viss usikkerhet knyttet til bundne midler per 31.12.2018 og gjennomgangen av dette vil bli sluttført i 2019.

POSTADRESSE
Postboks 482 Sentrum
0105 Oslo

BESØKSADRESSE
Dronningens gate 16
0152 Oslo
TLF + 47 22 47 45 00

www.nfi.no

Norsk filminstitutt